

Rys. Zbigniew Jujka

Kogo darzymy zaufaniem?

Cegielską, Krzaklewskiego, Krzyżanowską

Po raz drugi Pracownia BSR na zlecenie „Dziennika Bałtyckiego” i Telewizji Gdańsk przeprowadziła badania popularności postaci życia publicznego naszego regionu.

Badania przeprowadzono w dniach 21-22 września br. na 1000-osobowej reprezentatywnej próbie dorosłych

mieszkańców Trójmiasta. Badanych zapytaliśmy, którego z polityków darzą zaufaniem. W pierwszej trójce znaleźli się: Franciszka Cegielska, Marian Krzaklewski i Olga Krzyżanowska.

Było to już drugie badanie tego typu. Pierwsze przeprowadzono w czerwcu.

Szczegóły na str. 3

Rozstrzelane miasto

Korespondencja własna

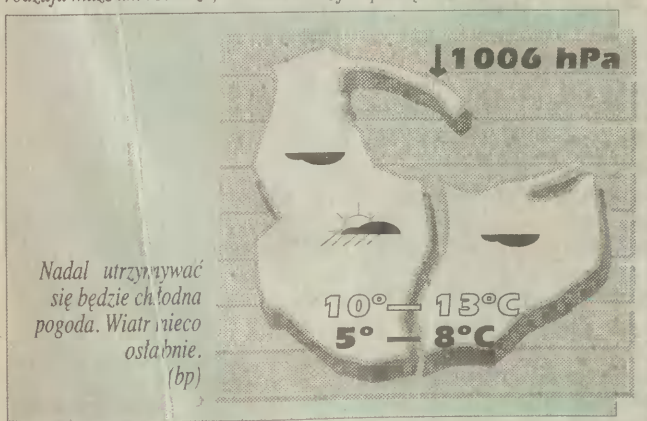
Fot. Robert Kwiatek

Ślady pocisków i odłamków widać nie tylko na murach domów. Kule przede wszystkim poprzyszywały i okaleczyły ludzką psychikę. Choćby wojna skończyła się jutro (co wbrew optymizmowi polityków jest bardzo mało prawdopodobne), będzie ona trwać jeszcze długo.

Jeszcze długo jedną zabawą sarajewskich dzieci będzie polowanie na Serbów i strzelanie z pepesz wystruganych z kawałka drewna. Albo wyciętych ze zwoju niepotrzebnego plastiku, bo drewno jest zbyt cenne i może przydać się na podpałkę.

Fotoreportaż z Sarajewa - str. 8

30 września, sobota, imieniny Honoriusza, Zofii
1894 - Pierwszy numer „Gazety Grudziądzkiej”
1908 - zm. Karol Estreicher, bibliograf
1911 - zm. Franciszek Koszciuszko, rysownik
1938 - Układ Monachijski
1939 - Rząd polski w Paryżu
1944 - gen. Tadeusz Bór-Komorowski wodzem Polskich Sił Zbrojnych
1955 - zm. James Dean, aktor amerykański
Po klęsce wrześniowej w Paryżu powstał polski rząd emigracyjny, naturalne przedłużenie państwowości polskiej. Prezydentem został Władysław Raczkiewicz, premierem i naczelnym wodzem gen. Władysław Sikorski. Po kapitulacji Francji siedzibą rządu emigracyjnego stał się Londyn.
1 października, niedziela, imieniny Donaty, Remigiusza
1684 - zm. Pierre Corneille, dramaturg francuski
1862 - Pierwsze na Pomorzu Towarzystwo Rolnicze w Piasecznie
1922 - W Trauniu powstaje Oficerska Szkoła Marynarki Wojennej
1928 - zm. Stanisław Nowakowski, architekt
1938 - Niemcy wkraczają do Sudetów
Juliusz Krawiec, zasłużony działacz społeczny i gospodarczy, w Piasecznie Koło Gniewa założył pierwsze na Pomorzu Towarzystwo Rolnicze. Tradycje spółdzielczości są w Piasecznie bardzo silne, istnieje tam swego rodzaju muzeum rolnicze, utrwala ona też pamięć o Krawciecu.

Nadal utrzymywać się będzie chłodna pogoda. Wiatr nieco osłabnie. (bp)

Jak głosowali posłowie w sprawie emerytur i rent

ODRZUCONE WETO

Przewagą 4 głosów posłowie odrzucili wczoraj prezydenckie weto wobec ustawy zmieniającej w przyszłym roku zasady waloryzacji rent i emerytur. Za odrzuceniem weta i ponownym uchwaleniem ustawy głosowało 281 posłów, 133 - przeciw, a 1 poseł z Gdańska, Zbigniew Szczypiński (UP) wstrzymał się od głosu. Wyżądana większość 2/3 wynosiła 277 posłów.

Teraz jest jasne, kto występuje w obronie interesów emerytów - skomentował odrzucenie weta prezydent, Lech Wałęsa. Wiadomość o wyniku głosowania dotarła do prezydenta, gdy rozmawiał z pracownikami stoczni w trakcie przyjęcia z okazji jubileuszu Stoczni Gdańskiej. Żałuję, że nie mogłem pomóc emerytom i rencistom, chociaż bardzo chciałem - dodał prezydent. Natomiast rzecznik prezydenta, Marek Karpiński, nie wykluczył, że prezydent zaszkarzy ustawę do Trybunału Konstytucyjnego.

W trakcie głosowania nad odrzuceniem prezydenckiego weta, wszystkie kluby, z wyjątkiem PSL, wykazały pełną dyscyplinę.

Z tego klubu dyscyplinie nie podporządkowało się 6 posłów na czele z Waldemarem Pawlakiem i głosowali za przyjęciem weta. Pozostali posłowie, głosowali tak, jak ich koalicyjny partner SLD, czyli za odrzuceniem weta. Natomiast aż 12 ludźców nie wzięło udziału w głosowaniu. Wszyscy posłowie SLD z wyjątkiem 5 nieobec-

W trakcie głosowania nad odrzuceniem prezydenckiego weta, wszystkie kluby, z wyjątkiem PSL, wykazały pełną dyscyplinę. Z tego klubu dyscyplinie nie podporządkowało się 6 posłów na czele z Waldemarem Pawlakiem i głosowali za przyjęciem weta.

Fot. PAP/CAF

nych głosowali za odrzuceniem weta. Zdyscyplinowani byli przeciwnicy ustawy. Wszyscy posłowie UW głosowali za przyjęciem weta, oprócz 5, którzy

wzięli udziału w głosowaniu, m. in.: Jerzy Osiatyński, Hanna Górska. Wśród posłów UP, którzy także głosowali za przyjęciem prezydenckiego weta, nie głosowało 6

posłów, m. in.: Wiesława Ziółkowska, Wojciech Lamentowicz, Janusz Szymański. Z klubu BBWR, który również był przeciwko ustawie, na 5 posłów nie głosowało 5. Naj-

większą dyscyplinę wykazał KPN; wszyscy posłowie byli obecni i wszyscy głosowali za przyjęciem prezydenckiego weta. Nie głosował natomiast żaden poseł z koła Mniejszości Niemieckiej.

Koalicję w odrzuceniu weta poparli posłowie PPS, PKND oraz niezależni: Barbara Labuda i Andrzej Micewski.

Jak głosowali posłowie
Wybrzeża

Wszyscy posłowie SLD i PSL z województw: gdańskiego i elbląskiego głosowali za odrzuceniem weta.

Za przyjęciem weta głosowali z obu województw: posłowie UW, z BBWR - Hans Szybc, nie głosował Ryszard Olszewski; z UP - Bogusław Kaczmarek, natomiast Zbigniew Szczypiński wstrzymał się od głosu. Przypomnijmy, że podczas głosowania nad wetem prezydenta do ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw poseł Szczypiński nie głosował. Piotr Aszyk - niezależny poseł z województwa gdańskiego nie wziął udziału w głosowaniu.

Źródła te wyjaśniały, że nie może być mowy o jakimś zupełnie nowym, specjalnym dowództwie. Te same źródła utrzymują, że problem udziału w operacji kontyngentu rosyjskiego można by również rozwiązać dzięki obecności rosyjskiego oficera łącznikowego przy dowództwie NATO, choć wcale nie jest pewne, czy Rosjanie będą skłonni pogodzić się z takim rozwiązaniem. (PAP)

Bośnia

NATO da pokój

Operacja wdrażania pokoju w Bośni musi odbywać się pod jednolitym dowództwem NATO, którego trzonem będzie obecne zintegrowane dowództwo sił sojuszu - twierdził stanowczo źródła NATO w piątek wieczorem w przerwie obrad rady (ambasadorów) dyskutującej o politycznej instrukcji dla wojskowych, którzy powinni do połowy października opracować za rys planu wdrażania przyszłego porozumienia pokojowego.

Łomża płynie

Masowiec PZM ms. „Łomża”, który w środę wieczorem doznał niebezpiecznego przechyłu u wybrzeży Danii w drodze ze Szwecji do Casablanki, znajduje się już w szwedzkim porcie Goeteborg.

Zaden z 14 marynarzy zatrudnionych na statku ani dwaj pasażerowie nie doznali obrażeń w czasie wypadku. W Goeteborgu statek zostanie poddany dokładnym oględzinom. Jeżeli nie stwierdzi się żadnych uszkodzeń, to „Łomża” ponownie uda się do Casablanki. (PAP)

Wierzyście chcą upadłości

Sky Orunia nie płaci

Dziesięciu byłych pracowników telewizji Sky Orunia oraz właściciel lokalu, w którym telwizja miała do niedawna swoją siedzibę, złożyło wczoraj w Sądzie Rejonowym w Gdańsku wniosek o ogłoszenie upadłości stacji. Powodem są nieuregulowane długie placowe Sky Oruni wobec osób, które w przeszłości tam zatrudniano.

O kłopotach finansowych telewizji mówiono od kilku miesięcy. Roszczenia wobec niej wysunął m.in. współzałożyciel Sky Oruni, Zbigniew Klewiado, który twierdzi, że obecny zarząd jest mu winien ok. 60 mln zł za zużyty energię elektryczną, wodę i rachunki telefoniczne.

Podstawę wniosku o ogłoszenie upadłości stanowią jednak roszczenia pracownicze. Byli dziennikarze stacji i jej pracownicy administracyjni 22 września wysłali do firmy tzw. ostateczne wezwanie do zapłaty, w którym domagali się zapłaconych wynagrodzeń.

Dyrektor Robert Makowski, reprezentujący zarząd Sky Oruni nie kwestionuje, że telewizja zalega z wypłatami wobec byłych pracowników. Zapewnia jednak, że żądania płat-

cowe zostaną zaspokojone w najbliższym czasie.

W ten sposób byliśmy zbywani już od kilku miesięcy - ripostują pracownicy, którzy nie otrzymawszy żadnej odpowiedzi na wezwanie do zapłaty, zdecydowali się wystąpić z wnioskiem o ogłoszenie upadłości.

Według przepisów prawa upadłościowego, sąd może uwzględnić wniosek o ogłoszenie upadłości (i rozpocząć postępowanie), lub je oddalić. Zanim jednak rozstrzygnie tę kwestię, może przesłuchać obie strony. Nawet jeżeli sędziowie zdecydują się uwzględnić wniosek, to droga do orzeczenia o upadłości firmy jest jeszcze daleka.

Tomasz Zajac
Szerzej o konflikcie w telewizji Sky Orunia piszemy na str. 4

Zatrzymani z „kompotem”

W czwartek późnym wieczorem funkcjonariusze oddziału operacyjno-rozpoznawczego Komendy Rejonowej Policji w Gdańsku zatrzymali dwóch mężczyzn produkujących polską heroinę.

Akcja policji była niespodziewana; gdy funkcjonariusze wtargnęli do mieszkania przy ul. Sempolowskiej na Dolnym

Mieście, zastali obu producentów „kompotu” w trakcie wytwarzania narkotyku. Zatrzymani to 35-letni Bogdan A. i 37-letni Andrzej W., obaj są mieszkańcami Gdańska, jeden stałe zajmował mieszkanie, w którym wytwarzano „kompot”. Policjanci zabezpieczyli 250 mililitrów narkotyku oraz odczynniki i urządzenia służące do jego wytwarzania. (aks)

Prezydent, biznesmeni i stoczniowcy

Willi Hestia w Sopocie zebrała się śmietanka finansowo-przemysłowa

Trójmiasto, z prezesem Gdańskiej Izby Gospodarczej, Zbigniewem Canowieckim na czele. Biznesmeni deklarowali swoje poparcie dla prezydenta, ofiarowali mu pióro i bukiet pasów róż. Prezydent obie-

cał, że gdy wygra, będzie dbał o kapitalistów.

Prezes stoczni Ryszard Góluł gorąco powitał byłego pracownika stoczni i laureata Pokojowej Nagrody Nobla prezydenta Lecha Wałęsę.

A co ty zrobiłeś człowieku? Jak to się stało, że zniemawidzone jeszcze wczoraj kukły

przeszłości słucha się dziś jak apostołów. Pozwala pluć sobie w twarz różnym pismakom, typu Urbana. I jeszcze za to płacić. Stocznia Gdańska - zwrócił się do zgromadzonych prezydent - za to, że tu się kładło stępkę pod nową Polskę, raz chciano zbombardować, raz rozpędzić. Jak to jest, że dziś tak wielu w spadkobiercach

tamtych sił upatruje najpewniejszego budowniczego tej nowej Polski?

Lech Wałęsa, w towarzystwie Jerzego Borowczaka, szefa stoczniowej „S” obszedł całą salę i rozmawiał z kolegami wspominając czasy, gdy pracował razem z nimi.

Szczegółowe relacje z obu spotkań na str. 2

Prezydent RP Lech Wałęsa w czasie swojej wizyty w Stoczni Gdańskiej S.A. oglądał wodowanie kadłuba prototypowego, uniwersalnego masowca B 683/I. Wodowanie towarzyszyło obchodom 50-lecia stoczni. Przy okazji prezydent zwiędził swoje dawne miejsce pracy. Statek jest budowany na zamówienie znanej duńskiej firmy żeglujowej The East Asiatic Company Ltd. Jednostki B 683 zamówili także kontrahenci z Niemiec i Kanady. Statek te, mające długość prawie 200 m i szerokość - 30,8 m, są przeznaczone do przewożenia ładunków masowych (ziarna, węgiel i rudy) lub kontenerów 20- i 40-stopowych. Będą one wyposażone w polskie silniki napędu głównego, produkcji zakładów H. Cegielski w Poznaniu i w żurawie pokładowe dostarczone przez zakłady Towimor w Toruniu.

(JAS) Fot. Robert Kwiatek

Z GIEŁDY

Giełda Papierów Wartościowych
Notowania akcji 29 września

Akcje	Kurs (zł)	Zmiana (proc.)
AGROS	27,8	+1,5
BIG	1,52 nk	-0,7
BPH	85,0 nk	0,0
BRE (G)	42,5	+0,7
BSK	147,0	0,0
BUDIMEX	24,1	+0,4
BWR	4,3	0,0
BYTOM	48,0 nk	-1,0
DEBICA	35,0	+2,9
ELEKTRIM	9,0	+1,1
ESPEBEPE	19,3	-1,0
EXBUD	31,2	-1,6
IRENA	32,0	0,0
JELFA	29,2	+9,9
KABEL BFK	37,1	+3,1
KABLE	24,6	-0,4
KREDYT B	7,7 ns	+0,7
KROSNO	43,9	+0,9
MOSTALEXP	6,4 nk	0,0
MOSTALWAR	6,6	+1,5
MOSTALZAB	7,6 nk	0,0
NOVITA	13,3	-1,5
OKOCIM	68,5	-0,7
OPTIMUS	31,6	+6,4
PBR (D)	23,4	-0,4
POLIFKUTNO	33,2	-0,3
POLIFARBCn	10,3	-5,5
POLIFARBWt	6,8	+0,7
PPABANK	22,0	-1,8
PROCHNIK (D)	15,9 nk	-5,4
RAFAKO	21,8 nk	0,0
REMAK	10,7	-1,8
ROLIMPEX	54,5	0,0
SOKOLOW	2,29	0,0
STALEXP	32,0	-1,5
SWARZEDZ	13,0	0,0
TONSIL	15,4	-0,6
UNIVERSAL	6,85	-1,4
VISTULA	9,6 ns	-0,5
WARTA	58,5 nk	-5,6
WBK	5,8	+0,9
WEDEL	121,0 nk	+0,4
WOLCZANKA	22,6	-5,8
ZWIETEC	200,0 ns	+1,0
AMERBANK	17,9	-9,6
DOM PLAST	15,7	-1,3
DROSED	30,2	+1,0
EFEKT	22,2	-2,2
ELEKTROEX	1,86	-0,5
INDYKPOL (D)	9,35	-1,6
JUTRZENKA	42,3	0,0
KRAKACHEM	4,9 nk	-2,0
PROCHEM	7,2	0,0
OBROT: 54 434 tys. zł		
WIG: 8761,1 (+0,2); WIG 20: 884,8 (+0,3); WIR: 1142,7 (-1,7)		

Na giełdzie nadal przeważa spadków. Wczoraj obniżyły się kursy 25 akcji, 16 wzrosło, a 12 nie zmieniło się. Średnia zmiana ceny wyniosła 1,6 proc.). Największe skoki cen (o pułap maksymalny) zanotowały walory Jelfy i Amerbanku. Trzy spółki: PBR, Prochnik i Indykpol zanotowały swoje minima cenowe, natomiast cena akcji BRE, po raz drugi z rzędu, była najwyższa od czasu wejścia spółki na giełdowy parkiet.

W dogrywkach zaofiarowano do sprzedaży akcji 23 spółek, z czego w całości zrealizowano aż 20, na walory Żywca nie byłoby chętnych. Spośród 16 ogłoszonych ofert kupna inwestorzy w całości wyczerpali 6. Sejmie zakończono 10 nabywcami kupna i 3 sprzedaży.

W ubiegłym tygodniu najwięcej można było zarobić na akcjach Budimexu (wzrost ceny o 11,1 proc.), Kredytu Banku (+9,2 proc.), Novity (+5,6 proc.) oraz Bydgoskich Kabli (+5,1 proc.).

(W.)

NOTOWANIA

\$

Kupno /sprzedaż	NBP (kurs średni)	Dane z kantorów (29.09.)	London 1 dolar kurs średni
Waluty			
USD	243,30	„Max” Gdańsk 241,5/242,5 Jagiellońska 10 241/242 240/242	
DEM	171,10	169,5/170,5 169/170 169/170 1,417	
FRF	49,48	48,6/49,1 48,5/49 48,3/48,8 4,897	
NLG	152,63	149/150 150/151 148,5/150 1,587	
CHF	211,88	208/210 207/208 207/209 1,140	
SEK	34,97	33,7/34,2 33,8/34,2 33,8/34,5 6,905	
GBP	384,36	376/379 376/379 377/380 0,631	
ITL	15,09	15/15,5 15/15,4 15/15,5 1611,3	
SUR	-	3,5/5 4/6	
Złoto	29,78	17,5/18,5 17,5/18,5 16,5/17,5 384,4	

Oznaczenia: USD - dolar amerykański, DEM - marka niemiecka, FRF - frank francuski, NLG - gulden holenderski, CHF - frank szwajcarski, SEK - korona szwedzka, GBP - funt brytyjski, ITL - lira włoska, SUR - rubel rosyjski (notowania z Moskwy). Złoto - w złotych za gram, z Londynu - za uncję.

Podajemy ceny za 100 jednostek danej waluty (w przypadku lira i rubla - za 1000)

DZIENNIK BAŁTYCKI

Redaktor wydania - Dariusz Wasilewski

WYDAWCA: Prasa Gdańska, Spółka z o.o., 80-886 Gdańsk, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: wydawca@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

Redaktor naczelny: Dariusz Wasilewski, Targ Drzewny 3/7, tel. 31 35 60, fax 31 35 60, e-mail: redaktor@prasa.gdansk.pl

W drugim dniu oficjalnej wizyty w Polsce przewodniczący Komitetu Połączonych Sztabów Sił Zbrojnych USA gen. John Shalikashvili odwiedził 1 Brygadę Pancerną w Wesolej pod Warszawą.

Fot. PAP/CAF

Wałęsa, biznesmeni i stocznioowcy

Krótkimi skokami naprzód

Muszę kandydować, bo nie mogę zostawić wszystkiego w połowie drogi. Czasy są ciężkie, w tym pięcioleciu musimy wejść do NATO i Unii Europejskiej, a pełne złości pomruki niedowiedzia już słychać zza miedzy. Gdyby stało się nieszczęście, a mogą dziać się rzeczy straszne, to ludzie mi nie darują. Powiedzą: no, co cwaniaczku, sam się urządziłeś, a o nas nie myślisz? Uciekasz z placu boju? Trzeba więc uważać, posuwać się krótkimi skokami naprzód, a jak będzie trzeba - nawet przeczołgać - mówi prezydent Lech Wałęsa podczas spotkania z biznesmenami w willi Hestia w Sopocie.

Zebrała się tu śmietanka finansowo-przemysłowa Trójmiasta, z prezesem Gdańskiej Izby Gospodarczej, Zbigniewem Canowieckim na czele. Biznesmeni deklarowali swoje poparcie dla prezydenta, ofiarowali mu pióro i bukiet pasów w róż. Lech Wałęsa był w dobrym humorze, najpierw odczytał z kartki krótkie exposé, potem odpowiadał na pytania i żartował. Mówił, że jest przeciwnikiem majstrowania przy gospodarce, opowiedział się za jasnymi regułami gry, niskimi podatkami, a przeciwko - kapitalizmowi urzędniczemu. Skrytykował wszystkie rządy, zarówno „solidarnościowe”, jak i lewicowe.

- Nie mogłem ich zmusić do reform - ubolewał. - Rządzą Polską różni stypendyści amerykańscy, jak Kołodko, czy

Balcerowicz, którzy Amerykę może znają, ale Polski - nie. Na koniec obiecał, że gdy wygra, będzie dbał o kapitałów, bo sukcesy biznesmenów to nowe miejsca pracy i lepsze zarobki dla pracowników.

Barbara Szczepuła

„Szufłady okazały się puste?”

Przybywam na jubileusz stoczni jako jej były pracownik. Jako ten, który jak wy, zostawił tu trochę potu i trochę serca. Przybywam jednocześnie jako ten, który został oddelegowany do pilnowania rozpoczętego w stoczni przed piętnastu laty dzieła - powiedział prezydent Lech Wałęsa do zebranych w sali BHP stocznioowców i zaproszonych gości z okazji obchodów 50-lecia Stoczni Gdańskiej.

O przeszłości stoczni i budowanych w niej statkach mówił prezes stoczni Ryszard Gólich. Prezes gorąco powitał byłego pracownika stoczni i laureata Pokojowej Nagrody Nobla prezydenta Lecha Wałęsę, składając mu jednocześnie uroczyste życzenia. Wczoraj gości z okazji obchodów 50-lecia Stoczni Gdańskiej.

Prezydent powiedział: - Czekacie, bym opowiedział na pytania: dlaczego wciąż jest tyle biedy i tyle zła, dlaczego tak daleko nam do normalności. Lech Wałęsa poskarżył się, iż wciąż musi wszystkim odpowiadać na te pytania. Tym razem postanowił odwrócić adresata i pytania zadać: „fachowcom od ekonomii”, „gdzie ich kompetencje, gdzie wie-

dza?”. „Fachowcom od prawa, dlaczego trwa bezprawie?”. - Chcieliście możliwości działania dostaliście je. I co? „Szufłady okazały się puste?”. Podobne pytania zadał politykom i wreszcie zwykłym obywatelom. - A co ty zrobisz człowieku? Jak to się stało, że zżenawione jeszcze wczoraj kukły przeszłości słucha się dziś jak apostołów. Jak to jest, że dziś tak wielu w spadkobiercach tamtych sił upatruje najpewniejszego budowniczego tej nowej Polski? Niegdyś trzęśli się na samą myśl o wolnej Polsce. Dziś trzęsą się z zapału, by ją urządzić. I obywatel daje im swoje błogosławieństwo - skonstatował Wałęsa.

Prezes stoczni wręczał pamiątkowe medale wybite na okoliczność jubileuszu; pierwszy otrzymał prezydent, a drugi Helena Sołdek, wdowa po Stanisławie Sołdku, którego imieniem nazwano pierwszy, wyprodukowany w stoczni statek.

Oprócz żywych były kwiaty, lampka szampa, wykwintne stoły z rybami, wędlinami i owocami. Wśród gości można było dostrzec wojewodę gdańskiego, Macieja Płażyńskiego, arcybiskupa Tadeusza Gocłowskiego, Tadeusza Fiszbacha, b. sekretarza KW PZPR z czasów, gdy podpisywano sierpniowe porozumienia. Ks. Henryk Jankowski odspiewał prezydentowi sto lat. Lech Wałęsa, w towarzystwie Jerzego Borowczaka, szefa stoczniowej „S” obeszł całą salę i rozmawiał z kolegami wspominając czasy, gdy pracował razem z nimi.

Barbara Madajczyk-Krasowska

Housebuilding '95

Przeciw pozorom

Od strody trwają VI Międzynarodowe Targi Budownictwa Mieszkaniowego i Wyposażenia Wnętrz Housebuilding '95, które zakończą się w niedzielę 16. 10.

Wśród wielu propozycji szeroką ofertę przedstawili firmy zajmujące się zabezpieczeniem przeciwpożarowym. W tym roku znacznie zastrzyżyły się przepisy dotyczące ochrony przeciwpożarowej i odporności materiałów ogniodopuszczalnych. Przybywa więc firm, które zajmują się kompleksowym zabezpieczeniem obiektów - zarówno elektrociepłowni oraz kopalń, jak i domków jednorodzinnych.

Targom towarzyszą seminaria; ta tematyka poruszana była także na jednym z wykładów, gdzie mówiono o „Systemie oddymiania i przewietrzania pomieszczeń w aspekcie ratowania życia ludzkiego”. Wczoraj duże zainteresowanie wzbudziły wykłady dotyczące

zasad kredytowania budownictwa mieszkaniowego.

Wałęsy kadencja poprawkowa

Rozmowa z ministrem stanu Andrzejem Zakrzewskim

- Gdybyśmy się spotkali dwa tygodnie temu, dawałbym panu 20 procent szans na kontynuację pańskich obowiązków przy prezydencji RP po wyborach, dziś już daję 40 procent. Chyba Polacy dokonają wyboru mniejszego zła i postawią na Wałęsę, którego już znają, a nie na nieznaną panią.

- Najpierw chciałbym ustosunkować się do paru podnoszonych zastrzeżeń. Po pierwsze, jest rzeczą normalną, że Wałęsa chce kandydować na drugą kadencję, w kręgu cywilizacyjnym, do którego zamierzamy przystąpić, jest to zwyczaj utarty. Po drugie, jest to jedyny Polak, który wyjeżdżając za granicę nie potrzebuje wizytówki. Po trzecie, on się zawsze trzymał zasady, że żadna opcja polityczna ani instytucja państwowa nie powinna zdominować polskiej sceny.

- To chyba posunął aż do przesady: każdego, kto się wybił, próbował zadołować. Często skutecznie. Do tego w kiepskim stylu.

- Wałęsa ma, w tym chyba jego urok, coś z trybuna ludowego. Ale nie to było powodem stylu, jaki uprawiał. Zresztą w tej chwili często powtarza - i już buduje nową strukturę nowej kancelarii - że zmieni wizję swojej prezydentury, jeśli wygra. Otóż on często powtarza, że przysięgał na konstytucję - i jeszcze dodał: „W imię Boga Wszechmogącego”. On, który - jako przywódca ruchu protestu - łamał ówczesne prawa, złożył przysięgę, że będzie prawa przestrzegał. I zobaczył, że ma dwie skromne, i to też dyskusyjne działy: kreowanie polityki zagranicznej i nadzór nad dwoma ministerstwami „siłowymi”: MON i MSW. Ten nadzór był tak iluzoryczny, że nawet o mianowaniu wiceministrów dowiadywał się z gazet... Natomiast lud przychodził pod Belweder i mówił: Zażatw! On, notabene, był z dziesięcioma milionami Polaków per: ty. Za komuny mieszkawiec Belwederu mógł załatwić wszystko jednym telefonem, a on zobaczył, jak bardzo ma ograniczone kompetencje; a naród żąda! Stąd jego frustracja, stres, wyładowania. Dlatego uznał, że jego jedyną metodą może być drażnienie, wywoływanie „tematu”, zmuszanie do myślenia i realizowania czegoś. Taki przykład: jak został prezydentem, to wzywał kolejnych

ministrów sprawiedliwości - Chrzczanowskiego, Dykę, Piątkowskiego - i mówił: Panowie, co dzień czytam na pierwszej stronie gazety, że jest nowa afera, zaś ani razu nie przeczytałem na ostatniej stronie, że afery nie było lub że aferzystów skazano.

Często powtarza, że przysięgał na konstytucję - i jeszcze dodał: „W imię Boga Wszechmogącego”.
Fot. Wojciech Milewski

Róbcie coś! Musimy puścić ich w skarpetkach.

- A ludzi z tego zapamiętali tylko te skarpetki?

- Tak, skarpetki pamiętają wszyscy, a nazwisk tych ministrów już nikt.

- Przejdźmy do personaliów. Czy nie sądzi pan, że prezydent co najmniej rok, a raczej dwa lata za późno dokonał wymiany osób szczególnie niepopularnych? Już za to nie zyska uznania, raczej pogłębi opinię, że jest niełojalny wobec współpracowników.

- Każda z tych osób - Wachowski, Spaliński, ks. Cybula - odeszła z innego powodu...

- Ale ludzie odbierają to jako „jeden ruch”!

- Tak, niesłusznie. Wpierw co innego: przed paroma dniami odbyła się konferencja prasowa prezydenta, w której wziął udział Leszek Falandysz...

ZChN. Związek Wałęsy i Wachowskiego jest bardzo bliski, oni tylko wiedzą, na czym on polega, na pewno konstrukcje psychiczne odgrywają tu rolę. Ale, pan się zdziwi, gdy to powiem, podobnie jest w relacji Wałęsa-Michnik. Adam oczywiście bardzo ostro krytykuje prezydenta, ale między obu panami są jeszcze stosunki jakby rodzinne. Tak było i z Wachowskim. Trzeba pamiętać, że Mietek w czasie internowania Wałęsy opiekował się jego rodziną. Czy chcemy tego, czy nie, stał się jakby jej członkiem.

- To dlaczego odszedł?

- Prezydent uznał, że musi dokonać zmian w pracy i strukturze kancelarii i swego gabinetu, bo istnienie tych dwóch ciał samo przez się wywoływało konfliktową sytuację. Na zasadzie „kto kogo”? Wachowski miał gabinet tuż obok prezydenta, więc siłą faktu częściej się widywali. Gdy z tego zrezygnowano, myślę, że kancelaria zaczyna funkcjonować inaczej.

- Ja dokładnie powtórzę, co pan powiedział na ten temat, ale w to nie wierzę. Rozumiem jednak pana sytuację, szanuję talent dyplomaty. Przejdźmy do wizji przyszłej ewentualnej prezydentury Wałęsy. Uważam, że w pierwszej okazał jedną zaletę: na ogół nie mylił się w kluczowych momentach, miał rzeczywiście ów legendarny instynkt...

- Jedni dlatego go zwą homo politicus, inni „zwierzę polityczne”...

- ...ale coraz rzadziej z jego nieskładnych zdań wyskakują celne metafory, istne perełki, w rodzaju „Jestem za, a nawet przeciw”. Natomiast coraz częściej popelnia gafy, w rodzaju braku reakcji na sławne wystąpienie ks. Jankowskiego, które zbulwersowało świat.

- Wyjaśnim: czekał przede wszystkim na reakcję szefów ks. Jankowskiego. Po wtórnie: czy pan zna państwo, w którym prezydent polemizuje z jednym z 20 tysięcy księży? Nawet, jeśli jego pozycja jest szczerzeglina? Można powiedzieć, że rada (ds. stosunków z judaizmem) została zbyt późno zwołana, że nie zareagowała; faktem jest, że akurat wtedy mnie nie było. Natomiast, gdy doszło do reakcji Episkopatu i wyjaśnienia ks. Jankowskiego, które było gorsze niż ta jego pierwsza figura retoryczna, to już nie było sensu zwoływać rady. Była natomiast

bezpośrednia wypowiedź prezydenta.

- Przechodzę do pytania najistotniejszego: dużej części społeczeństwa nie opuszcza obawa, aby w ewentualnej drugiej kadencji panu prezydentowi nie zaświtała myśl o jakimś dalszym, pozakonstytucyjnym przedłużaniu prezydentury, np. z pomocą wojska; taka groźba już była sygnalizowana.

- Pan powiada jak Michnik, który dał tekst w „GW” o tym, co nam może grozić ze strony Wałęsy i na zakończenie napisał: „Jak na razie, Wałęsa z tego nie skorzystał”... Czy zna pan epizod, incydent, przypadek z okresu pierwszej prezydentury Wałęsy, w którym przekroczył prawo?

- Krążył wokół tego często, falandyzował, a Pawłaka tak postraszył, że ten sam dał tyły. Była to chyba gra poza uprawniałami głowy państwa?

- Jeśli przez dwa miesiące nie można było wyegzekwować nominacji szefa policji, nie mówiąc o innych sprawach, to źle się stało, że zmianę premiera trzeba było wymusić groźbą rozwiązania Sejmu. To była sytuacja na pograniczu wyższej konieczności. Natomiast chyba pan zauważył, że teraz prezydent sam powiada: pracuję w zespole, każdy odpowiada za swą działkę. I już w trakcie kampanii wyborczej zaczął budować swe polityczno-intelektualne zaplecze. W czym nie mała rolę odegra na pewno Andrzej Olechowski. Bo chociaż prezydent jest kandydatem ponadpartijnym, to nie może przecież odrzucić poparcia pewnych sił politycznych, choć nie będzie się z nimi wiązywał żadnymi kontraktami. Zeby nie powtórzyła się sytuacja z początku pierwszej kadencji, kiedy Kancelaria Prezydenta stała się zarazem sztabem Porozumienia Centrum - a on jego jakby więźniem. Po tym doświadczeniu stwierdził, że musi być prezydentem apartijnym. I dodaje, że najważniejsze jednak będą wybory parlamentarne, bo nawet jak wygra teraz - jakie będzie miał moce realizacyjne? Jak marionetka ma być?

- Dziękuję za rozmowę. Myślę, że jedno jest pewne: następne wybory wygra Olechowski.

Rozmawiał: Wojciech Gielżyński

Mówię, więc jestem

Z okazji inauguracji...

W październiku każdego roku w uczelniach wyższych Gdańsk odbywają się uroczyste inauguracje roku akademickiego. Wyraz inauguracji brzmi dostojnie, ale tajemniczo. Przyjrzyjmy mu się zatem trochę bliżej.

Inauguracja jest wyrazem pochodzenia łacińskiego. Dzisiaj jest on objaśniany jako „otwarcie czegoś, zwykle uroczyste rozpoczęcie, zapoczątkowanie czegoś”. Objasnienie to jest bardzo ogólne, ale właśnie na ogół jest to przede wszystkim inauguracja roku akademickiego, ale też sezonu teatralnego, operowego czy innego wydarzenia o charakterze głównie kulturalnym, naukowym itp.

W XVIII w. Ignacy Krasicki wyraz inauguracji objaśniał jako „obrzadek, którego używają przy koronacji cesarzów, królów, konsekracji biskupów etc.”. W XIX-wiecznym słowniku znalazła się jeszcze dodatkowa informacja, że inauguracja to „obrzadek, którego używają przy (...) nadawaniu stopni uczonych itp.”.

Wszystkie te znaczenia rozwinęły się stopniowo ze znaczenia łacińskiego czasownika *auguro* „zaznaczyć, w tajemniczy, przyjąć uroczyscie do”, wywodzącego się z łacińskiego rzeczownika *augur* „wieszczek, przepowiadający z lotu ptaków; prorok”. A więc inauguracja to początkowo, wyjściowo (zapewne uroczyste), przyjęcie do grona *augurów*, a z czasem „przyjęcie do grona biskupów, uczonych...”.

Ponieważ nadawanie stopni akademickich (doktora itd.) odbywało się w uniwersytetach na początku roku akademickiego, więc wyraz inauguracja nabrał też znaczenia „wprowadzenie do grona studentów”. Dopiero z czasem wyraz ten nabrał znaczenia ogólniejszego, dzisiaj powszechnego, „uroczyste zapoczątkowanie czegoś”.

Z inauguracją każdego roku akademickiego jest związana też immatrykulacja, czyli „uro-

czyste przyjęcie nowych studentów na pierwszy rok studiów”. Są więc te dwa wyrazy znaczeniowo sobie bliskie, ale immatrykulacja ma znaczenie węższe, ograniczone tylko do studentów. Wyraz ten jest również pochodzenia łacińskiego (*im-matriculatio*) i wywodzi się z łac. *matricula* „katalog”. Zatem immatrykulacja to pierwotnie „wpisanie na listę, do katalogu studentów”, a także towarzyszące temu „wydawanie legitymacji studenckich”. W nieco dawniejszej polszczyźnie był też wyraz *matrykuła* (z łac. *matricula*), który oznaczał (m.in.) „księgę wpisową studentów wyższej uczelni”, a także „legitymację studencką czy uczniowską”. Na przykład u Żeromskiego czytamy: „Okazał (...) jakąś gimnazjalną matrykulę siedlecką, stwierdzającą tożsamość jego osoby”.

Zwróć tu jeszcze uwagę na istnienie całej serii wyrazów na in... (a)cja, oznaczających - mówiąc najogólniej - „wprowadzenie kogoś na coś...”, np. *in-tron-izacja* „wyniesienie na tron”. W XVIII w. było wyrazów o podobnym znaczeniu więcej, np. od Krasickiego dowiadujemy się, że instalacja to „akt publiczny, przez który nowy urzędnik na urząd swój uroczyscie wprowadzony bywa” (np. instalacja nowego burmistrza), instytucja to „w prawie duchownym obrządek uroczysty, przez który kościół lub beneficjum władzą urzędową powierza się duchownej jakiej osobie” (np. instytucja proboszcza na parafie) itd.

Zatem wyraz inauguracja ma swoją bardzo bogatą przeszłość znaczeniową i ciekawe powiązania wyrazowe. Inauguracja zaczęła się od *augurów*, potem była inauguracja biskupów, doktorów itd., dzisiaj odnosi się ten wyraz głównie do studentów rozpoczynających nowy rok akademicki.

Bogusław Kreja

Niebezpieczne związki

Nawet najbardziej przywiązani do dworu Windsorów monarchiści osłupili czytając najnowsze rewelacje niedzielnej gazety „News of the World”.

Tygodnik zapewnia bowiem, że domniemanym amantem lady Diany jest Will Carling, słynny kapitan angielskiej drużyny rugby. Ten żonaty człowiek już podobno od półtora roku jest związany z księżną i kilka razy w tygodniu spotyka się z nią w Kensington Palace. „Ona traktuje go jak swojego pudełka, a on nazywa ją szefową” - pisze miss Hilary Ryan, była współpracowniczka mistrza owalnej piłki. Panna Ryan twierdzi, że Will Carling spędził trzy godziny w londyńskiej rezydencji Lady Di, w tym samym dniu kiedy reprezentacja narodowa miała odle-

cieć do Afryki Południowej na mistrzostwa świata. Randka spowodowała znaczne opóźnienie odlotu.

Mimo kategoriycznych zaprzeczeń Carlinga i Pałacu Buckingham, ten nowy skandal jeszcze bardziej podważył instytucję monarchii. Rewelacje opublikowano tuż po ukazaniu się nowej książki Andrew Mortona, opisującej księżną w osamotnieniu i raczącą się wódką. Skandal z anonimowymi rozmowami telefonicznymi, jakie Diana miała prowadzić z innym żonatym mężczyzną, dealerem dzieł sztuki Olivierem Hoare, naruszył specjalny modus vivendi ustalony przez Karola i Dianę po ogłoszeniu ich separacji w grudniu 1992 roku.

„Diana stała się rakietą nie kontrolowaną - ubolewa Harold Brooks-Baker, redaktor naczelny »Burk's Peerage«. - Negocjacje z Karolem w sprawie rozwodu napotykały przeszkody z powodu jej pretensji finansowych. Jej przygody sercowe destabilizują operację public relations zorganizowaną przed rokiem dla przywrócenia wiarygodności monarchii”. Ostatnio jednak Anglia odechnęła: we wrześniu, mały książę William, drugi po ojcu w kolejności sukcesji, rozpoczął naukę w college'u w Eton. Znajdzie się więc z dala od kłótni i przetargów rodziców.

(EM)

Nie sprzedali drogi...

Gdzie są te miliardy?

Gdy w Bieszczaдах sprzedano osobie prywatnej działkę z kawałkiem drogi, a właściciel zaczął pobierać opłaty - wybuchła afera na całą Polskę. W gminie Pruszcz Gdański do skandalu doszło, gdy drogę nie udało się sprzedać...

Od połowy lat 80. na obrzeżach Pruszcza zaczęła powstawać Rotmanka. Niewielkie zrzu-

osiedle domków jednorodzinnych

rozrastało się w pionującym tempie. Wkrótce okazało się, że osiedle powstaje nie tylko dla pracowników Gdańskiej Stoczni Remontowej, jak pierwotnie przypuszczano. Zainteresowanie domkami pod Pruszczem było bardzo duże: stoczniacy zatem wycofała się z interesu, a sprawy w swoje ręce wzięła spółdzielnia mieszkaniowa.

Jednym z pierwszych jej kroków było podpisanie na wiosnę 1990 r. umowy z naczelnikiem gminy Pruszcz na finansowanie uzbrojenia terenu. Czas płynął, a pieniądze nie było. Rotmanka zaciągnęła więc kredyt w PKO BP na kwotę ponad 3 mld zł. Zobowiązanie spłacić miała gmina, ale nowa władza, już w postaci samorządu terytorialnego, nie czuła się związana podpisem byłego naczelnika. Wprawdzie Ministerstwo Finansów i Urząd Wojewódzki o obowiązku przejęcia zobowiązań coś wspominały, ale gmina szła w zaparte.

Na oczy włodarze gminy przejeździł w połowie 1992 r., gdy dług z karnymi odsetkami wynosił już 16 mld zł! Spółdzielnia podpisała z gminą umowę, która rokowała nadzieję ratunku. Rotmanka w imieniu gminy zaczęła

sprzedawać działki

osobom, które miały domki na wieczyste dzierżawionym gruncie. Wszystko zmierzało ku szczęśliwemu finałowi, tym bardziej że bank „zapomniął” o połowie odsetek i na mocy ugody do spłacenia zostało 8 mld zł.

Z gminnych wylizzeń wynikało, że należności ze sprzedaży wyniosły ponad 24 mld zł. Gmina sprzedała blisko 90 proc. działek i zarobiła... nieco mniej niż 14 mld zł. Tak się bowiem złożyło, że dużą część osiedla domków pokrywały drogi, zieleńce, znalazł się też plac zabaw - tych działek, o dziwo, nikt wykupić za grube pieniądze nie chciał.

Jakby tego było mało, do kasy gminy wpłynęło tylko 9,2 mld zł - 8 mld na spłatę zadłużenia, 1,2 mld na budowę szkoły. Reszta - ponad 4,5 mld zł, zgodnie z zawartym z gminą porozumieniem, Rotmanka wykorzystwała na uzbrojenie tere-

nów. Uzbrojenie, dodajmy od razu, które jest obligatoryjnym zadaniem gminy.

Spółdzielnia przedstawiła w Urzędzie Gminy wszystkie niezbędne faktury, świadczące, że rzeczywiście 4 mld zł poszły w grunt, a nie na np. premie dla władz spółdzielni.

Radość była powszechna - zadłużenie w banku spłacono, pieniądze na szkołę ołożono, trwało uzbrojenie gruntu pod kolejne działki.

Sielanka do wyborów

...i ani dnia dłużej. Zmiana ekipy rządzącej w Pruszczu Gdańskim, a głównie składu Rady Gminy i negacja wszystkiego, co już było, sielankę zakończyła. Po kilku miesiącach wyjaśniania „afery” skierowano pismo do Prokuratury Rejonowej w Pruszczu Gdańskim. Główne tezy zawiadomienia o przestępstwie były następujące: czemu za działki w Rotmance uzyskano 14, a nie 24 mld zł, oraz że środki te obracane były poza budżetem gminy. Fakt, że pieniędzmi dla Rotmanki dysponował poprzedni Zarząd Gminy, nie miał większego znaczenia.

Próbowaliśmy wyjaśnić sprawę na spotkaniu mieszkańców z radnymi - twierdzi Mag-

dalena Kołodziejczak, prezes Rotmanki. - Zostaliśmy potraktowani w taki sposób, że mieszkańcy zapowiedzieli, że na żadne inne spotkanie nie przyjdą. Nie można przecież dyskutować, jeżeli ze strony radnych pada stwierdzenie, że bez względu na tłumaczenia, najlepiej będzie, jeżeli sprawę wyjaśni prokurator.

Prokuratura Rejonowa w Pruszczu postępowanie przeprowadziła i

sprawę umorzyła

- czyn nie wypełniał ustawowych znamion przestępstwa. Radni nie popuścili i zaskarżyli postanowienie do Prokuratury Wojewódzkiej, która decyzję prokuratury w Pruszczu uchyliła i poleciła sprawdzić... dlaczego nie sprzedano działek pod drogami, czyli dlaczego wpływy ze sprzedaży działek wyniosły 14 mld zł, a nie 24 mld. Dopiero gdy zostanie zebrany materiał dowodowy w tej sprawie będzie można podjąć decyzję co do dalszych działań wobec spółdzielni i poprzedniego Zarządu Gminy.

Sądzę, że w tej sprawie mamy do czynienia z uchybieniem formalnym, a nie przestępstwem - twierdzi Dariusz Popieniek z pruszczańskiej prokuratury. - Rzeczywiście cała kwota ze sprzedaży działek powinna wpłynąć do budżetu gminy, a Rada Gminy

miała decydować o jego podziale.

Jest to jednak raczej sprawa dla Regionalnej Izby Obra-

chunkowej, a nie prokuratury. - RIO prowadzi postępowanie wyjaśniające w tej sprawie - twierdzi Ewa Chilicka, sekretarz gminy. - Efekty pracy izby znane mają być w połowie października. Natomiast nie zgadzam się z opinią, że ktokolwiek „uwziął” się na spółdzielnię. Osobiście jestem za tym, żeby Rotmanka rozwijała się jak najlepiej.

Wszystko wskazuje na to, że w przypadku potwierdzenia przez RIO zarzutów, będzie można „napiętnować” byłego wójta. Postanowienie kończące sprawę nie zakończy natomiast konfliktu między mieszkańcami a gminą. Właściciele domków z Rotmanki zastanawiają się, gdzie podzieliły się pieniądze, za które budowana miała być na ich osiedlu szkoła. Na razie dzieci uczą się w domu jednorodzinnym, pro-wizorycznie przystosowanym do prowadzenia zajęć lekcyjnych. A pieniądze ze sprzedaży działek, za które powstać miała szkoła, rozpyłyły się w gminnym budżecie. Widocznie spółdzielców ukarano. Za niesprzedanie drogi...

Artur Kielbasinski

Wszystko zmierzało ku szczęśliwemu finałowi, tym bardziej, że bank „zapomniął” o połowie odsetek i na mocy ugody do spłacenia zostało tylko 8 mld złotych...

Fot. Maciej Kostun

DODATKOWY STATEK NA TRASIE GDYNIA - FINLANDIA

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom naszych Klientów,

od 1 września wprowadziliśmy na linię Gdynia - Finlandia

kolejny statek ro-ro. Statki tego typu mogą przewozić

kontenery, ciężarówki, naczepy a także zwykłą drobnicę.

Nasze trzy ro-rowce obsługują następujące linie do Finlandii:

Gdynia - Helsinki - Kotka, m/s AMBER - w każdy poniedziałek,

Gdynia - Helsinki, m/s ELBLAG - w każdy piątek,

Szczecin - Turku - Helsinki, m/s PUCK - w każdy piątek.

BĄDŹ NA FALI. Z NAMI !

EUROAFRICA Linie Żeglowne, Biuro Marketingu
70-952 SZCZECIN, ul. Energetyków 3/4
tel. (0-91) 62 44 47, 33 48 06 w. 296, 247
fax (0-91) 33 91 83, 33 71 40

Sprezentuj sobie

zdrowe piersi

Każdego dnia u siedmiuset Europejczyków wykrywany jest rak sutka. Ta choroba dotknie co dwunastą Polkę. Które z nich mają największą szansę? Te, których matki i inne krewnie nigdy na nowotwór piersi nie chorowały. Te, które zaczęły późno miesiączkować, ale wcześniej rodzić. Wreszcie te, które karmiły piersią, a menopauzę przeszły przed 55 rokiem życia. Sprawa diety i stylu życia, jak się okazuje, też nie jest bez znaczenia. Oryginalny nowotwór piersi przytrafia się nieco częściej. Natomiast tym, które się regularnie gimnastykują i nie palą, znacznie rzadziej.

Największe ryzyko występuje u kobiet między 40 a 55 rokiem życia. Jednak do lekarzy coraz częściej trafiają także pacjentki o wiele młodsze. Gdy mama miała nowotwór sutka, prawdopodobieństwo zachorowania zwiększa się dwukrotnie. Sześciokrotnie zaś, gdy kilka pań w tej samej rodzinie chorowało. Późna menopauza, po 55 roku życia, też zwiększa ryzyko. Podobnie, jak pierwsze dziecko, urodzone po trzydziestce.

Najbardziej krępująca jest jednak informacja, iż 80 procent zgrubień okazuje się niegroźnymi guzkami.

Zdążyć przed chorobą

Rozmowa z onkologiem
dr. Januszem Jaśkiewiczem

- Niemal codziennie operuje pan chore piersi. Jak wiele z nich udaje się uratować?

- Uratować piersi, w której rozwinął się nowotwór, można na dwa sposoby: albo poprzez zabieg tzw. oszczędzający, podczas którego wykultuje się tylko chorą część, albo przez rekonstrukcję piersi. Jeden i drugi sposób nie należy na razie w Polsce do metod rutynowych. Wykonuje się je w niezbyt szerokiej skali. Polskim standardem, niestety, jest amputacja. Jestem jednak optymistą i uważam, że rutynowe stosowanie zabiegów oszczędzających przy operacjach piersi to wyzwanie dla polskiej onkologii na najbliższe dwa lata.

- Polscy chirurdzy potrafią już to robić?

- Naturalnie. Problem nie polega na braku umiejętności, ale na braku pieniędzy. Trzeba wziąć pod uwagę i to, że nie każdy przypadek nadaje się do zabiegu oszczędzającego.

Samokontrola

10-15 minut dziennie

Im wcześniej zaczniesz, tym lepiej. Nawet, jeśli jesteś nastolatką, nabierz przyzwyczajenia, by co miesiąc, najlepiej dwa, trzy dni po zakończeniu miesiączki, kontrolować swoje piersi. Jeśli jesteś już kobietą dojrzałą, tym bardziej musisz to robić. Gdy nie zauważysz żadnych zmian, to doskonale. Mimo to jednak raz w roku odwiedź lekarza. Niech i on to sprawdzi.

Wróćmy jednak do samokontroli. Najpierw musisz poznać swoje piersi, ich kształt, symetrię, konsystencję. To może się zmieniać, bowiem gruczoł piersiowy podlega zmianom czynnościowym w okresie cyklu miesiączkowego. Dlatego ważne jest, by badać go w tym samym czasie co miesiąc.

Stać przed lustrem i przyjrzyj się piersiom najpierw z opuszczonymi rękami. Potem

Jednak trzeba też wiedzieć, że jest to leczenie dłuższe i kosztowniejsze. I nie każdy kraj może sobie na nie pozwolić.

- Która z metod leczenia, stosowanych w przypadku nowotworów piersi przynosi najlepszy skutek?

- Nie ma takiej. Zgodnie z nowoczesną biologią nowotworu sutka, nie jest to choroba miejscowa, a całego organizmu, związana m.in. z systemem odpornościowym. Dlatego też leczy się ją, coraz częściej, systemowo. Z jednej strony poprzez leczenie chirurgiczne i radiologiczne, stosowane miejscowo, z drugiej - poprzez chemioterapię i hormonoterapię. W żadnym razie nie można mówić o wyższości jednej metody nad drugą.

- Co robić, abyśmy nie musiały korzystać z żadnej z tych metod?

- Są to już truizmy, jak mi się wydaje, powtarzane do znudzenia. Każda kobieta powinna nabrać nawyku oglądania swoich piersi raz w miesiącu, w okresie owulacji. Gdyby tak się stało, polepszyłoby to

rokowania

przynajmniej w 50

procentach. Nie

przyjmuje

wytłumaczenia

„Nie umiem”.

Należy oświecić się

z budową piersi,

porównywać ich

wygląd co miesiąc,

by móc

zauważyć najdrobniejsze

choćby zmiany.

Cała rzecz polega na tym, by wyprzedzić

problem. Kobieta sama powinna wyczuć

nawet takie podejrzane miejsca, które nie

razują się w oczy.

- Potem trzeba jeszcze pokonać strach...

- Jeśli już w ogóle trzeba się czegoś bać, to

nie wizyty u lekarza, a statystyki. Co jedenasta

kobieta zachoruje na nowotwór sutka. Trzeba

więc uprzedzić chorobę i zrobić sobie prezent

w postaci wizyty w gabinecie onkologa,

których w Trójmieście jest już sporo.

- Dziękuję pa za rozmowę.

Rozmawiała: Anna Jaszowska

Salon Alicji
Opracowanie
graficzno-techniczne i laminacje
Krzysztof Ignatowicz

Mammografia
ultrasonografia
biopsja

Gdy lekarz potwierdzi nasze obawy, najprawdopodobniej skieruje na **mammografię**. Jest to prześwietlenie piersi promieniami rentgena. Dawka promieniowania jest wielokrotnie mniejsza niż przy prześwietleniu klatki piersiowej. Nie należy się więc jej bać. Jednocześnie jest to badanie niezwykle czułe. Pozwala na wykrycie guzków o średnicy trzech milimetrów. Czasem nawet wykrywa nowotwór, zanim jeszcze uformuje się w guzek, rejestrując mikrozwapnienia oraz tzw. wciągnięcia tkanki. Jest to obecnie najlepsze badanie piersi, pozwalające na dokonywanie, z biegiem czasu, porównań. W Polsce nie wykonuje się na razie mammograficznych badań masowych. Jednak każda kobieta może i powinna je sobie wykonać nawet wtedy, gdy nie wskazuje na chorobę. W miastach jest

już wiele mammografów i badania można robić bez skierowania lekarza.

Całkowicie bezpiecznym i bezbolesnym badaniem jest **ultrasonografia**. Przy pomocy tej metody można „zajrzeć” do każdego narządu. Jednak w przypadku piersi nie nadaje się do wykrywania wczesnych stadiów nowotworu. Natomiast doskonale nadaje się do określenia, czy guzek jest torbielą, gruczolakiem czy rakiem. Pod warunkiem jednak, że diagnozę postawi dobrze wyszkolony lekarz, a samo urządzenie nie będzie zbyt wysłużone.

Lekarz, dla pewności może skierować także na **biopsję**. Zabieg polega na pobraniu igłą materiału tkankowego do badania cytologicznego. Wynik tego badania odpowie na pytanie, czy mamy do czynienia z komórkami rakowymi.

(ja)

Sztuczna, jak własna

W Polsce coraz częściej znajdują zastosowanie protezy piersi. Stosowane są one najczęściej u pacjentek po mastektomii - amputacji piersi. O zabiegu implantacji protezy piersi mówi dr Alicja Renkielska, pełniąca obowiązki kierownika Kliniki Chirurgii Plastycznej i Leczenia Operacji Akademii Medycznej w Gdańsku.

Ostatnie badania w Ameryce nie potwierdziły negatywnego wpływu silikonu na organizm. Brak jest jednak ciągle potwierdzenia całkowitej nieszkodliwości tej substancji. Pani, która nie ma do silikonu przekonania, mogą wybrać implanty żelowo-solne (z silikonu zrobione zostało tylko jądro sztucznej piersi) lub protezy wypełnione solą fizjologiczną. Płynna sól może jednak powodować wrażenie nienaturalności. Najlepszy efekt wizualny dają z pewnością implanty silikonowe.

Wraz z rozwojem medycyny, a zwłaszcza chirurgii plastycznej o potrzebie wykonania zabiegu decydują coraz częściej względy psychologiczne. Kiedyś lekarz przed wprowadzeniem protezy piersi musiał mieć pewność, że pacjentka nie cierpi na nieodwracal-

ną chorobę nowotworową. Dzisiaj można rozważyć przeprowadzenie takiego zabiegu nawet u pacjentek z niekorzystnymi rokowaniami. Ważna jest bowiem nie tylko długość, ale i jakość życia.

Panie po mastektomii otrzymują bezpłatnie protezy z Banku Protez Piersiowych przy Klinice Chirurgii Plastycznej w Warszawie, za pośrednictwem gdańskiej kliniki. W sklepach specjalistycznych dwie zastępcze piersi kosztują 1 tys. zł. Zabieg nie wymaga opłaty (implantacja upiększająca kosztuje prawie 9 tys. zł). Operacja musi odbywać się w warunkach szpitalnych, pod narkozą, w obecności anesteziologa. Pobyt w klinice trwa około pięciu dni. Istnieją także inne metody odтворzenia piersi - np. przy użyciu tkanek własnych pacjentki. Najczęściej wykorzystu-

je się do zabiegu płat z mięśnia najszerzego

grzbietu oraz z mięśnia prostego brzucha.

Do zabiegu nie kwalifikuje się pacjentek obciążonych ciężkimi chorobami: cukrzycą oraz poważnymi schorzeniami układu krążenia i nerek. Wielkość piersi należy dostosować do warunków fizycznych. Jeżeli drobna kobieta wybierze zbyt dużą protezę, może dojść nawet do martwicy tkanek. W podjęciu odpowiedniego wyboru pomaga lekarz.

Pacjentki gdańskiej kliniki są uprzedzane o efekcie „kapsuły”, który bywa konsekwencją wprowadzenia protezy. Organizm, traktując implanty jako substancję obcą, broni się odgradzając się od sztucznej piersi tkanką łączną. Proteza może zostać otorbiiona warstwą tkanki i ulec zniekształceniu. Wówczas zabieg trzeba powtórzyć. Efekt stanowi naturalną reakcję organizmu. U różnych pań pojawia się w innym natężeniu. U większości kobiet kapsuła jest niewidoczna.

Notowała: Aldona Kaszubska

Raz w miesiącu!

Czego szukamy? Wszystkiego, co będzie

inne niż miesiąc temu. Zmiany kształtu piersi,

zmarszczenie, wciągnięcie skóry lub

brodawki, zaczerwienienie lub owrozczenie

- wszystko to jest sygnałem choroby.

Większość nowotworów występuje w postaci

pojedynczych, twardych i bezbolesnych

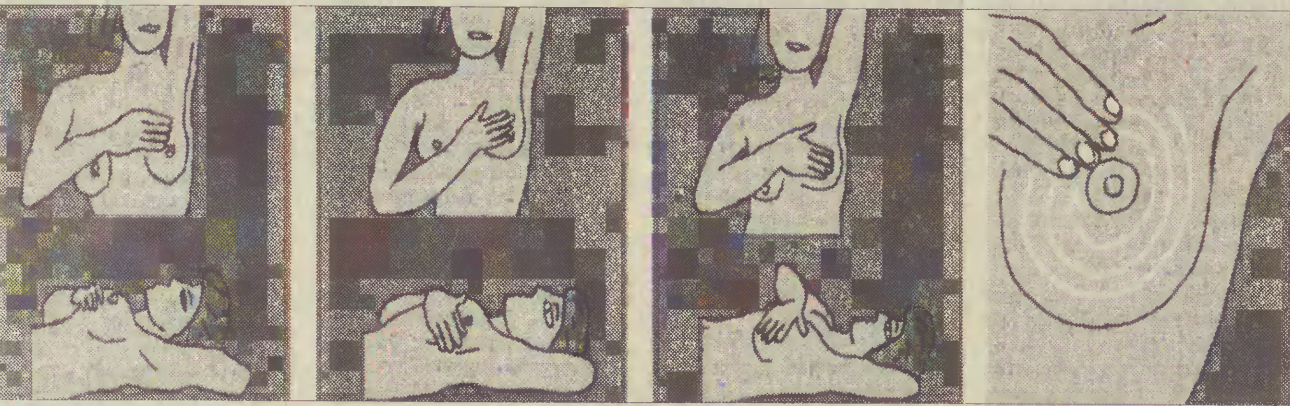
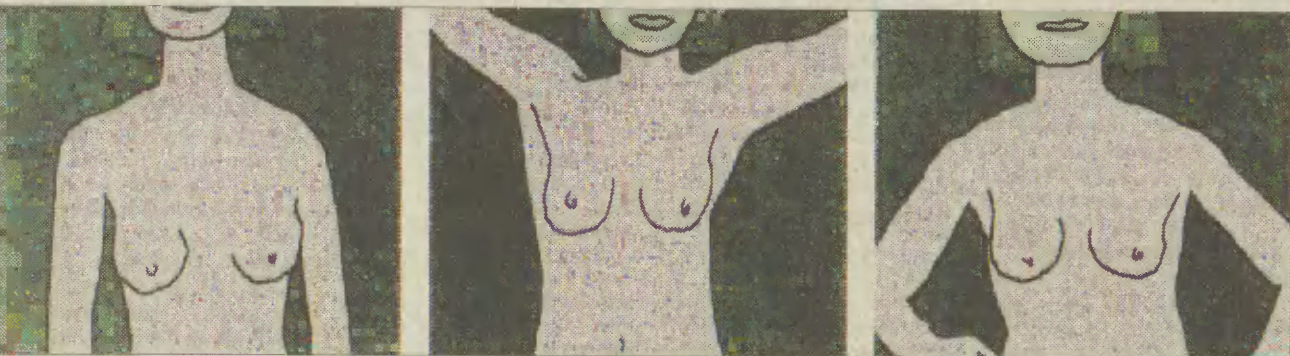
guzków. Niech ich nie zwiedzie fakt, że to nie

nie boli. Gdy zauważysz cokolwiek, co wyda

ci się zmianą, zgłoś się do ginekologa,

onkologa lub chirurga.

(ja)

Fryzjer radzi

Bez cudownych recept

Podziwiając spływające z ekranu telewizora kaskady gestów, lśniących włosów, których właścicielki reklamują magiczne szampony i cudowne odżywki, niejedna z nas wpada w kompleksy. Zamyka się w łazience, staje przed lustrem i patrzy na swoje żałosne „cipiory” pyta odbicia: i co ja mam robić z tymi cienkimi, rzadkimi i na dodatek szybko przetłuszczającymi się włosami?! Ewa i Tadeusz Degowscy, fryzjerzy mistrzowie Polski, właściciele zakładu TED we Wrzeszczu, odpowiedziami zgodnym dusem: polubić. Innego wyjścia nie ma! Niestety, drogie panie, natury nie da się przeskoczyć, można ją jedynie wspomóc. Nie ma

takiego środka, który by mysi ogon przemienił w lwią grzywę. Są natomiast sposoby, które pomagają w pielęgnacji marnych włosów, wzmacniają je i sprawiają, że nasze samopoczucie i wygląd są lepsze. Oto co na ten temat mają do powiedzenia mistrzowie grzebienia:

O każde włosy trzeba dbać, ale te słabiutkie wymagają szczególnego zachodu. Przede wszystkim należy dobrać sobie prostą, łatwą do ułożenia fryzurę, z krótko strzyżonych włosów. Jeżeli koniecznie chcemy, żeby były dłuższe, to najwyżej do ramion. Inaczej będą wyglądać żałosnie. Krótkie włosy łatwiej jest pielęgnować, myć i układać. Czynności zabierają mniej czasu. A jest to ważne przy

włosach przetłuszczających się, które trzeba niekiedy myć codziennie. Tak! To nieprawda, że im częściej je myjemy, tym szybciej się przetłuszczają. Udowodniono, że jedno z drugim nie ma żadnego związku. Jest to problem skóry głowy. Gruczoły łojowe produkują zbyt wiele tłuszczu a włosów jest zbyt mało, aby ten fakt ukryć. Włosy trzeba myć tak często jak to konieczne, z tym, że odpowiednimi szamponami. Można go dobrać sobie metodą prób, ale można też poradzić się fryzjera, który poleci ten najwłaściwszy do codziennej pielęgnacji. I uwaga, uwaga, bardzo ważne: nie należy myć głowy zbyt gorącą wodą, bo to pobudza komórki łojowe,

suszy je gorącym strumieniem powietrza, nie należy szczotkować rzadkich włosów, bo powoduje to rozprowadzanie po nich tłuszczu. Trzeba dbać o grzebienie, myć je, zawsze czystym rozczesywać włosy po umyciu, aby nie nanosić starego tłuszczu. Na przesuszone mocno przetłuszczających się włosów dobrze wpływa lekka trwała, lub pasemka. Włosy stają się bardziej puszyste, ładnie się układają. Jeżeli włosy przetłuszczają się bardzo bardzo mocno, wskazana jest wizyta u dermatologa.

(Rit)

W zasadzie koncentruje się na kosmetykach pielęgnacyjnych i do demakijażu. Mam bardzo suchą skórę, którą należy odpowiednio pielęgnować. Będąc w USA, używałam kapsułek

Polecam

Urszula, piosenkarka

Kiedyś róż był moim ulubionym kolorem i zdecydowanie mocny makijaż.

Obecnie jest on bardzo delikatny, dominuje w nim kolor ceglasty, ale rozjaśniony. Nie przywiązuję wagi do firm, staram się aby to były kosmetyki, które dobrze działają na moją cerę - np. tusz do rzęs antyalergiczne, pomadki natłuszczające.

W zasadzie koncentruje się na kosmetykach pielęgnacyjnych i do demakijażu. Mam bardzo suchą skórę, którą należy odpowiednio pielęgnować. Będąc w USA, używałam kapsułek pielęgnacyjnych skóry z nutrium firmy Pond's - wspaniale nawilżają skórę oraz niwelują zmarszczki. Po powrocie do kraju jestem zafascynowana polskimi wyrobami kosmetycznymi. Stosuję tonik Forte 40 firmy Eris, szczególnie polecam go paniom po trzydziestce, wspaniale ujędmią skórę. Szerze mówiąc bez toników i mleczka nie wyobrażam sobie życia.

Bardzo dobre toniki i mleczka mają firmy Ginkgo i Soraya, nie odbiegają one jakością od kosmetyków zagranicznych. Bardzo lubię także krem nawilżający na noc z serii Forte 40, na dzień mleczko z serii AHA oraz krem jablokowy również AHA - jest on lekki, wcale się go nie czuje na twarzy, a skóra wspaniale „oddycha”.

Do pielęgnacji włosów używam dobrych szamponów Head & Shoulders i Pantene PRO-V. Paznokcie zawsze mam krótkie pokryte bezbarwnym lakierem.

Lubię perfumy, nie przywiązuję jednak wagi do nazw, tylko do zapachów. Często je zmieniam. Latem preferuję zdecydowanie zapachy lekkie i jasne, na specjalne okazje raczej zapachy słodszy, oleiste, nawet z domieszką piżma. Perfum używam w zależności od nastroju, w jakim się znajduję.

(Ni.)

Fot. Kamila Benke

szańcom? Jaki jest bilans zysków i strat? Ile miasto zarobi złotych, ile hałasu, smrodu spalin i utrudnień muszą znieść miejscowi, ile trawników porożędzają samochody, ile zniszczeń dokonają się w przyrodzie? Idealista jest Sopot przyjazny dla gości, troskliwy dla swoich.

„Amen” chciałoby się dodać.

Rita Krzyżaniak

Najpierw sprawdź, potem jedz

Mało strawne kapelusze

Utrzymująca się ostatnio ciepła pogoda, przy dużej wilgotności ściółki, spowodowała przyspieszony rozwój grzybów kapeluszkowych. Grzybiarze wracają z lasów z koszami pełnymi prawdziwków, maślaków czy koźlarzy. Dorodne borowiki i inne gatunki grzybów oferowane są na targowiskach i przy drogach przebiegających przez lasy. Niestety, nie wszystkie grzyby są przysmakiem. Część z nich zagraża zdrowiu i życiu człowieka.

Jeżeli mamy wątpliwości, co do przydatności do spożycia grzybów zebranych przez nas osobiście lub kupionych na targowisku, możemy skorzystać z ekspertyzy w san-epidzie. Warto też kupić w księgarni atlas grzybów. Obecnie są one dostępne również w wersjach kieszkowych.

San-epid zapobiega

- Zajmujemy się głównie nadzorem nad sprzedażą grzy-

nych i w kioskach. Za przestrzeganie tych przepisów i rozporządzeń odpowiadają właściciele targowisk. Osoba pobierająca opłatę targową nie musi znać się na gatunkach grzybów, ale zobowiązana jest do sprawdzenia, czy handlarz posiada ważne świadectwo od klasyfikatora.

- Większość konsumentów uważa, że na targowisku mogą zaopatrzyć się w towar nie budzący zastrzeżeń. Zwłaszcza,

upewnić, czy nabyli dobry towar.

Jadalne też szkodzą

- Grzyby jadalne spożywane w nadmiarze mogą być szkodliwe dla zdrowia - twierdzi A. Hołówka. - Dotyczy to szczególnie dzieci i osób w podeszłym wieku. Mielśmy przypadki małego, 5-letniego chłopca karmionego w nadmiarze potrawami grzybowymi. W końcu trafił on do szpitala z

nowalimi okazy jadalne, niejadalne i trujące - mówi Wanda Barysz, kierownik Oddziału Oświaty Zdrowotnej WSSE w Gdańsku. - Obecnie jest ona pokazywana w Kościerzynie. Nikt na wystawie nie nauczył się jednak odróżniania grzybów jadalnych od trujących. Te same ich gatunki wyglądają inaczej w różnych latach i miejscach znalezienia. Najważniejsze jest to, aby wiedzieć, że są grzyby trujące. W razie jakiegokolwiek wątpliwości trzeba je natychmiast wyrzucić. Lepiej wrócić z grzybobrania z pustym koszem, niż zatruć siebie i rodzinę.

- Grzyby należy delikatnie wyciągać ze ściółki w całości, lekko kręcąc nożką. Wówczas istnieje możliwość obejrzenia ich i właściwego rozpoznania. Nie zaleca się, tak jak dawniej, przycinania trzonów grzybów, gdyż ich pozostałość rozkłada się w glebie i szkodzi grzybnii. Gaska zielonka jest cała w barwie zielonkawej, a gołąbek trawasty - biały od spodu, ale nie ma pierścienia. Natomiast cechami charakterystycznymi muchomorów są pierścienie lub ich zauważalne resztki na trzonie oraz bulwiasta i waciasta pochwka na jego szczycie, białe blaszki pod spodem kapelusza.

Do grzybów najbardziej trujących, często mylonych z gatunkami jadalnymi, zaliczają się muchomory i podobne do rydzów mleczaj, a szczególnie mleczaj rudy. Jednakże rydz jadalny po przecięciu jest lekko zielonkawy i wydziela pomarańczowe mleczko, a pozostałe mleczaje - białe.

- Zbierając grzyby należy unikać nie tylko gatunków trujących, ale także - niejadalnych z innych powodów. Bardzo podobny do borowików jest goryczak żółciowy. Jeżeli przypadkowo zostanie on użyty do przyrządzenia potrawy, to zepsuje ją z powodu intensywnego smaku goryczy. Goryczaka rozpoznaje się po różowym mięszu pod kapeluszem.

Jacek Sienicki

Fot. Robert Kwiatek

bow i ich przetworów na targowiskach oraz w sklepach - powiedział nam Aleksander Hołówka, kierownik Sekcji Higieny Żywności Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Gdańsku. - Rozporządzenie ministra rolnictwa dotyczące handlu grzybami z października ub. r. zezwala na handel nimi pod ściśle określonymi warunkami. Sprzedający powinien uzyskać zaświadczenie uprawnionego klasyfikatora grzybów surowych (ważne tylko w dniu wystawienia), umieścić przy stoisku tabliczkę ze swoim nazwiskiem i z informacją o gatunkach oferowanych grzybów. Zakazany jest handel obwornymi grzybami i „z ręki”. Sprzedaż musi się odbywać na straganach stacjonar-

że plac targowy legalizuje sprzedaż. Kupują więc grzyby, zawierając sprzedającemu i swojej wiedzy o tym towarze, choć skutki pomyłki mogą być tragiczne.

San-epid. nie może pilnować wszystkich miejsc sprzedaży, gdyż nie ma takich możliwości. Dlatego też prowadzi przede wszystkim działalność profilaktyczną. Gdański san-epid przeszkolił diagnostów, pracujących w zamkniętych i otwartych placówkach służby zdrowia. Szkoli też klasyfikatorów grzybów świeżych, prowadzących punkty skupu i wydające bezpłatnie zaświadczenia osobom handlującym grzybami. W stacji mogą także uzyskać ekspertyzę zbieracze i konsumenci, którzy chcą się

objawami zatrucia pokarmowego. Okazało się, że jadł zupy grzybowe i ziemniaki ze smażonymi grzybami. Dotarłem do matki i z trudem zdołałem jej wytłumaczyć, że grzyby są ciężko strawne. Powinny być one dodatkami do potraw, podnoszącymi ich walory smakowe, ale nie daniami podstawowymi. Przykładem tego jest trująca pierścienica kasztanowata, którą u nas zbierano i suszono. Susz nabywał odbiorca z Francji, gdzie jest on przyprawą do zup.

Nie może być wątpliwości, że w siedzibie naszej stacji zorganizowaliśmy wystawę grzybów, na której wyeks-

Fot. Robert Kwiatek

W trójmiejskich księgarniach nastąpiła pora grzybobrania - jak ciepłe ... grzybyki - znikają z półek wydawnictwa poświęcone grzybom.

Jeżeli nie dopisze nam szczęście i nie trafimy od razu na satysfakcjonującą nas książkę poświęconą grzybom, czeka nas długa wędrówka po księgarniach. W niektórych publikacji o grzybach po prostu nie ma.

- Mielśmy kilka pozycji - i tych droższych, albumowych, i tych tańszych, kieszkowych, które można zabrać ze sobą do lasu - usłyszeliśmy w jednej z

Mniej zatruć grzybami Grzybek i... do szpitala

Obrodziły grzyby. Grzybiarze już od bladoego świtu przeczesują lasy i pola, w poszukiwaniu prawdziwków, maślaków, koźlarzy.

Pomimo obfitości grzybów, w tym roku notuje się znacznie mniej zatruć niż w latach poprzednich. W dalszym ciągu jednak zdarza się, że do koszyka trafiają również grzyby trujące, które później odpowiednio przyrządzone podawane są na stół. Nieuwaga i zbieranie nieznanych egzemplarzy, często kończą się ostrymi bólami brzucha i wymiotami, a w niektórych przypadkach nawet dochodzi do śmierci.

Fot. Robert Kwiatek

Z książką do lasu

gdańskich księgarni. - W ciągu ostatniego miesiąca szybko znikają z półek. To znak, że sezon grzybowy w pełni.

Większość publikacji nosi ten sam tytuł - po prostu „Grzyby”. Ten tytuł nosi przewodnik kieszkowy za 4,80 zł, encyklopedia kieszkowa za 21,70 zł i przewodnik za 19 zł. Wszystkie są bogato ilustrowane kolorowymi zdjęciami. Ich format nie przekracza formatu szkolnego zeszytu - są więc praktyczne dla tych, któ-

rzy nie wierzą własnej wiedzy na temat grzybów, potrzebują podczas grzybobrania fachowej „ściągi”.

Na rynku dostępne są również wydawnictwa albumowe. Dużą popularnością cieszą się między innymi: „Przewodnik po grzybach” (24 zł), „Poznajmy grzyby” (12,90 zł) i leksykon przyrodniczy „Grzyby” (16,90 zł). Doskonale sprawdzają się w domowej edukacji grzybiarzy.

BAŁTYCKA AGENCJA ARTYSTYCZNA
BART
81-703 Sopot, ul. Kościuski 61
tel. 517-254, 510-115, fax 517-674

Bałtycka Agencja Artystyczna BART
zaprasza na: **KONCERT KONCZĄCY SEZON '95 w OPERZE LEŚNEJ**

7 października (sobota) godz. 18.00 OPERA LEŚNA - Sopot

Koncert **VARIUS MANX**, gościnnie grupa DE SU.

Patronat radiowy: **Radio Gdańsk**

Patronat prasowy: **DZIENNIK BAŁTYCKI**

Bilery: w cenie 10,- zł w przedsprzedaży, w dniu koncertu 13,- zł

Bilety do nabycia:
BART Sopot, ul. Kościuski 61, Sklepy CEPELIA na terenie Trójmiasta, ORBIS Sopot, TEATR MUZYCZNY Gdynia, BMN TRAVEL Gd.-Wrzeszcz, MUSIC CENTER Gdansk GI, dworzec PKP (I piętro), OLIVIA Gdynia, ul. Kilińskiego 6, Sklepy: LEE COOPER Gdynia, ul. Świętojańska 97 i Gdańsk Wielki Młyn box 41.

R-2372/1

Przy obwodnicy i gdzie indziej Uwaga na czubajki!

Czubajki kanie to bardzo smaczne grzyby. Trzeba jednak uważać, by nie pomylić ich z muchomorami. Istnieje jednak jeszcze jedno niebezpieczeństwo.

Jak powiedziała nam analityk kliniczny ze szpitala w Gdańsku Zaspie, Elżbieta Sienkiewicz, należy unikać spożywania czubajki czerwieniej. Złazacza rosnącej w miejscach zanieczyszczonych. A takich jest u nas coraz więcej. Gdy gleba nabiera cech wysypiska śmieci, w czubajce czerwieniej zbierają się różne trucizny. Staje się ona prawie tak szkodliwa, jak muchomor sromotnikowy.

Tereny zanieczyszczone i jednocześnie „grzybonośne” znajdują się wzdłuż szosy obwodowej Trójmiasta. W tamtejsze lasy często wyprowadzają się zbieracze. Tymczasem, obfitość spalin,

uksztaltowanie terenu i opady różnych pyłów sprawiają, że środowisko jest tam znacznie zanieczyszczone. W ciągu doby obwodnica przejeżdża 15 tysięcy samochodów.

(ken)

Czubajka kania

Notes KONSUMENTA

W sklepach i restauracjach

Potrawy z grzybkiem

wyrobów jest łatwość i szybkość przygotowania dania, najczęściej do rozrobienia w płynie, np. sos grzybowy po francusku Maggi (porcja dla 4 osób) może służyć jako dodatek do cielęciny, wołowiny, kurczaka, indyka, ryżu i warzyw oraz sos grzybowy Knorra w cenie 2,00 zł. Popularne i chętnie nabywane są sosy grzybowe sproszkowane, pakowane w słoiczkach z kaliskiego Rolmexu.

Marynaty i mrozonki

Pieczarka - popularny grzyb hodowlany - najczęstszą ofertą jest w marynacie. Na rynku dostępne są pieczarki marynowane z Łabiniexu po 2,55 zł lub z firmy Ole w cenie 2,20 zł. Łabimex proponuje też lecco z pieczarkami oraz z papryką, cebulą, koncentratem pomidorowym i przyprawami. Natomiast firma Diament z Gdańska oferuje salatkę warzywną z pieczarkami.

Inną grupą przetworów grzybowych są mrozonki. Najczęściej spotykane są pierogi z kapustą i grzybami. Sklepy oferują ponadto pakowane próżniowo pierożki z grzybami, przykładowo 250-gramowa taca z pierożkami firmy Vela z Plocka kosztuje 1,95 zł.

O dłuższego czasu stałym zainteresowaniem cieszą się także serki topione. Pieczarki trafiły także, nie bez powo-

nia, do przetworów wędliniarskich - najpopularniejsze z nich to mortadele.

Smakosze mogą zaopatrzyć się w sklepach dysponujących ładami chłodniczymi w różnego rodzaju pizzę - większość z nich zawiera pieczarkę.

W zupach i naleśnikach

Restauratorzy, tak samo jak handlowcy, twierdzą, że jesienią klienci chętniej zamawiają dania z dodatkami grzybów.

- W naszej kuchni podajemy staropolską zupę kwaśnicę, na którą składają się grzyby suszone np. podgrzybki i sos z kiszzonej kapusty - powiedział Krzysztof Orszyszewski, szef kuchni gdyńskiego Majora. - Serwujemy ponadto sosy grzybowe jako dodatek do dań mięsnych. Używamy głównie grzybów szlachetnych, ale także pospolitą pieczarkę. Typowo sezonowy jest rydz, do przygotowania, którego potrzebujemy tylko świeżego grzyba. Inne (prawdziwki, koźlaki, borowiki) w ciągu roku wykorzystujemy jako marynaty. Potrawy z grzybów są bardzo kaloryczne zamawiane głównie na jesieni i zimą.

- Nasza restauracja proponuje wyłącznie kuchnię chińską. Jedynym grzybem jakiego używamy do sporządzenia naszych dań jest Mu-Mu, sprowadzamy go bezpośrednio z Chin - powiedział Jerzy Piotrkiewicz,

Alicja Pieplinska

Jadalne i trujące

Od lewej: podgrzybek brunatny, zajączek i rydz mleczaj

Owocniki grzybów jadalnych, rozwijające się masowo w lasach i na łąkach w okresie jesiennym, są zbierane i konsumowane w stanie świeżym oraz w postaci przetworów (grzybów suszonych, marynatów, kiszzonek, solanek, mączki i ekstraktów). Ceni się je ze względu na wartości smakowe i zapachowe. Grzyby zbiera się od końca sierpnia do października. Choć najwcześniejsze gatunki - smardz i piestrzenica, występują już od połowy kwietnia.

Grzyby jadalne zawierają celulozę, pektyny, glikogen i grzybnik, nie trawiony przez układ pokarmowy człowieka. Ponadto występują w nich związki azotowe, tłuszcze, enzymy, substancje aromatyczne, sole mineralne (najwięcej fosforu i potasu) i witaminy: A, B 1 i 2, C, D, PP. Wartość kaloryczna 100 g świeżych grzybów wynosi 32 kcal, a suszonych - 240 kcal.

Wśród kilkudziesięciu gatunków grzybów jadalnych

się głównie kapelusze borowików i koźlarzy. W occie marynuje się przede wszystkim rydze, borowiki, młode maślaki i pieczarki.

Grzyby trujące zawierają niebezpieczne dla organizmu ludzkiego toksyny, m. in. falloidynę, muskarynę, amantynę i kwas helwelowy. Najbardziej trujące są: muchomor sromotnikowy,

Od lewej: muchomor czerwony, muchomor sromotnikowy i muchomor żółty

Na targowiskach z atestem

Borowiki, miodówki, maślaki

Na wszystkich gdańskich i gdyńskich targowiskach grzybów w bród. Pysznią jak brunatne kapelusze królewskich borowików, łagodną barwą kuszą miodówki, promienie jesiennego słońca odbijają się załotnie w połyskujących maślakach. A zapach! I jak się im oprzeć?! Małe, średnie albo duże - klient płaci, klient wybiera.

Najłatwiej kupić grzyby na targowiskach. Zdarza się, że grzybiarze sprzedają je w tunelach i okolicach większych dworców. Często rozkładają też swoje leśne „zdobycze” na poboczych dróg i sprzedają przeważnie tym, którzy mimo nieudanego grzybobrania chcą pochwalić się w domu pełnymi koszykami. Dziwi natomiast, że grzyby nie trafiają - tak jak na przykład „udomowione” pieczarki - do sklepów warzywnych.

Mimo tak dużego urodzaju na grzyby, ceny nie należą do najniższych. Wszędzie - i w Gdańsku, i w Gdyni - są zbliżone. Za dwie garście (nie za duże) prawdziwków trzeba zapłacić od 3,50 do 5 zł. Tańsze są miodówki - kupimy je za

2,50-3,50 zł. Kupka maślaków kosztuje około 4 zł.

- Proszę zobaczyć, jakie piękne maślaki - zachwala swój towar jedna z pań. A jakie smaczne! Trzeba tylko pamiętać, żeby je dokładnie obrać - doradza jeszcze dobrą radę.

Przed gdańską halą targową grzybiarzy zwróciły naszą uwagę dorodne borowiki - piękne, jak z bajkowych ilustracji. Kilka sztuk kosztuje 5 zł.

- Na grzyby trzeba wyruszyć wczesnym rankiem - podkreśla dumna ze swojego zbioru starsza kobieta. - Zbiera cała rodzina. Wstajemy przed wschodem słońca i jedziemy do lasu. Pod Kościerzyną mamy swoje miejsca. Cztery godziny grzybobrania i wracamy

- prosto na rynek. Grzyby muszą być świeże i pachnące, żeby się dobrze sprzedawały.

Zgodnie z zaleceniami san-epidu, przedzniecane na sprzedaż grzyby muszą być posegregowane według gatunków. Obok nich powinna być umieszczona informacja, jaki to gatunek oraz nazwisko i adres sprzedawcy. Każdy handlujący powinien na życzenie klienta okazać wydany przez terenową stację sanitarno-epidemiologiczną atest. Przed wydaniem atestu specjalści kontrolują, czy wśród przyniesionych przez sprzedawcę grzybów nie ma gatunków trujących. Sprawdzają też, czy nie są zarobaczane.

Tyle zalecenia. A jak handlowanie grzybami na trójmiejskich targowiskach wygląda w praktyce? Ułożone na papierze lub plastikowych tackach, grzyby posegregowane są według gatunków. Nigdzie jednak nie zauważyliśmy ani informacji o ich nazwie, ani o cenie. Nigdzie nie było też kartki z

nazwiskiem i adresem sprzedającego.

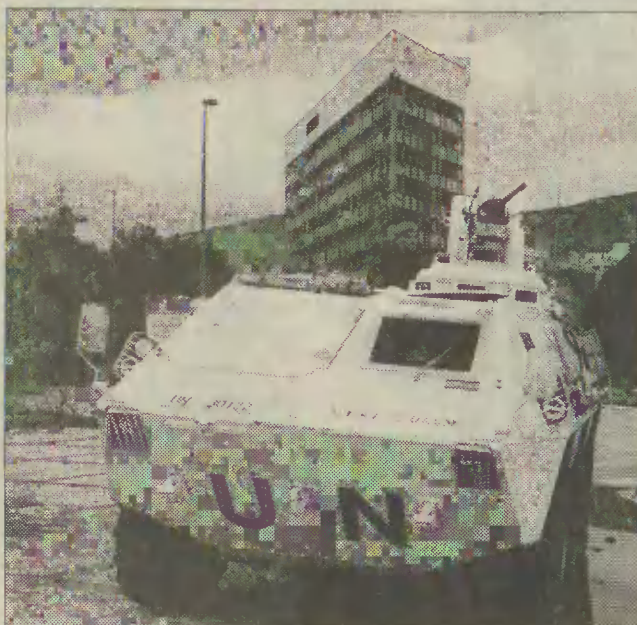
Komu by się chciało iść z zebranymi o świcie grzybami do san-epidu - usłyszeliśmy w odpowiedzi na pytanie o atest. Z lasu jedzie się prosto na targowisko, żeby towar szybko sprzedać.

Jednak zdaniem inspektorów san-epidu, większość grzybiarzy przestrzega przepisów. Od ponad miesiąca grzybiarze zgłaszają się do Terenowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej Gdańska.

- Mamy grupę stałych klientów - mówi Zofia Dąbrowska, kierownik oddziału higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku gdańskiego san-epidu. - Przychodzą już około godz. 7.30. Wydawanie atestów odbywa się bardzo sprawnie.

Inspektorzy kontrolują regularnie gdańskie targowiska. Rzadko sprzedawcy nie posiadają atestów na grzyby. Jeżeli tak się zdarzy, karani są mandata-

(A.F.)

Rozstrzelane miasto

Na Sarajewo w ciągu trzech lat spadło około 30 milionów pocisków artyleryjskich i granatów. Podają to szacunki opracowane przez rozjemcę siły ONZ. Ile wystrzelono naboju z broni maszynowej, tego nie wie nikt. Nikt nigdy się nie dowie. Liczyłem ilość śladów po kulach w pojedynczym kontenerze, który po wypełnieniu go workami z piaskiem stanowił jedną „ciegielkę” w wielometrowej zaporze mającej powstrzymać padające z okolicznych wzgórz strzały snajperów. Doliczyłem do trzystu. Potem się pogubiłem. Poraziło mnie to, że sąsiedni kontener był jeszcze bardziej podziurawiony.

Ślady pocisków i odłamków widać nie tylko na murach domów. Kule przede wszystkim poprzyszywały i okaleczyły

ludzką psychikę. Choćby wojna skończyła się jutro (co wbrew optymizmowi polityków jest bardzo mało prawdopodobne), będzie ona trwać jeszcze długo. Będzie trwać w ludziach, będzie cziąć się w ich oczach. Jeszcze wiele lat, idąc ulicą, ludzie będą kulić się w sobie, bojąc się kul zarówno zabłąkanych, jak i tych precyzyjnie mierzonych. Jeszcze długo jedyną zabawą sarajewskich dzieci będzie polowanie na Serbów i strzelanie z pepesz wystruganych z kawałka drewna. Albo wyciętych ze zwoju niepotrzebnego plastiku, bo drewno jest zbyt cenne i może przydać się na podpałkę.

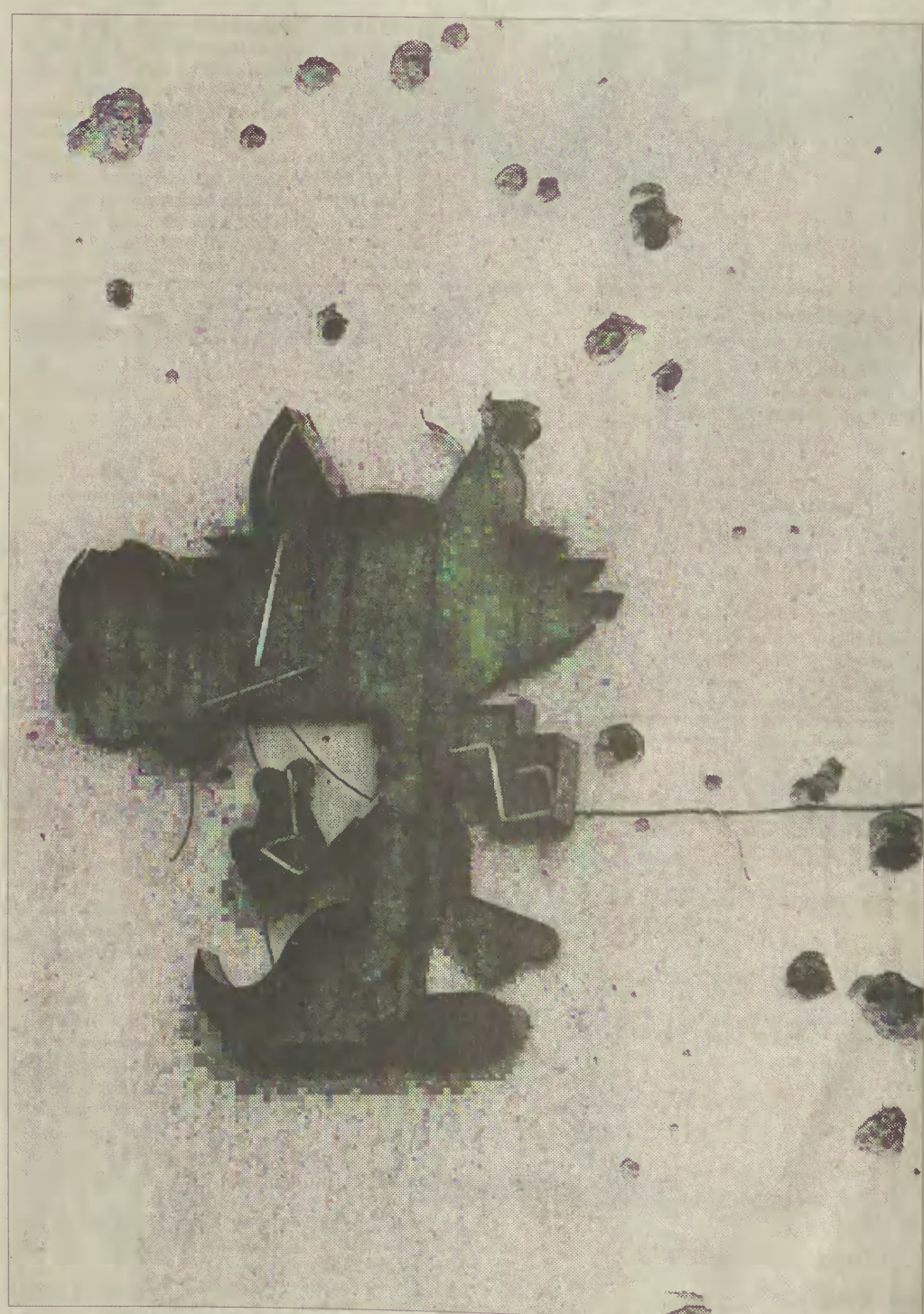
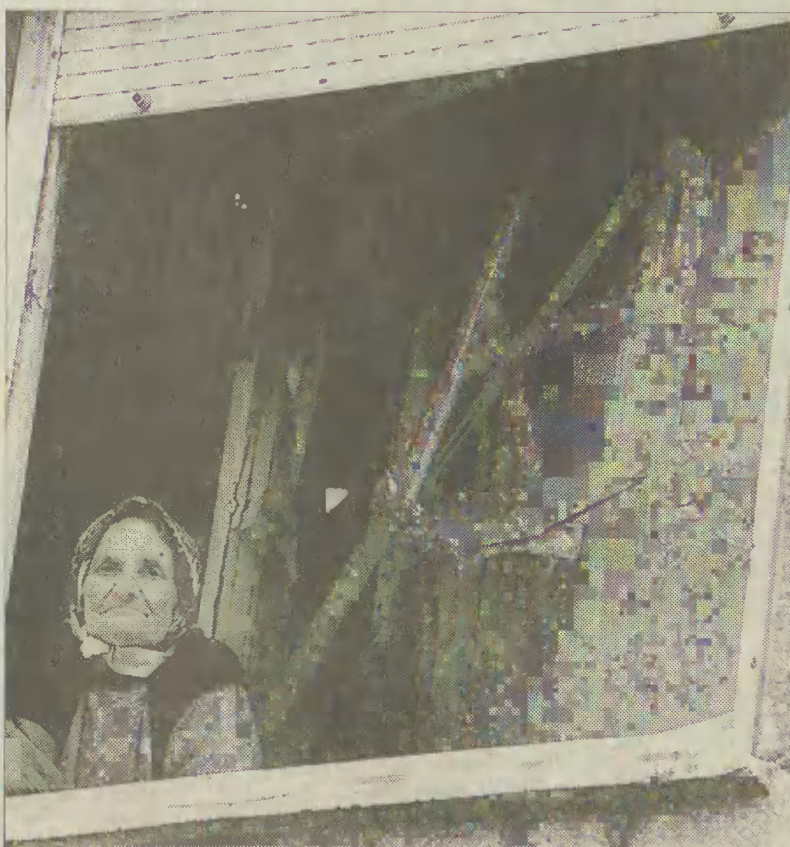
Ślady pocisków odcisnęły się też na ogólnym planie miasta. Najszerza, niegdyś najruchliwsza arteria miasta, jeśli to tylko możliwe, jest dziś omijana przez kierowców i zyskała

ponure miano Alei Snajperów. Wolno nią jeździć tylko z duża, najlepiej maksymalną szybkością, tak żeby poukrywani strzeły wyborowi nie mieli dość czasu, by precyzyjnie namierzyć cel. Ten trzeci rodzaj śladów pocisków i ostrzałów w sposób najbardziej dramatyczny widoczny jest jednak w okolicach byłej wioski olimpijskiej. Rozstrzelany symbol zimowej olimpiady (co utrwalił w kadrze) jest tego najlepszym dowodem. Na pobliskim byłym stadionie powstał cmentarz. Zamiast zawodników widać na nim teraz krzyże, zamiast kibiców - postacie w czerni. Przeważnie kobiety.

Rozstrzelane miasto jednak się broni. Samo też strzela, takie są prawa wojny. Obecność francuskich oddziałów działających pod flagą ONZ, rekrutujących się przede wszystkim z

szeregów Legii Cudzoziemskiej, na czetników działa jak zimny prysznic. To właśnie oni, legionści przygotowujący naloty wojsk NATO na stanowiska serbskie, oznaczając czetnickie gniazda artyleryjskie laserowymi sygnalizatorami. Najważniejszymi obrońcami miasta są jednak sarajewscy mudżahedini. Najbardziej zasłużeni z nich, korzystając z przywileju zajmowania mieszkań, do których bez przerwy dociera bieżąca woda i elektryczność. W warunkach wojennych, stanowią to nie lada rarytas. - To niezbędne, - mówią oni sami - taka jest konieczność. Ta wojna może bowiem jeszcze potrwać nawet i pięćdziesiąt lat.

Roman Warszawski

Zdjęcia: Robert Kwiatek

GRYZIPIÓR

KĄT MŁODYCH

Nr 32
30 września 1995 r.

WYBORY DO LAT OSIEMNASTU

Młodzieżowy Klub Myśli Politycznej działający przy VI LO i Technikum Samochodowym w Gdańsku zorganizował 25 września festyn przedwyborczy dla młodzieży.

W poniedziałek, o godz. 10 przed Technikum Samochodowym zgromadził się tłum młodzieży. Każda obecna grupa reprezentowała sztab wyborczy innego kandydata na prezydenta RP. Wśród masy ludzi z trudem przeciskali się dziennikarze z aparatami i kamerami oraz zaproszeni goście. Po usadowieniu się w sali gimnastycznej wszyscy oczekiwaliśmy na rozpoczęcie imprezy. Jako pierwszy wkroczył na salę kandydat Unii Wolności, Jacek Kuroń, od razu znajdując się w centrum zainteresowania dziennikarzy i zaproszonej młodzieży. Przedstawicielami sztabów wyborczych byli: Janusza Korwina-Mikke - Marek Świeczkowski, Hanny Gronkiewicz-Waltz - Jerzy Grzywacz, Lecha Kaczyńskiego - Dariusz Świerski i Jacka Kuronia - Alina Pienkowska. Przedstawicielka Lecha Wałęsy odczytała list prezydenta skierowany do zgromadzonej młodzieży. Po skończonej prezentacji przedstawiciele sztabów poszli przyrządzać salatkę, co stanowiło jeden z przewidzianych konkursów. Gdy jedni przedstawiciele pichcili salatkę inni prezentowali wierszki o ich kandydacie na prezydenta. Największe brawa dostał wierszyk rapowany przez działaczy UW.

Po ogólnym rozbawieniu i rozluźnieniu przyszedł czas na poważne tematy. Zostało zadane pierwsze z zakładanych pytań. Na pytanie, czy dany kandydat jest za złagodzeniem ustawy antyaborcyjnej, wszyscy politycy mniej lub bardziej otwarcie powiedzieli nie. Nie spotykana w czasie kampanii prezydenckiej zgodność kandydatów zakłócił drobny incydent. Kandydat UW stanowczo żądał trzykrotnie dłuższego czasu wypowiedzi od przysługującego, regulaminowego. Gospodarze imprezy wahał się, czy nie spełnić prośby Kuronia, jednakże inne sztaby ostro zaprotestowały. Kłótnia zaczęła być prowadzona w coraz poważniejszym tonie, a cała sala z uwagą śledziła jej przebieg.

Następnym punktem programu było przedstawienie werdyktu jury w konkursie na najlepszy wiersz. Poloniści najwyżej ocenili utwór sztabu Korwina-Mikke, Klub Myśli

Jako pierwszy wkroczył na salę kandydat Unii Wolności, Jacek Kuroń, od razu znajdując się w centrum zainteresowania dziennikarzy i zaproszonej młodzieży.

Fot. Maciej Kostum

Politycznej Waldemara Pawlaka, a publiczność (co było do przewidzenia) raperów z UW. Po rozgrywkach umysłowych nastąpiło przeciąganie liny. Zwycięzcyli zarówno uczniowie jak i ich rywale, politycy. Potem ogłoszono czyja salata jest najlepsza. W tej konkurencji bezapelacyjnie wygrała „salatka Pawlaka” (jak po cichu nazwali ją konsumenci). W czasie trwania wszystkich konkursów sztaby roznosiły wśród obecnych ulotki i gadżety. Zwłaszcza te ostatnie cieszyły się sporym zainteresowaniem: Ruch na sali wzmógł się bardzo, gdy wniesiono tace ciastek od Lecha Wałęsy, którymi przegryzano „wyborcze” salatkę. Brakowało tylko wyborczej kielbasy... Szal kulinarny ogarnął wszystkich obecnych. Zgromadzeni całą uwagę skupili na

jedeniu. A szkoda, bo przedstawiciele kandydatów omawiali programy wyborcze.

Następne pytanie zadane przez organizatorów również nie wywołało spodziewanych kontrowersji. Przedstawiciele sztabów popierali zarówno ideę wojska zawodowego jak i ciężkiej służby zastępczej. Zaden z kandydatów nie popiera zniszczenia powszechności służby wojskowej, co zawiodło szczególnie męską część obecnej młodzieży. Już podczas odpowiadania poszczególnych przedstawicieli dało się zauważyć znużenie słuchaczy, a także powolne pustoszenie sali. Wszelkie konkursy nadmiernie się przedłużały, z powodu złych rozwiązań organizacyjnych. Także nikła konsekwencja trzymania się planu, nadmierny luz pro-

wadzących i częste gąfy spowodowały, że w czasie ostatniego konkursu (o 13.30, ortograficznego) sala była prawie pusta.

Czy festyn był udany? I tak, i nie. Nie można tej imprezy oceniać jednoznacznie, ponieważ atmosfera była różna: od prawdziwej zabawy i kontaktów z politykami, do nudy i poczucia zbędności w gronie zajętych wyłącznie sobą polityków.

Klubowi Myśli Politycznej należało się słowa uznania za pomysł i nagany za organizację. Ale mimo wszystkich niedociągnięć mogę powiedzieć: było fajnie!

Anna Zawadzka

Za tydzień w Sopocie

Początek trasy Varius Manx

7 października w Operze Leśnej w Sopocie rozpocznie się ogólnopolska trasa koncertowa grupy Varius Manx, promująca ich platynowy krążek „Elf”, drugi album tej barwy w dorobku zespołu. Tournée obejmie wszystkie największe polskie miasta. Łącznie odbędzie się 14 koncertów.

Varius Manx istnieją od początku 1990 roku, jednak szerszej publiczności dali się poznać dopiero w marcu 1994 roku, kiedy to formacja wzmocniona nikomu nieznaną wtedy wokalistką - Anitą Lipnicką, umieściła piosenkę „Zanim zrozumiesz” na prawie wszystkich listach przebojów krajowych rozgłośni radiowych. Miesiąc później na rynku ukazała się trzecia płyta zespołu, a pierwsza z Anitą - „Emu”, która w listopadzie pokryła się złotem, a w marcu bieżącego roku platyną. Parę tygodni później, 24 kwietnia miała miejsce premiera kolejnej płyty Varius Manx - „Elf”, która platyną została powleczona znacznie szybciej niż poprzedniczka, bo już po czterech miesiącach od wydania. Razem obu albumów sprzedano prawie 700 tys. egzemplarzy! W tym czasie Varius Manx, który tworzą: Anita Lipnicka - śpiew, Robert Janson - gitara akustyczna, Rafał Kokot - saksofon, Michał Marciniak - gitary, Paweł Marciniak - gitara basowa i instrumenty klawiszowe oraz Sławek Romanowski - perkusja, zgarnęła większość prestiżowych tytułów i nagród muzycznych oraz, jako pierwsza w muzycznej historii naszego kraju, w ciągu jednego roku zdobyła dwie platynowe płyty.

Podczas sopockiego koncertu przed zespołem Varius Manx wystąpi grupa

CO JEST grane

DE SU, czyli Beata Kacprzyk, Daria Drużga i Małgorzata Pruszyńska, które do tej pory wokalnie wspomagały De Mono i Varius Manx na koncertach. Na razie dziewczyny nie mają jeszcze żadnej płyty. Ich debiut zapowiadany jest na przyszły rok. Do tej pory umieściły piosenkę na składance „Do końca świata” wydanej przez ZIC-ZAC.

Na terenie Trójmiasta bilety na koncert sprzedają sklepy Cepelii. Ponadto można nabyć je w Sopocie w Bałtyckiej Agencji Artystycznej BART przy ul. Kościuszki oraz w Orbisie przy ul. Boh. Monte Casino. W Gdyni w biurze turystycznym Olivia przy ul. Kilińskiego, Teatrze Muzycznym na placu Grunwaldzkim i sklepie Lee Cooper przy ul. Świętojańskiej. W Gdańsku w sklepie Lee Cooper-Adidas w Wielkim Młynie, sklepie Music Center na dworcu głównym PKP i BMN Travel przy ul. Grunwaldzkiej.

(A.K.)

Gryziopór patronem

Walki na głosy wielki finał

Już od początku września, a nawet od końca sierpnia nagłaśniam sprawę starogardzkiego konkursu wokalistów. No i stało się, sześć dni temu, to jest w niedzielę 24 września 1995 roku (informacja dla laików) odbył się wielki finał w sali Starogardzkiego Centrum Kultury.

O godz. 12.50 wsiałem do autobusu (PKS podstawił nowego, czystego i ładnego jechać) i półtorej godziny później byłem na miejscu, gdzie dostałem całkiem miłą plakietkę z napisem: „gość”. Mogłem więc przygotowywać się do występów i prezentacji.

Uroczyste otwarcie nastąpiło trochę po 15.

Stefan Galiński powitał wszystkich zebranych na sali, podziękował za liczne przybycie i po pięciu minutach usłyszeliśmy już pierwszą finalistkę w kategorii do lat 15. Była nią Katarzyna Aszyk ze Starogardu Gdańskiego. Zgodnie z hasłem „polska młodzież śpiewa polskie piosenki” przedstawiła (jak wszyscy finaliści) dwa utwory w języku ojczystym. A były to: „Nareszcie mam 13 lat” oraz „Serduszek puka w rytmie cha-cha”.

Jako kolejną wystąpiła Aneta Malissa także ze Starogardu, która zaśpiewała „Kasztany” i „To nie ja byłam Ewą” - szlager, albo jak kto woli przebieg (ja wołę) Edyty Górniak. Później usłyszeliśmy „Piosenkę księżycową” i „Zanim zrozumiesz”, kompozycje Varius Manx w wykonaniu Wioletty Rumpczyk z Barłomina. W następnej kolejności wystąpiły: Marlena Cyman ze Starogardu Gdańskiego

(„Rytm i melodia” oraz „Paranie do

zamknął kategorię do lat 15. Muszę przyznać, że jej interpretacje piosenek „Variusów” przypadły mi bardziej do gustu, a ta mała osobka naprawdę „miała siłę”.

Kategorię do lat 15 otworzył zespół Cały Twój z Borzechowa i Lubichowa. Dłaczego po raz drugi? Otóż ze względu na liczbę członków zespołu, która nie mogła przekraczać 10 osób, a przekraczała, musieli się oni rozdzielić na dwa zespoły. Z racji wieku jedna jego część została przydzielona do pierwszej kategorii, więc ko-

wej, a druga rzecz jasna do drugiej. Ta druga część przedstawiła następujące piosenki: „Razem być” i „Wakacyjny mały flirt”, choć jak zauważył Stefan Galiński wakuje już za nami.

Po nich w następującej kolejności wystąpili: zespół Nie Wiem z Nowego („Siedzisz za dumany” i „Mężczyźno”), zespół Dysonans z Tczewa („Kopciuszek” oraz „To świat, to zmrok”), Sandra Kwiatkowska także z Tczewa („Psalm”, „Ocal w nas ludzi”), Justyna Tuskowska ze Starogardu („Podzielono świat” i „Odkryjemy miłość nie znaną”), Monika Galewska też ze Starogardu („Nie odnajdzie więcej nas” oraz „Za, za, za...”) i Katarzyna Radke ze Świecia, która wykonała dwa utwory własnej kompozycji. Jeden z nich nazywał się „Ballada o naiwnej”, a drugi miał chyba jakiś osobisty charakter, gdyż w tekście pojawia się „(...) miała wydać płytę (...)”.

Po krótkiej przerwie wystąpiło następnych i ostatnich sześciu artystów. Byli to: Waldemar Klein z Żelgoszczy („Nie chcę więcej”, „Błędny rycerz”) - brawa dla jednego pana, Anna Szermach ze Starogardu Gdańskiego („Niebo to my” oraz utwór własnej kompozycji), Joanna Firyn też ze Starogardu („Ciekawością naciągam korę” i „To, co dał nam świat”), Justyna Aronowska z Tczewa („W ko-

parę”), zespół lub też raczej duet Cały Twój z Borzechowa i Lubichowa („Czarne jagody” i „Uśmiechnij się”), jak i Adriana Ficht z Wejherowa („Piosenka księżycowa” i „Zanim zrozumiesz”), której to występ

Marlena Cyman przyjmuje nagrodę Grand Prix z rąk przedstawiciela „DB” - Macieja Wołoszko

lejkowym” oraz „Komfortowo”), Katarzyna Grześkiewicz ze Starogardu („W domach z betonu” i „Miłość w Portofino”) oraz jako ostatnia Agnieszka Weryszko ze Starogardu Gdańskiego („Na strunach szyn” i „Litania”).

Muszę przyznać, że moją zdecydowaną faworytką była Kasia Grześkiewicz, jednak jury zdecydowało inaczej. A właśnie, a propos jury, to w jego skład weszli: Grażyna Łobaszewska (przewodnicząca), Maciej Wołoszko (przedstawiciel „Dziennika Bałtyckiego”) od działu Kociowej), Elżbieta Bucza (ze Szkoły Muzycznej w Starogardzie Gdańskim), Jerzy Checek (z SCK), Jolanta Grzona oraz Grzegorz Borzeszkowski. Osoby te dysponowały godziną przerwą, aby po długich naradach wybrać tych najlepszych. Kierowali się doborom repertuaru, warunkami scenicznymi i oczywiście kryterium wokalnym.

Tak więc wyróżnienia otrzymał: Waldemar Klein (książkę od „Polmosu”) i Joanna Firyn (komplet długopisów).

W kategorii do lat 15 trzecie miejsce zdobyła Katarzyna Aszyk, która dostała książkę od „Polfy”. Za drugie miejsce Aneta Malissa otrzymała talon na zakupy w sklepie „Dobry Microsystems”, a za pierwsze

Pierwszaki na biwaku

Przez ostatni rok bardzo dużo słyszeliśmy o XIV Liceum i klasie dziennikarskiej. Teraz przyszedł czas na nową I C - tym razem jest to klasa teatralna.

Nowy rok szkolny już się rozpoczął, a więc II C znalazła swoich następców - może raczej rywali. Jak nasi starsi koledy - jesteśmy humanistami, ale nasza pasja jest teatr. Chociaż drżymy w nas również talenty dziennikarskie.

Współpracujemy z Teatrem Miejskim w Gdyni, gdzie bardzo często odbywamy zajęcia. W przyszłości większości z nas marzy się kariera aktorska.

W dniach 22-24 września nasza klasa udała się na biwak, aby odpocząć i lepiej się poznać w pięknym plenerze Górek Zachodnich. Bawiliśmy się świetnie. Pływaliśmy na jachtach. Wieczorami przy ognisku śpiewaliśmy szanty wraz z panem Rafałem, któremu przy okazji serdecznie dziękujemy za gościnę. A gdy zapadł zmierzch, uzbudzeni w latarki ruszyliśmy na podchody. Ciemność, odgłosy lasu i nieznajomość terenu pozwoliły nam przekonać się co znaczy strach. Najbardziej wśród nas poziom adrenaliny, gdy przechodziliśmy przez Diabli Przesmyk.

Drugiego dnia odbyliśmy również długą i bardzo ciekawą wyprawę do Twierdzy Wisłoujście. Po przejeździe tylu kilometrów wszyscy cicho jęcząc rozmasowywali obolałe stopy.

Podsumowując nasz pierwszy wspólny wyjazd mogę śmiało rzec, że był on bardzo udany. Z niecierpliwością czekamy na kolejny wyjazd, aczkolwiek teraz rzućmy się w wir pracy, aby wszyscy mogli być z nas dumni.

Trzymajcie się za nas kciuki!

Barbara Niszczyk - IC

Gryziopór redaguje Janusz Czerwinski „Dziennik Bałtycki”, Targ Drzewny 3/7, 80-866 Gdańsk. Tel. 31 27 33; 31 50 41 w. 164

Komunikatory

30 września II LO w Sopocie obchodzi 50-lecie swego istnienia. Na uroczyste spotkanie przybędą nauczyciele i absolwenci sopockiej „dwójki”. Szkoła ogłosiła konkurs na wspomnienia i pamiątki z nią związane.

...

W dniach 3-5 października odbędą się w I LO w Gdańsku I Jesienne Spotkania Młodych Twórców. Organizator, Centrum Edukacji Teatralnej, zaprasza na nie wszystkich młodych twórców z Trójmiasta. Spotkanie ma za zadanie integrację młodych środowisk twórczych i wymianę doświadczeń. CET prosi chętnych o kontakt: Katarzyna Burakowska, Centrum Edukacji Teatralnej ul. Korzenna 33/35, 80-851 Gdańsk, tel. 31-10-51

...

W „Conradinum” istna bieganina. Powód: jubileusz 50-lecia wzniesienia działalności szkoły. Atmosfera jest bardzo gorąca i napięta, bo pracy jest dużo, a czasu coraz mniej. Do zjazdu zostało już tylko 20 godzin! Udział w jubileuszu potwierdziło ponad 400 osób, dla których dyrektorka szkoły i samorząd szkolny przygotowali bardzo ciekawy program.

Flesze fotoreporterów to nic... dopiero kamery mogły wywołać prawdziwie profesjonalną treść...

miejsce - talony na buty za 3 miliony starych zł od firmy „Neptun” i sklepu „Saba” i za pierwsze miejsce Katarzyna Radke - 3 mln starych zł od firmy „Pakmet”.

A teraz uwaga! Główną nagrodę Grand Prix otrzymała Marlena Cyman, a była nią radiomagnetofon ufundowany przez redakcję „Dziennika Bałtyckiego”.

Aż mi głupio. Dziewczyna, której nazwisko poimieniem (przez przypadek) w jednym z artykułów wygrała konkurs. No, cóż, takie jest życie.

Po koncercie przeprowadziłem krótki wywiad z paroma wokalistkami.

- Jak po występie?

- Nawet całkiem nieźle!

- Czyliście jakąś treść?

- Na początku tak, ale to jest normalne. Zawsze denerwujesz się, że coś ci nie wyjdzie, że mikrofon się zepsuje lub, że popełnisz jakąś gafę.

- Czy wiesz jakieś plany ewentualnie nadzieje związane z występem tutaj?

- Raczej nie. Traktujemy to jako dobrą zabawę.

- Nie wszystkie wagrałyście w konkursie, czy zamierzacie wobec tego wystąpić tu za rok?

- Być może...

- A więc do zobaczenia za rok.

Chwilę później wystąpiła Grażyna Łobaszewska ze swoim minirecitaliem, ale niestety nie mogłem na nim być.

Jak dowiedziałem się od organizatorów, konkurs taki będą w miarę możliwości prowadzić co roku, a więc może się powtarzać, ale do zobaczenia i usłyszenia za rok.

Tekst i zdjęcia: Jacek Małek

PS. Wróćcie do domu, zniszczonym, nawet wiekowym autosem.

ŻALUZEJE pionierzy antywłamaniowe, Markizy, drzwi harmonijkowe, Produkcja - montaż "Ileto", Świętojański 71-55, Rajską 1/5, Beniowskiego, 52-00 2252

ŻALUZEJE pionierzy Rolety antywłamaniowe oferuje Deko System Polanki 110, 52-30 2252

ŻALUZEJE produkcja, montaż, naprawy, konserwacja, malowanie, lakiernictwo, usługi ogólnobudowlane, Wielkopolska 20-82, 24-28-56

ŻALUZEJE produkcja, montaż, naprawy, konserwacja, lakiernictwo, usługi ogólnobudowlane, Warszawa (Wrocławskie Przedmieście), Gdańsk, 32-29-04

ŻALUZEJE tania, 23-87-11

ŻALUZEJE żaluzje, rolety, markizy, drzwi, okna, podłogi, dywany, meble, ducent, 39-00-24

GLAZURNIC

KAFELKOWANIE, 23-89-04
KAFELKOWANIE, 41-89-30
USŁUGI HYDRAU
HYDRAULICZNE V. 01
HYDRAULICZNO- g. 58-92
53-09-27
USŁUGI ELEKTR
ELEKTROINSTAL 41-09-41
ELEKTRYCZNE, a 37-06-89
INSTALACYJNE, a 60-81
POMIARY, 48-74-35
POMIARY instalacji

USŁUGI GAZ

32-28-30

46-71-22

ZABEZPIECZ

ALARMY, 37-06-89

ALARMY, domofony, sprzedaż montaż, Re 35, 78-31-13

BALKONY- zabudowa ogrodzenia, 41-12-44

DOMOFONY, 41-66-6

DOMOFONY, 71-36-1

DRZWI, antywłamaniowe, dodatkowe; zamki, 31-88

DRZWI metalowe, 31-34-48, 51-34-48

DRZWI metalowe, 65-49

MONTAŻ -auto, serwis zamków Gardal, atestowanych, Lare ul. Świętojańska 98, 83-34

OKNA. **Rolety** antywłamaniowe, producent "M 83-34

ROLETY, antywłamaniowe, Bogumil 32-62-51 w. 208.

PCV w. 209

ROLETY antywłamaniowe! Produkcja, montaż, "Rolux 59-91

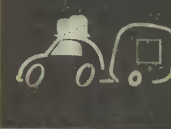
ROLETY antywłamaniowe, 71-16-3

ROLETY antywłamaniowe, bramy, ne. Raty, Sohn 39-92-65

CZY CHCE PANI POJĄĆ ZA MĘŻA
TEGO OTO MĘŻCZYZNĘ Z OGŁOSZENIA
W „DZIENNIKU BAŁTYCKIM” ?

30 września, 1 października 1995

13 DOM INNE REM-BUDOWL. BRUKI, malowanie, 23-39-40 BUDOWLANO - modernizacji- ne, 47-74-35 DREWNIANE ogrodzenia, ba- lustrady wykonuje, 32-67-12 wieczorem ROBOTY ogólnobudowlane, ślusarstwo, hydraulika, VAT, 72-81-08 SAUNY, szybko solidnie, 48- 73-31 USŁUGI EKSPLOATACYJNE CZYSZCZENIE dywanów, tapi- cerki, 20-24-25, 23-01-97 CZYSZCZENIE dywa- nów, tapicerki, 23-33-22 CZYSZCZENIE dywanów, tapi- cerki, 23-55-12, 25-44-21 CZYSZCZENIE dywanów, tapi- cerki, 23-57-53 CZYSZCZENIE dywa- nów, tapicerki (VAT), 56-73-62 CZYSZCZENIE dywa- nów, tapicerki, 21-07-33	14 DOM CZYSZCZENIE dywanów, tapi- cerki, 32-14-29 USŁUGI STOLARSKO - TAPICERSKIE BOAZERIA panelowa, PCV, podłogi szwedzkie, 39-09-34 TAPICERSKIE, 41-73-34 ZABUDOWA wnętrz, szafy, garderoby, raty "Komandor", 41-80-86 SPRZĘT ELEKTR. ELEKTRON. SPRZĘT GOSP. DOM. przedam KRIS. Serwis urządzenia chłodnicze, gastronomiczne, pralnice. Transport, przygo- towanie do sprzedaży, 46-25-41	15 SPRZĘT ELEKTR.-ELEKTRON. SPRZĘT GOSP. DOM. naprawa CHŁODNICTWO, lodówki, 46- 49-71, 57-21-65, usługi domo- we CHŁODNICTWO, lodówki, za- mrażarki, 51-84-61 lub 81- 68-68 CHŁODNICTWO, lodówki 51- 70-91 CHŁODNICZE, lodówki, 52-16-53 LODÓWKI, 24-29-18 LODÓWKI, 24-68-70 usługi do- mowe LODÓWKI , 32-07-75 LODÓWKI , 32-07-75 LODÓWKI, 52-29-67 LODÓWKI, 56-23-74 MIKROFALOWKI, 53-43-79 PRAŁKI, 23-44-48, 20-19-75 PRAŁKI, 24-29-18 PRAŁKI, 32-80-10 PRAŁKI, 32-96-57 PRAŁKI , 52-16-53	16 SPRZĘT ELEKTR.-ELEKTRON. PRAŁKI, 53-43-79 PRAŁKI , 56-20-21 AUDIOVIDEO usługi ANTENY, 20-51-04 ANTENY, 23-73-38 RTV sateli- tarne ANTENY, 39-94-32 ANTENY TV Sat, 41-89-97 COLORMAT - Sony - Royal- -Neptun inne. Bezpłatny do- jazd, 32-37-30, 23-51-04 NEPTUN , 21-62-75, 20-32- 78 dojazd bezpłatny NEPTUN , 57-56-75, 52-29- 34, 57-87-73 dojazd bezpłatny TELENAPRAWA , 32-00- 82 TELENAPRAWA , 41-72- 72 TELENAPRAWA prze- stajanie, 32-18-40 TELEWIZYJNE 20-21-52 VIDEO! Dojazd bezpłatny! Roczna gwarancja!!! 53-11-26, 0-90-50-63-63 VIDEOFILMOWANIE, 56-83-95	17 TURYSTYKA I PODRÓŻE TURYSTYKA I PODRÓŻE PRZEWOZY AACHEN, Hamburg, Lubeck, Kiel, Bremen, Köln, Stuttgart, codziennie, Włochy, Anglia, Francia, Ubezpieczenia. Pol- -Ola , 374-573 5, wieczorem: 485-482 AHS , Elżbiętańska 10/11, 31-51-11, autokarowe - Europa Zachodnia, KoIn - codzien- nie AUTOCENTRALA - cen- trum sprzedaży biletów autoka- rowych, mikrobusowych, 374- 406, 374-664 BANK przejazdów autokaro- wych, biletów lotniczych, wiza- ry, wynajem autokarów, Primalour, 20-13-42 BT Inter - Express prze- wozy Europa, codziennie, Hamburg, Bremen, Bremerha- ven, wynajem mikrobusów, 31- 10-48, po 20.00 43-25-85	18 TURYSTYKA I PODRÓŻE BTU "Maciek" przewo- zy Hamburg, Lubeck, Kiel, Frankfurt, Mannheim, Karsue, Stuttgart. Ubezpieczenia "Warta". Ułgi dla stałych klientów, dzieci, studentów i emerytów. tel. 37-44-48 Całodobowy 82-89-86 CENTRUM informacji przejazdów autokarowych Biu- ro Brokerów Dom Technika 46- 20-46 DOMINIKA - najtańsze przewozy - Europa, 31-01- 71 EST - wynajem autokarów, przejazdy autokarowe - Niemcy, 31-55-25, Brama Wyznania (siedziba PTTK). Biuro Brokerów, 46-20-46 (siedziba NOT), Falcon Cen- trum Handlowe Zaspia, 46- 54-52. Panda - Tczew, (069) 31-46-60 EUROTOUR , 51-28-95. Przewozy międzynarodowe. Wycieczki. Wynajem mikrobu- sów HALLO , mikrobusem, Kolo- nia, 41-78-18	19 TURYSTYKA I PODRÓŻE INTERGLOBUS - z na- mi szybko, tanio, bezpiec- nie, koncesjonowane prze- wozy: Niemcy, Hamburg 6 x tygodniowo, Anglia, Francja, Benelux, Genewa, 31-60-18 MAK - Tourist - koncesjo- nowane przewozy autokarowe: Brama, Kolonia, Karlsruhe, Mo- nachium, Paryż, Saarbrücken, Stuttgart. 50% zniżki - dzieci do lat 12; do 26 i powyżej 60 lat - 10% zniżki 46-24-31 MIKROBUS, 25-56-17, 51-28- 95 MIKROBUS, 32-76-49 MIKROBUS, 51-14-37 MIKROBUS, 57-57-52 MIKROBUSY, 22-13-47 MIKROBUSY, 41-24-30 MIKROBUSY (069) 31-34-45 PANDA przewozy do Nie- miec, wiza, 0-69/31-54-01 20-18-76 VEKTOR	20 ZDROWIE ZDROWIE LEKARSKIE GINEKOLOG, 41-19-85 GINEKOLOGIA Klinika Kalinograd, 52-08-33 INTERNIŚCI wizyty, 53- 69-51 PSYCHIATRA po 15.00, 56-90- 53 POMOC WYJAZDOWA ALKMED 51-97-64 odru- wanie poalkoholowe Esperal . Dojazd bezpłatny ALKMEDYK , stany poalkoholowe, espe- ral, 31-89-53, 20-68- 16, 0-90-50-81-15 LEKARZ Domowy Internista- EKG, pediatra, neuro- log, 31-89-53, 20-68- 16, 0-90-50-81-15	21 ZDROWIE WYJAZDOWA Pomoc Lekar- ska dzieci, dorosli, EKG, szcepczenia, 53-69-86, 51-65- 97, 56-27-40 GABINETY LEKARSKIE WIELOSPECJAL. ALERGICZNI testy i od- czulanie. Terapia białko- nansowa aparatem Bicom, Alt- Med, 52-42-29 ALERGICZY! Monadith North, 56-13-60, testy - alergię i odczulanie, leczenie chorób narkozą!!!, laseroterapia!!! 41-92- 96, 41-85-04 GDYNIA, Świętojańska 75/3, Lekarze stomatologów - proty- ka, 20-10-39 GDYNIA - Chylonia, Dom Towa- rowy - parter, ASDENT - specjaliści ortodoncji, stomato- logii ogólnej, protetyki, chirur- gi, 23-62-17 w. 186 OSTEO-MED sc, diagnostyka osteoporoz, 32-24-28 STOMATOLOGICZNE GDANSK, Pańska (naprzeciw Hali Targowej) Curoden- tal stomatologia zachowaw- cza protetyka, chirurgia 8.00- 20.00, również niedziele , 31-69-58	22 ZDROWIE GDANSK, ul. Długa 67/68, Dens - Prywatny Gabinet Dentystyczny. Codziennie 8.00 - 20.00, soboty 8.00- 14.00, tel. 31-12-58 GDANSK - Wrzeszcz, Al. Zwycię- stwa 43, Centrum Stoma- tologiczne Vis - Dent - specjaliści ortodoncji, protetyki, narkozą!!!, laseroterapia!!! 41-92- 96, 41-85-04 GDYNIA, Świętojańska 75/3, Lekarze stomatologów - proty- ka, 20-10-39 GDYNIA - Chylonia, Dom Towa- rowy - parter, ASDENT - specjaliści ortodoncji, stomato- logii ogólnej, protetyki, chirur- gi, 23-62-17 w. 186 INNE DBAJ o swój wygląd i zdrowie. Zajęcia usprawniające, pon- czw. (17.00 - 19.30). Gdańsk, ul. Głębka 3, Szkoła Muzyczna. Zaprasza Vital Team. OSTEO-MED sc, diagnostyka osteoporoz, 32-24-28 STOMATOLOGICZNE GDANSK, Pańska (naprzeciw Hali Targowej) Curoden- tal stomatologia zachowaw- cza protetyka, chirurgia 8.00- 20.00, również niedziele , 31-69-58	23 LOMBARDY LOMBARDY AKROS - pożyczki pod sa- mochody, nieruchomości, 39-70-58, 20-29-88, 0-90504514 AUH Lombard - Gdynia ul. Morska 171, 23-10-54 DWORZEC G. PKP, soboty do 14.00, 46-33-42 LOMBARD, Obłuże, Unrug 56, 25-24-59 LOMBARD samochodowy, komis techniczny Sopot, Pod- jazd 7, 51-71-18 SAMOCZODOWY su- perlombard , 20-24-01, 23-70-58 SUPERLOMBARD, Warsza- wska 64, 20-24-01	24 RÓŻNE RÓŻNE W dniu 1995. 09. 13 Sąd Rejo- nowy w Gdańsku dokonał wpi- su do rejestru firmy pn "Dwabe- Ogród" sp z o.o. z siedzibą w Gdańsku ul. Czarny Dwór 2 pod nr RHB 10699 ZGUBY STOCZNA Remontowa "Nauta" w Gdyni unieważnia zagubioną przepiszkę nr 4102 wydaną na nazwisko Chycki Lucjan MATRYMONIALNE ANIA, 46-75-11 KLUB Niezaprzecz, 24-10-46 21-80-46 OMEN, 23-66-25
--	--	---	---	---	---	---	--	---	--	--	--

Czarterowe Wakacje!
Oferta Specjalna!

TUNEZJA 1 tydz. 2 tydz.
oferta specjalna 699zł 899zł
hotel Phenix ze śniadaniem 799zł 999zł
hotel Panorama *** 899zł 1199zł
hotel Samara *** 999zł 1399zł
hotel Amri Palace ***** 1298zł 1899zł
1 obłokodolność

Jeep Safari - wycieczka objazdowa
3 dni Safari + 4 dni hotel 1099zł
4 dni Safari + 3 dni hotel 1199zł
7 dni Safari 1499zł
7 dni wycieczka objazdowa autokarem 1499zł

KRETA - ostatnia szansa!
co tydzień do 28.X 1 tydz. 2 tydz.
oferta specjalna 599zł 899zł
hotel Arthodion 799zł 999zł
Sardo Europa 899zł 1099zł
hotel Liby 999zł 1499zł
hotel Apollonia Beach ***** 1299zł 1899zł
1 obłokodolność

Wakacje zimowe wycieczki co tydzień
1 tydz. 2 tydz.
Hiszpania-Costa del Sol od 1099zł 1299zł
Wyspy Kanaryjskie od 1199zł 1599zł
Marsko - Tanger od 1099zł 1299zł
Tunezja od 699zł 899zł
Taliandia od 1699zł 2198zł

Na narty samolotem!
Najbardziej popularny w Europie region narciarski - Ischgl w Austrii
1 tydzień już od 799zł

Nowości 1 tydzień 2 tydzień
Hiszpania od 1699zł
1 tydz. Wyspy Kanaryjskie od 1748zł
1 tydz. Wyspy Kanaryjskie od 1748zł
1 tydz. Hiszpania-Costa del Sol od 1699zł
1 tydz. Marsko od 2399zł
1 tydz. Tunezja - Souss od 1759zł
1 tydz. wycieczka objazdowa od 3399zł
1 tydz. Tabela wycieczka objazdowa od 3399zł

Oferta specjalna
dla czterech osób podróżujących razem!
1 tydz. 2 tydz.
Wyspy Kanaryjskie 4499zł 5499zł
Hiszpania-Costa del Sol 4299zł 5099zł
Kreta 3199zł 4199zł
Tunezja 2699zł 3999zł
Marsko - Tanger 4499zł 5299zł
Austria - Ischgl 3199zł 4999zł

decyzję się szybko - ilość miejsc ograniczona!
mamy jeszcze ostatnie samoloty do wyjazdu na Święta Bożonarodzeniowe i Nowy Rok!

CHYLI ZAWIEŚLA KOSZT PRZEJAZDU W OBLI STRONY, KOSZT W HOTELE, ENERGIJA I USŁUGI POLSKICH PILOTÓW, ZAGROZON LUB PRZEDSIĘWZIĘCIEM WŁAŚCICIELA BUDOWNI NASZEJ CZYLI LATANIA W KRAJACH TYGODNIOWO, PRZEZ CAŁY ROK!

Scan Holiday
GDANSK, UL. DŁUGA 79/40, TEL. 0-58 211777, 214257
SOPOT, UL. "BAŁTYK", TEL. 0-58 516444
PON.-PIĄT.: 10.00-19.00, SOB.: 10.00-14.00

TEKST REKLAMOWY

RENAULT LAGUNA KOMBI

Na Przymorzu

Autoryzowany koncesjoner Renault firma Renobil
zaprasza PAŃSTWA do zapoznania się z nową wersją LAGUNY.

Nasi GOŚCIE będą mogli obejrzeć oraz zasiąść za kierownicą NOWEGO Renault Laguna KOMBI.

Laguna Kombi to samochód, który z powodzeniem może być wykorzystany do dalekiej rodzinnej turystyki (Laguna Kombi umożliwia, zależnie od organizacji wnętrza, przewóz 7 osób: pięciu w sposób tradycyjny oraz dwójga dzieci na dodatkowym zamocowanym w bagażniku siedzeniu umieszczonym tyłem do kierunku jazdy), częstych wyjazdów „na działkę”, codziennych dojazdów do pracy czy przewozu zaopatrzenia dla potrzeb małej firmy. W ofercie dla polskich odbiorców Laguna Kombi proponowana jest w trzech wersjach..., ale o szczegółach dowiecie się Państwo już na miejscu w naszym salonie.

Firma Renobil jako autoryzowany koncesjoner Renault istnieje od 1 stycznia

1995 r. Jesteśmy zatem „młodym” koncesjonerem, a mimo to, już w pierwszym roku działalności weszliśmy do grona koncesjonerów mogących się wykazać wysoką sprzedażą. Od stycznia tego roku sprzedaliśmy ponad 100 samochodów marki Renault. Nasz sukces nie wziął się z powietrza. Staramy się wychodzić do naszych Klientów z interesującymi ofertami. Nasz serwis prowadzi bezpłatne okresowe przeglądy, dzięki którym możecie Państwo poznać dokładnie stan techniczny swoich pojazdów. Coraz większy ruch w serwisie skłonił nas do podjęcia decyzji o jego rozbudowie. Plan ten mamy zamiar zrealizować w możliwie najkrótszym czasie, co według nas pozwoli Państwu na dokonywanie czynności serwisowych w czasie nie dłuższym niż 24 godziny. Wszystkim Państwu, którzy zdecydują

się na kupno u nas nowego Renault oferujemy na miejscu możliwość ubezpieczenia nowego auta. Jako przedstawiciel firmy Centertel polecamy telefony komórkowe, które z przyjemnością zamontujemy w Państwa samochodzie. Od kilku miesięcy prowadzimy również autokomis, co pozwala poszerzyć ofertę usług i współpracy z Klientami. Na niektóre sprzedawane przez nasz autokomis samochody używane, w przypadku, gdy były serwisowane w autoryzowanej sieci serwisowej, możemy udzielić gwarancji. Serdecznie Państwa zapraszamy do naszego salonu oraz serwisu Renault.

RENOBIL Co. Ltd.
Gdańsk-Przymorze
ul. Dąbrowszczaków 18
tel. 57-05-02

18960/05/301/9

DZISIAJ OTWARCIE MONTOWNI FORD W PŁOŃSKU!

Laproszenie

P. Bogdan Fota zaprasza Szanownych Klientów do zapoznania się z najnowszą ofertą Forda!

Wypełniając poniższy kupon i przysyłając go do nas, możesz wylosować Kartę Rabatową firmy "Fota".

Ford
81-506 Gdynia, Strzyńska 24
tel. 058/29-77-55, 222-449

Odwiedź nasz salon sprzedaży samochodów Ford, doradzimy Ci oraz udzielimy wszelkich informacji!

Jestem zainteresowany najnowszą ofertą Forda, proszę przysłać materiały informacyjne pod moim adresem:
Imię i nazwisko (nazwa firmy)..... ul. nr.....
kod pocztowy..... miejscowość.....

LEASING

KOMPUTERY
URZĄDZENIA
MASZYN
SAMOCHODY

GDANSK
ul. Wały Piastowskie 1
14 piętro, pokój 2
tel. 42-26-14, 37-46-99,
37-45-42

UWAGA!

Właściciele piekarni i cukierni

PRZEDSIĘBIORSTWO
ZBOŻOWO-MŁYŃNARSKIE PZZ S.A.
w SŁUPSKU

oferuje
po atrakcyjnych cenach szeroki asortyment mąk
wypiekowych żytnich i pszennych

mąki żytnie	mąki pszenne
typ 720	typ 850
typ 2000	typ 550
	typ 750
	typ 500

Istnieje możliwość negocjacji cen i warunków dostawy.
Gwarantujemy dobrą jakość oferowanych mąk
oraz dowóz własnym transportem.

Informacje pod tel. PZZ Słupsk (0-59) 225-32, 262-91
Młyn Łębork (0-59) 621-541

SERDECZNIE ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

R-2477

PPU MORAD PRODUCENT

OKNA, DRZWI, WITRYNY

Z PCV I ALUMINIUM

SZYBY

ZESPÓŁNE, BEZPIECZNE, ANTYWŁAMANIOWE, KUŁOODPORNE

83-300 Kartuszy, ul. Gdańska 41 tel./fax 81 23 92 81 40 02

Fabryka Opakowań Blaszanych

Przedsiębiorstwo Państwowe
80-958 Gdańsk, ul. Ułańska 13/15

Ogłasza przetarg nieograniczony ustny na nw. środki trwałe:

1. Samochód osobowy m-ki POLONEZ, rok prod. 1989, cena wywoławcza 1.850,00

Przetarg odbędzie się w dniu 13.10.95 r. o godz. 10.00 w siedzibie zakładu - szczegółowa informacja w portmii. Środek trwały można oglądać codziennie oprócz sobót w godzinach od 10.00 do 12.00.

Informacji udziela Dział Inwestycji, tel. 31-10-71 wew. 162, 163, Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej należy wpłacić do kasy zakładu najpóźniej do godz. 10.00 w dniu przetargu.

Wadium złożone przez oferentów, których oferty nie zostaną przyjęte, zostanie zwrócone bezpośrednio po odbyciu przetargu.

Fabryka zastrzega sobie prawo do odstąpienia od przetargu bez podania przyczyn.

Do ceny sprzedaży doliczony będzie 22% podatek VAT.

18872/03/1

OŚWIECENIE

DASIE
INTERNATIONAL

ul. Wieniawskiego 36, Szczecin
tel. (U91) 722 83, tel./fax 716 71

PRZEMYSŁOWE:
oprawy świetłowe, oprawy hermetyczne IP 65, projektorzy sodowe 400W, 1000W, 2000W, metalowo-halogenowe, świetłówki, żarówki

SPECJALISTYCZNE:
oświetlenie morskie, lotnicze, drogowe, boisk sportowych, obiektów zabytkowych, oświetlenie sygnalizacyjne, awaryjne, alarmowe, świetłówki solariowe, UV, mięsne,

PORADY, EKSPERTYZY:
Computer Aided Lighting Design, wiedza, fachowość i profesjonalizm, kilkunastoletnie doświadczenie, pomiary i ekspertyzy na życzenie

SKLEP FIRMOWY - SÓPOT
ul. Niepodległości 692/694
tel./fax (058) 517-421

DLA DOMU:
lampy stojące, wiszące, plafonier, kinkiety, biurkowe, fazonkowe, ekskluzywny osprzet, halogeny, żarówki, żarówki energooszczędne,

DLA BIURA:
oprawy wpustowe, rastrowe, oświetlenie awaryjne, systemy rurowe, żarówki energooszczędne, świetłówki, halogeny, żarówki tradycyjne

AUTORYZOWANY DEALER
BIMIT - MITA
KASY FISKALNE

AT&T
Global Information Solutions

spółdzielnia
autoryzowany
serwis

mita
KOPIARKI

GDANSK, UL. WAŁY JAGIELLOŃSKIE 84 (II p.)
TEL. 468-864, 468-689
TEL./FAX 313-516
380 - 917 CZYNNY CAŁA DOBĘ

GDANSK, UL. WAŁY JAGIELLOŃSKIE 84 (II p.)
TEL. 468-864, 468-689
TEL./FAX 313-516
380 - 917 CZYNNY CAŁA DOBĘ

17705

ZARZĄD MIASTA ŁĘBORKA

zaprasza do składania pisemnych ofert
na zakup udziałów w spółce Przedsiębiorstwa
Przemysłu Drzewnego sp. z o.o. w Słupsku.

Miasto Łębork jest właścicielem 100% udziałów spółki w liczbie 11.000 i jest zainteresowane zbyciem 80% udziałów bez ograniczeń, a 20% z uwzględnieniem prawa pierwokupu zalogi.

Ustalono cenę wywoławczą 1 (jednego) udziału na kwotę 70 zł.

Dopuszcza się składanie ofert na zakup części udziałów.

Oferta powinna zawierać:

- oferowaną cenę nabycia udziałów i ich ilość
- ewentualne zobowiązania /np. plany inwestycyjne, zatrudnienie/
- krótką charakterystykę oferenta

Pisemne oferty w zamkniętych kopertach z dopiskiem "PPD Słupsk" należy składać w sekretariacie Urzędu Miejskiego w Łęborku, ul. Armii Krajowej 14 do dnia 17.10.1995 roku do godziny 11.00.

Z przedsiębiorstwem można zapoznać się w jego siedzibie w Słupsku, ul. Poznańska 92 /tel. 0-59 240077/ w dni robocze od godz. 7.00 do 15.00.

Zasady przeprowadzenia negocjacji kontrahenci otrzymują w Urzędzie Miejskim w Łęborku u Naczelnika Planowania i Gospodarki Miejskiej - tel. 0-59 624280 wew. 53.

R-2477/1

Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej w Cewicach woj. śląskie os. 40-lecia 15/1 ogłasza przetarg nieograniczony ustny /licytacja/

na nabycie własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego
o pow. 62,7 m² położonego w Cewicach na osiedlu 40-lecia 28/7.
Cena wywoławcza 23.510,00 zł.

Przystępujący do przetargu powinien wpłacić wadium w wysokości 2.000 zł w kasie spółdzielni
najpóźniej w dniu przetargu do godz. 16.30.

Przetarg odbędzie się dnia 5.10.1995 r. w biurze spółdzielni o godz. 17.00. Wadium wpłacone
przez wygrywającego przetarg zalicza się w poczet oferowanej ceny nabycia.
Wadium przepada na rzecz spółdzielni gdy wygrywający przetarg nie dokona wpłaty ceny
nabycia w terminie 30 dni od dnia przetargu i nie spełni wymogów statutowych. W przypadku
niewygrania przetargu wadium podlega zwrotowi.

Szczegółowy regulamin przetargu znajduje się w biurze spółdzielni. Dodatkowe informacje można
uzyskać pod nr. telefonu 61-14-87. Zarząd zastrzega sobie prawo odwołania przetargu bez
podania przyczyn.

OBWIESZCZENIE

Sędzia Komisarz zawiadamia,

że dnia 20 września
1995 r. Sąd Rejonowy
w Gdańsku XII
Wydział Gospodarczy
Rejestrowy wydał
postanowienie
o ukończeniu
postępowania
upadłościowego
Przedsiębiorstwa
Hurtu Spożywczego
w upadłości
w Tczewie,
ul. 30 Stycznia 33,
Sygn. akt U-67/94.

OGŁOSZENIE

Zarząd Miasta w Helu ogłasza

pisemny przetarg ofertowy na dzierżawę obiektu zabytkowego
"Lwia Jama" zlokalizowanego przy głównej ulicy miasta Hel.

Obiekt składa się z dwóch połączonych ze sobą budynków,
jeden parterowy z poddaszem, drugi 2-kondygnacyjny
z poddaszem o łącznej powierzchni użytkowej 543 m² +
kotłownia o pow. 67 m².

Przeznaczenie obiektu:
działalność usługowo-handlowo-rozrywkowa.

Cena wywoławcza 1.500 zł w skali miesięcznej.

Oferty z napisem "Przetarg" należy składać w zamkniętych
kopertach w terminie do dnia 15 października 1995 r.
w sekretariacie Urzędu Miasta Hel, ul. Wiejska 50.
Warunkiem udziału w przetargu jest wpłacenie wadium
do dnia 14.10.1995 r. w wysokości 1.000 zł w kasie Urzędu Miasta Hel.
Wadium zostanie zwrócone w następnym dniu po
rozstrzygnięciu przetargu, a dzierżawcy zaliczone na poczet
czynszu dzierżawnego.

Zarząd Miasta zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru
oferty oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.
Wszelkie informacje uzyskasz pod nr. tel. 750-545.

URZĄD GMINY KOŚCIERZYNA

ogłasza przetarg nieograniczony
na modernizację odcinka drogi gminnej Wielki Podles - Mały
Podles o długości 770 m.

Termin realizacji 1,5 miesiąca od podpisania umowy.
Formularz zawierający warunki przetargu oraz ślepy kosztorys
można odebrać w Zakładzie Komunalnym Gminy Kościerzyna
w Kościerzynie przy ul. Przemysłowej 10, pok. 1,
tel. 058/866960 w terminie do dnia 6.10.1995 do godz. 15.00.

W tym samym terminie projekt techniczny do wglądu
w siedzibie Zakładu.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium
w wysokości 1.000,- zł w kasie Urzędu Gminy,
ul. Strzelecka 9 do dnia 12.10.1995 do godz. 12.00
oraz złożenie oferty oznaczonej:
"Modernizacja drogi Wielki Podles - Mały Podles"
w Zakładzie Komunalnym Gminy Kościerzyna,
ul. Przemysłowa 10, pok. 1 do dnia 12.10.1995 do godz. 12.00.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 13.10.1995 o godz. 12.00
w Zakładzie Komunalnym Gminy Kościerzyna,
ul. Przemysłowa 10, pok. 7.

Z głębokim żalem żegnamy naszego wieloletniego członka
Towarzystwa Chirurgów Polskich

Prof. dr. hab. med. **OSKARA JANKAUA**

Nauczyciela wielu pokoleń chirurgów.

Zarząd O/Gdańskiego
Towarzystwa Chirurgów Polskich

19076/09

Panu Adamowi Ampule prawdziwemu
Przyjacielowi serdeczne podziękowanie
za pomoc w opiece nad naszym

Ojcem

MARIANEM ROSTKOWSKIM

składają
Hania, Andrzej i Ewa.

19085

Z głębokim bólem, bezradni wobec wyroków losu przyjmujemy
okrutną, tragiczną wiadomość o przedwczesnej śmierci

Prof. dr. hab. med. **OSKARA JANKAUA**

Ordynatora Oddziału Chirurgii Szpitala Morskiego
- wspaniałego, dobrego Człowieka, Lekarza, Humanisty,
Przyjaciela ...
Cześć Jego Pamięci!
Pracownicy Oddziałów Wewnętrznych Pulmonologii i
Przyszpitalnej Poradni Kardiologicznej Szpitala Morskiego.

19078/17

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 28 września
1995 r. zmarł w wieku 90 lat

ś.†p.

Kmdr por. rezerwy

MARIAN ROSTKOWSKI

obrońca Kępy Oksywiej z września 1939 roku,
odznaczony Krzyżem Wirtuti Militari, Nauczyciel.
Msza święta oraz pogrzeb odbędą się w kościele
św. Michała Archanioła w Gdyni-Oksywiu
w dniu 2 października 1995 r. o godzinie 13.00.

O czym zawiadamiają
Hania, Andrzej i Ewa

19084

Z żalem zawiadamiamy, że w dniu 27 września 1995 r.
odeszła od nas na zawsze nasza droga Żona i Matka

ś.†p.

ANIELA MAKSYMOWICZ

Pogrzeb odbędzie się dnia 2 października 1995 r.
o godz. 12.30 na cmentarzu kostowickim.

Pogrążona w smutku
Rodzina

19031/03

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 12 września
1995 r. zmarł Nasz Ojciec i Dziadek

ś.†p.

ALFONS KIZIUKIEWICZ

Pogrzeb odbędzie się dnia 3 października 1995 r. o godz.
12.30 na Cmentarzu Garnizonowym (Brama Oliwska),
ul. Dąbrowskiego w Gdańsku.

Córka z Rodziną

19030/115/07

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu
27 września 1995 r. zginął tragicznie nasz Kolega,
długoletni Pracownik Specjalistycznego Zakładu
Opieki Zdrowotnej w Elblągu

lek. med. **ANDRZEJ GŁAŻEWSKI**

Specjalista Chirurg

Lekarz o wysokim stopniu etyki zawodowej,
Człowiek o wielkim sercu, z oddaniem niosący
pomoc choremu.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 2 października 1995 r.
o godz. 13.00 na Cmentarzu Komunalnym Dębica
w Elblągu.

Serdeczne wyrazy współczucia
Rodzinie Zmarłego
składają
Koledzy, Dyrekcja
oraz Pracownicy Specjalistycznego
Zakładu Opieki Zdrowotnej w Elblągu.

R-2485

"BÓLU NIE ZGASI ŻADNE UKOJENIE
I BÓL TEN CHOWAMY SKRYCIE
BO ŁEZ NASZYCH NIKT NIE ZROZUMIE
A DALEJ ... DALEJ JEST ŻYCIE ..."

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że
w dniu 28 września 1995 r. zmarł mój
najukochańszy Mąż, nasz Ojciec, Teść i Dziadek

ś.†p.

JAN DOBKE

lat 53

Msza święta żałobna zostanie odprawiona w dniu
2 października 1995 r. w parafii św. Józefa
i Judy Tadeusza w Rumi Zagórze o godz. 11.00.
Wyprowadzenie Ciała z kaplicy cmentarnej
o godz. 10.30.

Pogrążona w głębokim smutku
Rodzina

18954/164/08

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 25 września
1995 r., po krótkich cierpieniach odeszł od nas
najukochańszy Mąż, Ojciec, Brat i Wujek

ś.†p.

KAZIMIERZ KARASIŃSKI

Pogrzeb odbędzie się dnia 2 października 1995 r. o godz. 13.00 na
Cmentarzu Garnizonowym (przy Bramie Oliwskiej) w Gdańsku.
O czym zawiadamia pogrążona w smutku
Rodzina.

19044/055

Pełni smutku zawiadamiamy, że dnia 28 września 1995 r.
odeszła na wieczny spoczynek nasza kochana Mama,
Teściowa, Babcia i Prababcia

ś.†p.

MARTA GIERZIEWSKA

Msza święta żałobna odprawiona zostanie w kościele
św. Andrzeja Boboli w Gdańsku-Wrzeszczu,
ul. Mickiewicza dnia 2 października 1995 r. o godz. 9.00.
Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia o godz. 11.30
na cmentarzu Srebrzysko.

Rodzina

19032/115/07

Dyrektorowi
mgr. inż. JANOWI GORECKIEMU
serdeczne wyrazy współczucia z powodu
śmierci

MATKI i ŻONY

składa
Kierownictwo i Pracownicy PZPU „Sapell”.

R-2486

Za wszelką pomoc, życzliwość i udział w pogrzebie - Księżom,
Dyrekcji, Gronu Pedagogicznemu, Rodzicom i Uczniom Szkoły
Podstawowej w Bolszewie, przybyłym poszczególnym
Delegacjom i wszystkim Przyjaciółom uczestniczącym w ostatniej
drodze 25 września 1995r.

ś.†p.

GENOWEFY WOLSKIEJ

serdeczne podziękowania składa
Mąż z Synem oraz Rodzina.

18950/175/07

Drogi Koleżance
HALINIE POL
wyrazy serdecznego współczucia z powodu śmierci

MĘŻA

składają
Zarząd, Koleżanki i Koledzy
z Nauczycielskiej Spółdzielni
Mieszkaniowej w Sopocie.

18809/39/07

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 26
września 1995 r. zmarła najukochańsza Mama,
Teściowa i Babcia

ś.†p.

HALINA KURZELA

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 2 października
1995 r. o godz. 13.00 na cmentarzu Srebrzysko
w Gdańsku.

Pogrążona w smutku
Rodzina

18924/07

Księdzu Władysławowi z parafii Gdańsk-Brzeźno, Rodzinie,
Przyjaciółom, Znajomym, Sąsiadom i wszystkim tym,
których poruszyła śmierć

ś.†p.

JANUSZA GOLIŃSKIEGO

za liczne uczestnictwo w ceremonii pożegnania

Serdecznie dziękuje
Żona

18914/09

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 25 września 1995 r.
zmarł były długoletni Dyrektor Techniczny Gdynińskiego
Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego

inż. WŁADYSŁAW SIELICKI

Wyrazy serdecznego współczucia
Rodzinie Zmarłego składają
Zarząd i Współpracownicy Gdynińskiego
Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego S.A.

18936/185/07

Wicedyrektor
mgr **WIESŁAWIE LISOWSKIEJ**
serdeczne wyrazy współczucia z powodu śmierci

MATKI

składają
Dyrekcja, Pracownicy,
Samorząd Szkolny i Uczniowie
z Zespołu Szkół łączności w Gdańsku.

18716/23

Rodzinnie i Najbliższym
wyrazy szczerzego żalu i współczucia
z powodu śmierci

mgr. inż. RYSZARDA SOBCZAKA

składają
Zarząd, Pracownicy i Członkowie
Gdańskiej Izby Gospodarczej.

18846/01

Serdeczne wyrazy współczucia
Koleżance

MARII KRYJOM

z powodu śmierci

MĘŻA

składają
Współpracownicy ze SP 41 w Gdańsku.

18867/03

Z wielkim żalem zawiadamiamy,
że dnia 25 września 1995 r. zmarł nagłą śmiercią

WIESŁAW ABRAMOWICZ

Wieloletni Wiceprezes Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku,
Prezes Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń, Sędzia Sądu
Administracyjnego.

Wyrazy współczucia Rodzinie składa
Prezes Sądu Wojewódzkiego, Koleżanki i Koledzy.

18874/05

Najserdeczniejsze podziękowanie Zespołowi Chirurgów
z Kliniki Onkologicznej AMG za leczenie operacyjne
ś.†p.

JANUSZA GOLIŃSKIEGO

oraz za najczystsza, pełną ofiarności opiekę i troskliwe leczenie,
za godne warunki w najczystszych chwilach do końca, całemu
zespołowi Lekarzy i Pielęgniarek z Kliniki Intensywnej Terapii na ręce

Pani Profesor **SUCHORZEWSKIEJ**

18913/09

składają Żona.

Wyrazy głębokiego współczucia
Koleżance **KARIN WILGOS**
z powodu śmierci

OJCA

składają
Zarząd i Pracownicy
LWSM "Morena" w Gdańsku.

18917/03

Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie tragicznie
Zmarłego

RYSZARDA SOBCZAKA

Prezesa Spółki Strefa Ekonomiczna Żarnowiec Sp. z o.o.
Dyrekcja PPIEZRIIG „Petrobaltic”.

18779/03

Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie tragicznie
zmarłego
ś.†p.

RYSZARDA SOBCZAKA

składają
Zarząd Agencji Ochrony
"Wena" S.A.
oraz Kierownictwo i Pracownicy
Zakładu Ochrony "Wena" Żarnowiec.

18874/05

Najszczęstsze wyrazy współczucia Rodzinie tragicznie
Zmarłego

RYSZARDA SOBCZAKA

składają
Zarząd i Pracownicy Spółki "Hydromex".

18776/03

W dniu 27 września 1995 r. zmarła w wieku 59 lat
nasza Ukochana Mama

ś.†p.

STANISŁAWA KASIŁOWSKA

Pogrzeb odbędzie się dnia 2 października 1995 r. o godz.
14.30 na cmentarzu kostowickim.

Msza św. odbędzie się dnia 2 października 1995 r.
o godz. 12.30 w kościele oo. Jezuitów przy ul. Mickiewicza 11
w Gdańsku-Wrzeszczu.

Rodzina

19005/115/07

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 25 września 1995 r.
zmarł nasz Kolega

WALDEMAR BLINKIEWICZ

Wyrazy serdecznego współczucia Rodzinie Zmarłego

składają
Koledzy z Podpiotu Ruchu
Zespołu Elektrociepłowni Gdańsk SA.

18903

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
25 września 1995 r. zmarł nasz długoletni Pracownik

WALDEMAR BLINKIEWICZ

Wyrazy głębokiego współczucia
Żonie i Dzieciom
składają
Dyrekcja, Pracownicy Zespołu Elektrociepłowni Gdańsk SA.

18902

TV 1	TV 2	TV 3	TV POLONIA	SKY ORUNIA	POL SAT
7.00 Eko - echo 7.15 Z Polski 7.30 Wszystko o działce i ogrodzie 7.55 Agrolinia 8.30 „Bezpieczna przystań” - serial 8.55 Program dnia 9.00 Wiadomości 9.10 Złoty program dla dzieci i rodziców 9.35 5 - 10 - 15 - program dla dzieci i młodzieży 10.35 Atom, gwiazdy życia 10.50 Co wy na to 11.00 „Cudowna planeta” /4/, Tajemnica atmosfery przemienionej w skałę - serial dok. 11.50 Ciekawostki militarne 12.00 Wiadomości 12.10 Kraj - magazyn regionalnych Oddziałów TVP 12.35 Koncert Złoty 13.00 Zwierzęta świata - „Pająk ptasznik” /1/ - film dok. prod. nowozelandzkiej/emisja z teletekstem/ 13.30 Walt Disney przedstawia: „Mała syrenka” - „Rodzina Torkelsonów” /emisja z teletekstem/ 14.45 Swojskie klimaty [audiotele, tel. 070005521 - 23] 15.00 Rodzina rodzinie 15.20 Swojskie klimaty	7.00 Panorama 7.10 Przeboje folkowych nut 7.30 Tacy sami 7.50 Przystanek Dwójka - 25 lat minęło 8.00 „Sprycjan i Fantazjo” 8.25 Przystanek Dwójka - 25 lat minęło 8.30 Programy lokalne 9.30 Przystanek Dwójka - 25 lat minęło 9.35 Małe ojczyzny - 25 lat minęło 9.50 Przystanek Dwójka - 25 lat minęło 10.00 Przystanek Dwójka - 25 lat minęło 10.30 Słów cięcie - cięcie, czyli rebusy Szymona Majewskiego 11.00 Godzina z Hanną Barberą 11.35 Przystanek Dwójka - 25 lat minęło 12.00 Akademia Filmu Polskiego: „Vabank I” - film fab. 13.45 Przystanek Dwójka - 25 lat minęło 14.00 Wydarzenie tygodnia 14.30 Przystanek Dwójka - 25 lat minęło 15.00 Familiada - teleturniej /wyd. specjalne/ 15.30 „Fitness Club” [4/26] -	8.25 Program dnia 8.30 Panorama 8.40 Dzień dobry, tu Gdańsk 9.00 Pęta czasu - magazyn 9.30 „Kusza” (18) - serial 9.55 Dziesięć minut dla kibica 10.05 Poradnik weekendowy 10.35 Co, gdzie, kiedy w Trójmieście (powt.) 10.50 Studio „Trójki” 10.55 „Zakopany skarb” (3): „Srebro” - film dok. USA 11.20 Kontury - magazyn 11.50 Zwycięstwo na morzu (II wojna światowa) - serial 12.15 „Miód i pszczoły” (79): „Czysta” (280) 13.20 „Teatrzyk Win Gin Pom” (2) - serial 13.45 Koncerty zatrzymane w czasie - Irena Jarocka i „Złota” Anna Jantar 14.10 Talenty '95 14.40 Magazyn ekologiczny 15.00 Panorama 15.10 „Mały lord Fauntleroy” 15.35 „Roger odrzuć” (28) 15.40 „Słonica Nellie” (10) 15.45 Jak jest po chińsku...? (12): Jak jest po chińsku „Zabaw” - serial 15.55 „Zakłętą kamienie” (3) - serial 16.20 Na planie filmowym - rep. 16.30 Boss - magazyn ekon. 16.45 Cienie życia 17.00 Telexpress 17.20 „Tak, panie ministrze” 18.00 „Kino” 18.10 Panorama 18.15 Kronika kulturalna 18.30 Rozmowy z dwiema niewidomymi 19.00 Czarne i białe - magazyn 19.20 Artystyczny gość tygodnia 19.30 „Szalenstwo na kółkach” 19.50 Kto to widział! (7)	8.00 Powitanie, program dnia 8.05 Diariusz - magazyn rządowy (powt.) 8.15 Spotkanie z gwiazdą - Hanna Banaszak w Łanucie cz. 2 (powt.) 8.45 Zaproszenie (powt.) 9.10 Złoty program redakcji katolickiej 9.35 BRAWO! BIS! - wybrane programy z tygodnia 12.00 Wiadomości 12.10 Znajomi z Zoo: „Dzioborożec kafryjski” - program Hanny i Antoniego Gucwińskiego 12.35 Troskliwe misie - serial animowany dla dzieci 13.00 TEATR DLA DZIECI: Opatrzności Boskiej dzieło - autor: Urszula z Wiśniewskich Radziwiłłowa, reż. Tomasz Jaworski 14.00 Najważniejszy dzień życia odc. 3 - „Uszczelka” - film fab. prod. polskiej /1974 r., 55./ 14.55 Z archiwum rozrywki: Z Kabaretu Szpak cz. 3 (powt.) 15.55 Powitanie, program dnia 16.00 Sport z satelity 17.00 Telexpress 17.15 Stefan Serednicki - Album rycerski (powt.) 17.45 TEATR KOMEDII: W sieci - autor: Jan August Kisielewski 19.15 Dobranocka: „Przygody misia Colargola” 19.30 Wiadomości 19.55 Radio Powstańcze Błyszawica (7)	7.00 Film fabularny 8.45 Powitanie 8.55 Giełda pracy 9.00 Bajka 9.30 Dziś o... - program promocyjny 10.30 Bajka 11.00 Na krańcach świata - program podróżniczy M. Kochańczyka 11.30 Bajka 12.00 Sky Studio 12.30 Sky Top - przeboje Sky 13.00 Sky Studio 14.00 Giełda pracy 14.05 Sport, rekreacja, wypoczynek (powt.) 15.00 Sky Top - przeboje Sky 15.30 Baw się razem z nami - quiz 16.00 Giełda pracy 16.05 Nie trać czasu - program dla młodzieży, premiera 17.00 Bajka 17.30 Sky Express - serwis informacyjny 18.00 Giełda pracy 18.10 Od magii do nauki 18.55 Zapowiedź programu 19.00 Film fabularny 20.55 Na krańcach świata - program podróżniczy M. Kochańczyka 21.30 Na dużym ekranie - magazyn filmowy 22.00 Telewizyjny koncert życia 0.10 Film fabularny 1.40 Na dużym ekranie 3.00 Sky Top - przeboje Sky 4.00 Blok muzyczny 5.00 Film fabularny 6.30 Sky Studio (powt.)	9.30 Moda, znaki, rock'n'roll 10.00 „Rajską plażę” 11.00 Turbo Trans GRA!MY 11.30 Oskar 12.00 Wielkie filmy, wielkie gwiazdy: „Braciszek” - film fab. USA, 1927 13.30 Reportaż 14.00 „Daktari” 15.00 Egzamin dojrzałości 16.00 Informacje 16.05 „Eskadry z czerwona gwiazdą” 17.00 As, dama, walet 17.55 „Łowcy głów” (1) - film fab. prod. ang., 1993 19.00 Disco Relax 19.55 Losowanie Zakładów Specjalnych Totalizatora Sportowego 20.05 Wieczór filmowy: „Ranka w ciemno” - film fab. prod. USA, 1987, reż. B. Edwards; „Prawdziwi mężczyźni ubierają się na czarno” - film fab. prod. USA, 1978, reż. T. Post 23.40 Prosto z Hollywood 0.05 Playboy 1.05 Pożegnanie
16.05 „Bill Cosby show” /18/ - serial komediowy prod. USA 16.30 Swojskie klimaty 16.50 Kalendarium XX wieku 17.00 Telexpress 17.25 Nowożeńcy - teleturniej 17.55 Swojskie klimaty 18.05 „Dzień za dniem” [14/39] - serial prod. USA 19.00 Wieczorynka „Sekretne życie zabawek” 19.30 Wiadomości	16.00 Przystanek Dwójka - 25 lat minęło 17.00 „Akademia elegancji panny Ellis” - serial 17.55 Losowanie gier liczbowych Totalizatora Sportowego 18.00 Panorama 18.10 Program lokalny 18.30 Jas Fasola - program rozrywkowy prod. angielskiej 19.05 Gra - teleturniej 19.35 „Szalone liczby” 20.00 Godzina szczerości z Marylą Rodowicz 20.50 Rawa Blues Festiwal 21.00 Panorama 21.30 Słowo na niedzielę 21.35 Przystanek Dwójka - 25 lat minęło - Chimera 22.05 „Allo, allo” - serial 22.40 „Przystanek Dwójka” - o filmie 23.05 Gala piosenki biesiadnej - Poprawiny 0.05 Panorama 0.10 Rawa Blues Festival /2/ 2.10 Zakończenie programu	20.00 „Za głosem serca” - film obycz. prod. kanadyjskiej, reż. Lee Grant 21.40 Studio „Trójki” 21.50 Panorama - wydanie wieczorne 22.00 Słowo o Ewangelii 22.10 Uśmiechnij się! - program rozrywkowy 22.40 „Polskie drogi” (3): „Najspokojniejsze miejsce na świecie” - serial prod. TVP 0.10 Zakończenie programu	20.00 Historia polskiego videolipu cz. I „Prehistoria” 20.35 „Sceny domowe” 21.00 Panorama 21.30 Pociąg do Hollywood - film fab. telewizyjny polskiej 23.00 Program na niedzielę 23.10 Słowo na niedzielę 23.15 Benefis Jerzego Fedorowicza w Teatrze STU 0.05 Program na niedzielę 0.15 De Mono - Abrasax - koncert 1.00 Polskie drogi odc. 3 /11/ 2.30 Zakończenie programu	20.55 Na krańcach świata - program podróżniczy M. Kochańczyka 21.30 Na dużym ekranie - magazyn filmowy 22.00 Telewizyjny koncert życia 0.10 Film fabularny 1.40 Na dużym ekranie 3.00 Sky Top - przeboje Sky 4.00 Blok muzyczny 5.00 Film fabularny 6.30 Sky Studio (powt.)	8.30 Zapowiedzi programowe 9.00 Legendy świata (15) 10.00 Capital City (20) - serial 11.00 Za wszelką cenę (114) 11.30 Music Box 12.00 Magazyn południowy 12.30 Studio TVT 13.00 Moim zdaniem 16.00 Wszystkiego najlepszego 17.00 Legendy świata (16) 16.45 Studio TVT 18.15 Za wszelką cenę (115) 18.45 Capital City (21) - serial 19.45 Niewinne - film fab. prod. włoskiej 21.35 INFORMATOR 22.00 SNACE'S MUSIC 22.15 Piątek, 13-go (3) - serial 22.15 Złoty raj (33) - serial 23.45 Program na dzień następny 23.55 Koncert życia 0.55 Zakończenie programu

POLONIA	SAT	DSF	EUROSPORT	DISCOVERY	MTV
6.00 Jolanda - telenowela 6.45 Film dokumentalny 7.15 Świat sportu - program sportowy 8.10 Film dokumentalny 9.00 Filmy animowane dla dzieci 9.50 McGyver - serial (powt.) 10.40 Maria - serial (powt.) 11.30 Posterunek przy Hill Street - serial (powt.) 12.20 Filmy animowane dla dzieci 13.05 McGyver - serial (powt.) 14.00 Świat sportu - magazyn sportowy 14.30 Teleshop 15.00 Film fabularny 15.50 Filmy animowane dla dzieci 17.20 Film dokumentalny 19.05 Magnum - serial 20.20 Film dokumentalny 21.50 McGyver - serial 22.45 Film fabularny 0.20 Film dokumentalny 1.10 Magnum - serial (powt.) 3.00 Film fabularny 4.40 Film dokumentalny	11.00 „Odnaleźć siebie” 13.05 „Catwalk” - serial 13.55 „Cagney & Lacey” - serial 14.50 „Star Trek: Następne pokolenie” - serial 15.50 „Słoneczny patrol” - serial 16.50 „Idź na całość!” 17.45 Wiadomości 17.55 Loteria SKL 18.00 Sport w SAT I 19.30 „Kolo fortuny” - teleturniej 20.15 „Dziwczynna z leśniczówki” - niemiecki film obyczajowy, 1956, reż. Herbert B. Fredersdorf, wyst.: Anita Gutwell, i in. (84 min) Młody zamożny mężczyzna powraca po kilkuletnim pobycie za granicą w rodzinne strony i poznaje piękną córkę leśniczego... 21.50 „Bądź gotowy do drogi” 23.15 „Zajduj mi jeszcze raz” - niem./aust. film erotyczny, 1974 (74 min)	7.45 „Zwariowane rekordy” 8.15 „Amazing Games” (powt.) 8.45 „Dominion” - reklamy 9.00 „Magic Sports” (powt.): Baseball - Major League Koszykówka NBA - finał '90 „NBA Superslams” 11.00 Sporty motorowe 12.00 Piłka nożna: Bundesliga 12.45 Mistrzowie sportu: „Mats Wilander” 13.00 Magazyn sportów motorowych (powt.) 14.00 „Futbol Mundial” (powt.) 14.30 Tenis: Turniej ATP w Bazylei - półfinał (na żywo) 18.30 Jeździectwo: Wojskowe ME w Pratoni/Włochy 19.30 Gimnastyka: Trampoliny Masters we Frankfurcie (na żywo) 21.00 Piłka nożna: liga hiszpańska - 5 kolejka: m.in. Real Madryt-FC Barcelona 22.50 Wrestling WCW 23.45 Hokej na trawie:	8.30 Formuła 1: Grand Prix Europy na torze Nürburgring 9.30 Szachy: MŚ 10.00 Kolarstwo: MŚ w Kolumbii 11.00 Judo: MŚ w Tokio 13.00 Formuła 1: Grand Prix Europy na torze Nürburgring 14.00 Zawody traktorów: PE w Holandii 15.00 Kolarstwo: MŚ w Kolumbii m.in. wyścig punktowy 17.00 Wrestling 18.30 Formuła 1: Grand Prix Europy na torze Nürburgring 19.30 Magazyn sportów motorowych 20.00 Wyścigi ciężarówek: ME w Rvingehed/Szwecja 21.00 Kolarstwo: MŚ w Kolumbii m.in. sprint mężczyzn 23.00 Formuła 1: Grand Prix Europy na torze Nürburgring 0.30 Magazyn sportów motorowych	16.00 Pod wulkanem: Wybuch wulkanu Kilaua - serial dok. 17.00 Pod wulkanem: Życie na krawędzi - serial dok. 18.00 Pod wulkanem: Walka ognia i wody - serial dok. 18.50 Drapejnik: Lwy - serial dok. 19.00 Bukanier: Ostatni brytyjski bombowiec - serial dok. 20.00 Historia wiacji: Samoloty pasażerskie - serial dok. 20.30 Siły specjalne: Grecki korpus elitarny - serial dok. 21.00 Chiny: Odejdź od komunizmu - serial dok. 22.00 Tajemnicze siły przyrody: Zjawiska paranormalne - serial popularnonaukowy 22.30 Pacifica: Opowieści morskich przygód - serial dok. 23.00 Poza rok 2000 - magazyn popularnonaukowy	8.00 „Eden przedstawia” 10.00 „Najbardziej poszukiwane - najgorsze teledyski” 10.30 „Zig i Zag” - show 11.00 „Big Picture” - magazyn filmowy (John Kearns) 11.30 Brytyjska lista przebojów 13.30 „Nowości muzyczne” 14.00 „Enrico przedstawia” 16.00 „Idole i czciciele” 16.30 „Dźwiękowa encyklopedia reggae” 17.00 „Zatańcz” 18.00 „Big Picture” 18.30 Wiadomości 19.00 Europejska lista przebojów (Kristiane Backer) 21.00 „Nowości muzyczne” 21.30 „Idole i czciciele” 22.00 „Enrico przedstawia” 23.30 „Zig i Zag” - show 0.00 „Yo! - RAP w MTV” 2.00 „Najbardziej poszukiwane - najgorsze teledyski” 2.30 „Beavis i Butt-Head” 3.00 „Chill Out Zone”
RTL	RTL	PRO	TNT	TV	NBC SUPER
2		7		5	CHANNEL
9.15 „Highschool U.S.A.” - komedia, USA 1983 (powt.) 11.00 „The Naked Dawn” western, USA 1955 12.25 - 14.00 Seriale animowane: 12.25 „Detektyw Bogety” 12.50 „Kamień marzeń” 13.10 „Największe historie świata” 14.00 „Folwark zwierzęcy” - angielski film 15.15 „Proszę o uśmiech” 15.50 „Dusza i ciało” - serial 16.45 „Ty jesteś muzyką” - niemiecki film muzyczny, 1956 18.20 „Zezowaty we Clarence” - film przygodowy, USA 20.00 Wiadomości 20.15 „Hudson Hawk” - film kryminalny, USA 1991, reż. Michael Lehmann, wyst.: Bruce Willis, Danny Aiello, Andie MacDowell, James Coburn i in. (120 min) Po wyjściu z więzienia drobny złodziejsek decyduje się przyjąć nowe zlecenie: kraść figurki konia wykonanej przez Leonarda da Vinci... 22.15 „Ludzie koty” - horror, USA 1981, reż. Paul Schrader, 0.25 „Sextelefon” - thriller, USA 1988, reż. Michael Schroeder, wyst.: Cameron Dye, Karen Black, Bud Cort, Lynn Danielson i in. (90 min) Psychopata przebrany za klauna morduje kobiety pracujące w telefonicznych agencjach towarzyskich...	8.45 „Nowe przygody Spider-Mana” 9.05 „Beethoven” 9.35 (s) „Power Rangers” 10.00 - 11.30 „Disney & Co.” 10.05 „Classic Cartoon” 10.10 „Cudowny worek” 10.15 „Supergwiazdy Disneya” - show 10.45 „Podróż odkryć” 10.50 „Bio-Top” - ciekawostki 11.00 „Teleturniej” 11.05 „Goofy i Max” 11.30 „California Dreams” 11.55 „Książę z Bel-Air” - serial 12.20 (s) „Pełna chata” - serial 12.50 Studio sport: Formuła 1 - Grand Prix Europy na torze Nürburgring - trening 14.20 „Potwór z bagien” - serial 14.50 „Knight Rider” - serial 15.45 „Drużyna A” - serial 16.45 (s) „Beverly Hills, 90210” 17.45 (s) „Melrose Place” 18.45 Wiadomości 19.10 „Explosiv - weekend” 20.15 Wybory Miss Niemiec 1995 22.00 „Co, proszę?” - show 23.00 (s) „Sobota nocą” - show 0.00 „Nie ma kryjówki” - film kryminalny, USA 1990, reż. Richard Danus, wyst.: Kris Kristofferson, Drew Barrymore, Martin Landau, O.J. Simpson i in. (90 min) W mieszkaniu zamordowanej tancerki baletowej policjanci spotykają jej czternastoletnią siostrę	9.05 „Godzilla” 9.30 „Scooby Doo, tropiciel” 9.55 „Taz-Mania” 10.20 „Sok z żuka” 10.45 „Batman i Robin” 11.15 „Animaniacs” 11.45 „Królik Bugs” 12.10 „Parker Lewis” - serial 12.45 „Czwórka na Hawajach” 13.40 „Riptide” - serial 14.40 „Zorro przeciw Maciste” - włoski film przygodowy 16.15 „Tedeum” - western, Wł./Hiszp. 1972 18.00 „Życie oceanu” - serial przyrodniczy 19.00 „Kung-fu: Legenda trwa” - serial 19.55 Wiadomości 20.15 „Na fali” - film sensacyjny, USA 1991, reż. Kathryn Bigelow, wyst.: Patrick Swayze, Keanu Reeves i in. (Twarze gangsterów napadających na banki zna każdy: Johnson, Nixon, Carter, Reagan - niestety dla policji i FBI jest to mała pomoc, są to tylko maski byłych prezydentów USA...) 22.30 „Bez przebaczenia” - western, USA 1992 0.55 „Charlie przychodzi nocą” - horror, USA 1992, reż. Tom Logan, wyst.: Kerry Knight, Joe Fishback. W małym amerykańskim miasteczku dochodzi do serii bestialskich morderstw, które wywołują u mieszkańców psychozę strachu.	6.00-20.00 CARTOON NETWORK - serie animowane 20.00 Wieczór filmowy TNT: „Ten cudowny Minelli”: „Jolanta i złodziej” - film muzyczny, USA 1945, reż. Vincente Minelli, wyst.: Fred Astaire, Lucille Bremer, Frank Morgan, Leon Ames i in. (104 min) Gangster próbuje przekonać młodą, bogatą dziewczynę, że jest jej dobrym aniołem stróżem... (A/F/S/H/Fin/Hol) 22.00 Noc w TNT: „Sobotnie opery mydlane”: „One is a Lonely Number” - film obyczajowy, USA 1972, reż. Mel Stuart, wyst.: Trish Van Devere, Janet Leigh, i in. (93 min) Rozwiedziona, atrakcyjna kobieta rozpoczyna nowe życie... 0.00 „Delikatny mężczyzna” - francuski film obyczajowy, 1980, reż. Claire Clozet, wyst.: Richard Berry i in. (83 min) Rozwiedzony mężczyzna stara się ułożyć sobie życie od nowa... (F/A) 1.30 Noc w TNT: „To było morderstwo”: „Marilyn” - film kryminalny, USA 1953, reż. Wolf Rilla, wyst.: Maxwell Reed i in. (67 min) Kobieta wraz z kochankiem planują morderstwo męża... (A)	9.15 Magazyn ekonomiczny: „Maroko” 9.45 „Temat Europa” 10.15 „Co za historia” - quiz 10.45 Magazyn olimpijski 11.15 „Performances” 11.45 „Claire Lamarche” 12.30 „Listy od widzów” 12.40 Pogoda dla pięciu kontynentów 12.45 Dziennik France 3 13.05 „Horyzonty” 13.30 „Tarata” 14.45 „Wolny wybór” (powt.) 15.30 „Montagne” - magazyn górski (powt.) 16.00 Dziennik TV5 16.15 „Młodzi geniusze” 16.45 „Spryciarze” - magazyn naukowy dla młodzieży 17.15 „Evasion” 17.45 „Pytania dla mistrza” 18.15 „7 dni w Afryce”: „Maroko” 18.30 Dziennik TV5 19.00 „O tym się nie mówi” - magazyn publicystyczny 19.25 Pogoda dla pięciu kontynentów 19.30 Dziennik belgijski 20.00 „Ostatnie połączenie” - francuski film kryminalny, reż. Joyce Bunuel, wyst.: Christophe Malavoy, Judith Magre i in. (90 min) Jedno spotkanie Franka z dojrzałą kobietą zmienia życie młodego wdowca i jego ośmioletniego synka... 21.30 „Les Francophiles”	9.00 „Przestrzeń” 10.00 „Ushuaia” - filmy dok. 11.00 Supersklep 12.00 „Winnice” 12.30 „Najpiękniejsze domy świata” 13.00 „Videofashion!” 13.30 „Rytmy bluesa” 14.00 Studio sport: baseball 15.00 Studio sport: golf 16.00 Studio sport: siatkówka plażowa 17.00 Studio sport: golf 18.00 Wiadomości ITN 18.30 „Bitwa powietrzna” 19.30 „Selina Scott” - talkshow 20.30 „Dateline” - magazyn dla konsumentów (Hol/N) 21.30 Wiadomości ITN 22.00 „Wieczór z Jay Leno” 23.00 Studio sport: golf
PTK					
17.15 Program lokalny 17.30 Mała Rosey: „Piękne włosy”, „Baseball” 18.00 Nasz człowiek w parlamencie - serial kom. 18.20 Maria - telenowela 19.15 BET w PTK2 - muzyka 19.40 Zapowiedzi 20.00 Trudny rok - dramat, USA, 1988, reż. Donald McLennan 21.30 BET w PTK2 - muzyka 22.00 Program lokalny 22.20 Szczegół po raz wtóry - komedia, USA, 1984, 23.55 BET w PTK2 - muzyka					

wersje językowe: (A) - angielska, (Fin) - fińska, (F) - francuska, (H) - hiszpańska, (N) - norweska, (S) - szwedzka, (Hol) - holenderska

O tym programie szerzej w piątkowym dodatku TELEDZIENNIK

PROPONUJEMY

Zwierzęta świata

Pająk ptasznik (1)

Tropikalny las pełny jest śmiertelnie groźnych zwierząt. Indianie Piaroa czczą jedno najwięcej: największego i jednego z najbardziej jadowitych pająków na świecie - olbrzymiego ptasznika. Pająk ten ma 4 pary oczu, dwucentymetrowej długości szczękoczułki, którymi wprowadza jad, i odnóża, które mogą objąć talerz obiadowy.

TVP I
g. 13.00

Bill Cosby Show (18)

Doktor Huxtable (Bill Cosby) postanawia zabawić się w hydraulika i dokonać kilku pilnych napraw w łazience. Jego żona, przerażona niedorzecznym pomysłem męża, wzywa ekipę fachowców. Okazuje się, że młodzi hydraulicy są dawnymi przyjaciółmi Sandry, którzy podobnie jak ona zrezygnowali z nauki w college'u.

TVP I
g. 16.05

Miesiąc miodowy w Vegas

„Jeden z najbardziej zabawnych filmów roku, pełen wybornych dialogów, sytuacyjnego humoru i wspaniałej muzyki” - pisał recenzent amerykańskiej prasy fahowej.

Film rozpoczyna się sceną, w której nowojorski prywatny detektyw Jack Singer przyrzuca swojej umierającej matce, że nigdy się nie ożeni. Jednak okazuje się, że niełatwo wytrwać w kawalerskim stanie...

TVP I
g. 20.10

Frankenstein

Telewizyjny film o najstraszliwszym monstrum w dziejach literatury i kina został zrealizowany w Polsce przez brytyjską firmę na zamówienie amerykańskiej sieci TNT Teda Turnera. W jednej z hal wrocławskiej wytwórni wybudowano laboratorium Frankenstein'a oraz kopie XIX-wiecznego drewnianego galeonu, na którym rozgrywa się początkowe i końcowe sceny filmu. Tytułową rolę zagrał urodzony w Dublinie Patrick Bergin. Reżygując za pracy nauczyciela dzieci specjalnej troski poświęcił się filmowi.

Rok 1828. Żołaga osiadłego na mieliznie statku ratującego z lodowatych wód morza polarnego doktora Frankenstein'a. Przywrócony do życia rozbitek snuje budzącą grozę opowieść...

TVP I
g. 0.30

Pustynia czasu (2)

Druga część filmu według prozy Sidneya Sheldona. Po bóje w barze policja aresztuje Rubio i Lucię, którzy zostają wtrąceni do więzienia. Jaime Miró, jego dziewczyna, Ricardo i siostra Megan nadal się ukrywają. Tymczasem Tucker na zlecenie pani Scott zdobywa informacje o losie porzuconej przed wieloma laty dziewczynki.

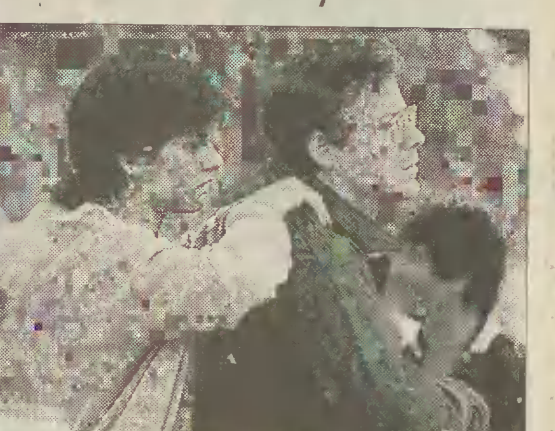
TVP I
g. 2.20

Za głosem serca

Ingall Lindquist mieszka w Północnej Dakocie uwikłana w pozabawione miłości małżeństwo. Receptą na nudę i smutek jest dla niej muzyka country. Ingallil koresponduje z Maisie - przyjaciółką z Nashville, razem komponują też piosenki. Po śmierci męża, za ostatnie pieniądze kupuje bilet do stolicy muzyki country. Droga, w którą wyrusza, diametralnie zmienia jej życie i dotychczasowy stosunek do świata.

TVP III
g. 20.00

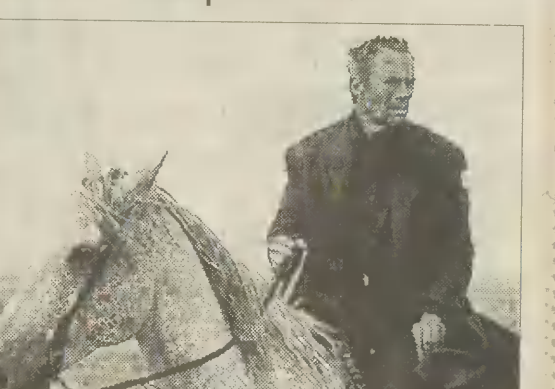
Ludzie koty

Horror, USA 1981, reż. Paul Schrader, wyst.: Nastassja Kinski, Malcolm McDowell, John Heard, Annette O'Toole i in. Ciążąca nad młodym rodzeństwem klątwa doprowadza do śmierci brata i zamknięcia dziewczyny w żelaznej klatce...

RTL 2
g. 22.15

Bez przebaczenia

Western, USA 1992, reż. Clint Eastwood, wyst.: Clint Eastwood. Dwaj rewolwerowcy podejmują się ścigać dwóch przestępców odpowiedzialnych za pobicie i oszpeccenie kobiety...

PRO 7
g. 22.30

Opracowanie: Bożena Kamińska

Zdjęcia: KAPA oraz Prasowa Agencja Telewizyjna
Redakcja nie odpowiada za zmiany programu

TV 1	TV 2	TV 3	TV POLONIA	SKY ORUNIA	POL SAT
7.00 Rolnictwo na świecie - Estonia /2/	7.00 Echa tygodnia /dla niesłyszących/	8.25 Program dnia	8.00 Powitanie, program dnia	7.00 Film fabularny	8.00 Jesteśmy
7.15 Górale żywieccy	7.30 Film dla niesłyszących - „Uśmiech losu”	8.30 Dzień dobry, tu Gdańsk	8.05 Giovanni Pierluigi da Palestrina - „Offertorium na XVII Niedzielę po Zesłaniu Ducha Świętego”	8.50 Zapowiedź programu	8.30 Hullabaloo - serial anim.
7.35 Notowania	8.15 Słowo na niedzielę /dla niesłyszących/	8.40 Denno zemja - magazyn kaszubski	8.10 STUDIO KONTAKT	9.00 Bajka	9.00 Filmy animowane
8.05 Tęczywoy music - box	8.20 Przystanek Dwójka - 25 lat minęło	9.05 Gdański Magazyn Sportowy	8.50 Ojczyzna - film dok. Joanny Wierzbickiej	9.30 Disco Polo Show	9.20 Smakosze i rozkosze
8.30 „Droga do Avonlea” „Ślub” - serial prod. kanadyjskiej	8.30 Programy lokalne	9.30 „Kusza” (18) - serial przygodowy prod. USA (powt.)	9.45 „VIP a la carte” - „O braku kopytek w życiu Wojciecha Pijanowskiego”	10.30 Baka	9.30 Maski - magazyn
9.25 Telekanek	9.30 Powitanie	9.55 Polskie kino: „Człowiek z żelaza”	10.15 Królowie mórz odc. 5 - film krajoznawczy	11.00 Sky Top - przeboje Sky Orunia	10.00 Disco Relax
9.50 Dżdżownica Akolada - pr. muzyczny dla dzieci	9.35 Benny Hill	12.40 Tak, panie ministrze (12) - serial komediowy prod. BBC (powt.)	10.40 PORANEK MUZYCZNY: Przed Konkursem Chopinowskim	11.30 Od magii do nauki - powt.	11.00 Daktri - serial, powt.
10.00 Kukulka - magazyn aktualności dla dzieci i młodzieży	10.00 Ojczyzna - polszczyzna /wyd. jubileuszowe/	13.10 Podróż za jeden uśmiech, odc. 5 - Królowa autostopu	12.00 Na polską nutę - program dla dzieci	12.30 Bajka	11.55 Zwariowane przygody Robin Hooda - film fab., USA, 1984
10.15 W starym kinie: „Pani Miniver” /2/ - dramat prod. ang. /1942 r./	10.15 Ulica Sezamkowa	14.05 Wydarzenia tygodnia	12.45 Piraci - teleturniej	13.00 Dziś o... - Program promocyjny - powt.	13.35 Odyseja - serial
11.25 „Guzik” - reportaż	11.15 Przystanek Dwójka - 25 lat minęło	14.30 Dookoła świata - Przez cztery morza	13.15 Zamek Eureka - film dla dzieci	14.00 Przegląd Wydarzeń Tygodnia	14.05 Sztuka informacji
12.00 Anioł Pański - transmisja modlitwy Ojca Świętego	11.30 Teatr dla dzieci - „Szelmista Lisa Witalisa”	15.00 Panorama	13.45 Tata, a Marcin powiedział. - „Słuchać, żeby słyszeć”	15.00 Sky Studio	14.30 Wędrowni myśli - serial
12.20 Opinie - Krzyż i polityka - pr. publ.	12.00 „Kleopatru” [1/2] - dramat historyczny prod. USA	15.10 Mały lord Fauntleroy (35) - anim. serial dla dzieci prod. japońskiej	14.00 SYLWETKI: Wspomnienie o Kazimierzu Junoszu Stepowskim		15.00 Program Tadeusza Drozdy
13.00 Wiadomości	14.00 Studio Sport - Liga polska: Stomil Olsztyn - Legia Warszawa	15.35 Świat przyrody (21) - „Komandosi ekologii” - serial prod. ang.	14.45 Zayazd - recital zespołu		15.30 Fashion TV
13.10 Tydzień	14.50 Przystanek Dwójka - 25 lat minęło		15.00 Gala Piosenki Biesiadnej		16.00 Informacje
13.45 Magazyn morze	15.00 Familiada - teleturniej /wydanie specjalne/				16.10 Akta Odessy - film fab. Wielka Brytania/Niemcy
14.15 Seriale wszech czasów „Cztery pancerni i pies” [11/21] „Wojenny siew” - serial TVP emisja z teletekstem	15.35 „Radio Romans” /31/ - „Umieć wybaczyć” - serial				18.30 Columbo - film fab. USA, 1950
15.10 To tylko plotka - Ręka boska	16.00 Szansa na sukces - Varius Manx	16.30 Pętla czasu - magazyn młodzieżowy			19.50 Informacje
15.25 Złote lata rock, n” rolla - Giganci gitary	17.00 „Beverly Hills 90210” /4/	17.00 Telexpress			20.05 Na Południe (4) - serial
16.00 Kultura duchowa narodu - „Kisiel” - film dok.	17.50 Halo Dwójka	17.20 Golem obiektywem, od. 1			20.55 Ptaki - film fab. USA
16.50 Kalendarium XX wieku	18.00 Programy lokalne	18.00 Panorama			23.00 Na każdy temat - talk show
17.00 Telexpress	18.10 Przystanek Dwójka - 25 lat minęło	18.15 Dwoch na jednego - program publicystyczny			23.55 Ludzie Wisły - film fab., Polska, 1938. Stara Matyjaszka postanawia odkupić barkę wisiłą od właściciela przedsiębiorstwa transportowego. Nie ma jednak dość pieniędzy. Oszukuje więc męża, który zżężył już popelnienie bigamii. Za cenę milczenia zdobywa pieniądze.
17.20 Śmiechu warte	18.30 Gra - teleturniej	18.35 Muzyczny quiz			
17.50 DTV - program satyryczny Jacka Fedorowicza	19.00 Inauguracja XIII Międzynarodowego Pianistycznego im. Fryderyka Chopina	19.00 Prawo prawa			
18.05 „Dr Quinn” /41/ - serial prod. USA /emisja z teletekstem/		19.15 Kwadrans z...			
19.00 Wieczorka „Przygody Myski Miki i Kaczora Donald”		19.30 Siedem cudów świata (7) - serial popularnonaukowy prod. BBC, 1994			
19.30 Wiadomości					
20.10 „Uśmiech losu” [16 - ost.] - serial prod. USA	21.00 Panorama	20.00 Żołnierze, odc. 1 - dramat wojenny prod. USA, reż. Han Woo	21.00 Radio Powstańcze Błyskawica (62) - 1 października 1944	20.50 Sky Studio	
21.05 Dwójka w Jedyne	21.40 Gala Piosenki Biesiadnej		21.05 Zapach psiej sierści - film fab. prod. polskiej	21.35 Film fabularny	
21.15 Sopot Festiwal 95 - Chuck Berry	22.50 Bezludna wyspa - Bożena Walter, Stanisława Ryster, Krystyna Czubówna	21.00 Stoper (4) - Narkotyki - widowisko publicystyczne	22.50 Program na poniedziałek	23.10 Film fabularny	
21.35 Racja stanu	23.35 Studio sport - Jeździectwo ME w WKKW	21.50 Panorama	22.55 Bezludna wyspa - program Niny Terentiew	1.20 Sky Studio	
22.05 Bliższe spotkania - Malcolm McLaren	0.05 Panorama	22.00 Etos - magazyn katolicki	23.45 Divertimenta Opus Jesień	2.00 Sky Top - przeboje Sky Orunia	
22.35 Sportowa niedziela	0.10 Rawa Blues Festival /3/	22.25 Copacabana - film muz. prod. USA, 1985, reż. Waris Hussein	0.25 Ojczyzna - film dok. Joanny Wierzbickiej (powt.)	3.00 Nasi goście - powt.	
23.00 „Burzliwe lata dwudzieste” - film gangsterski prod. USA /1939r., 108 min/reż. Raoul Walsh, wyk. James Cagney, Priscilla Lane, Humphrey Bogart	1.10 Zakończenie programu	0.00 Zakończenie programu	1.20 Panorama	4.00 Blok muzyczny	
0.45 Laureat - Krystian Zimerman			1.50 Sport telegram	5.00 Film fabularny	
1.25 Zakończenie programu			2.00 Zakończenie programu	6.30 Credo - magazyn religijny	

POLONIA

6.00 Jolanda - telenowela, powt.	9.05 „Star Trek: Następne pokolenie” - serial (powt.)	8.00 „Magic Sports”	8.30 Formuła 1: Grand Prix Europy na torze Nürburgring	16.00 Czerwona gwiazda na orbicie: Z wizytą w Gwiezdnym Miasteczku - serial dok.	8.30 Lista przebojów USA
6.45 Film dokumentalny	9.55 „Forever James Dean”	10.00 Boks: „Klasyfikacja”	9.30 Formuła 1: Grand Prix Europy na torze Nürburgring - rozgrywka (na żywo)	17.00 Naturalne metody zwalczania zanieczyszczeń - serial dok.	10.30 Wiadomości
7.15 Świat sportu - program sportowy	11.00 „Na wschód od Edenu” - film obyczajowy, USA	11.00 „Doppelpass” - piłkarski talkshow (na żywo)	10.00 Kolarstwo: MŚ w Kolumbii	18.00 Staki kosmiczne jutro - serial dok.	11.00 „Big Picture” - magazyn filmowy (John Kearns)
8.10 Film dokumentalny	13.05 „Gun Fury” - western, USA 1953	12.00 „Normalnie” - magazyn dla ludzi niepełnosprawnych	11.00 Judo: MŚ w Makuhari/Japonia	18.50 Encyklopedia galaktyczna: Historia astronomii - serial dok.	11.30 Europejska lista przebojów (Kristiane Backer)
9.00 Filmy animowane dla dzieci	14.35 „Bomber” - włoska komedia	12.30 „Podróż z DSF” - „Hongkong” (powt.)	13.00 Formuła 1: Grand Prix Europy na torze Nürburgring (na żywo)	19.00 Wahadłowie: Film dokumentalny o pierwszych misjach - serial dok.	13.30 „Nowości muzyczne”
9.50 McGyver - serial, powt.	16.30 „Północ - Południe” - serial	13.00 Magazyn sportów motorowych (powt.)	16.00 Lekkoatletyka: MŚ w półmaratonie w Montbeliard/Francja	20.00 Magazyn motoryzacyjny - program cykliczny	14.00 Studio sport (Dan Cortese)
10.40 Maria - serial, powt.	18.15 „Kolo fortuny” - teleturniej	14.00 Taniec: Tanzbonbon w Munster	17.00 Triathlon: MŚ na długim dystansie w Nici/Francja	20.30 Film o zmotoryzowanych kurierach w Londynie	14.30 „Prawdziwy świat: Londyn” - serial
11.30 Posterunek przy Hill Street, serial, powt.	19.10 Sport w SAT 1	16.00 „Sport po południu” (na żywo): Tenis: Turniej ATP w Bazylei - finał Hokej na trawie: Champions Trophy w Berlinie	18.30 Aerobik: ME w Pradze	21.00 Toksyjna granica: Zdrowotne skutki wybuchowania fabryk na granicy meksykańsko-amerykańskiej	15.00 „Kimsy przedstawia”
12.20 Filmy animowane dla dzieci	20.15 „Oskarżam” (1/2) - dramat, Niemcy 1993, reż. Frank Guthe, wyst.: Thekla Carola Wied, Peter Sattmann, Heinz Hoenig, Alexander May i in. (97 min) W czasie urlopu spędzanego w pobliżu granicy z RFN ginie w tajemniczy sposób trzyletni syn małżeństwa Farber...	20.15 Piłka nożna: liga włoska - 5 kolejka: m.in. Juventus Turyn-SSC Neapol, AS Roma-Lazio Roma	19.30 Kulturystryka	22.00 Formuła 1: Grand Prix Europy na torze Nürburgring Superbike	18.00 „Największe przeboje”: Lenny Kravitz
13.05 McGyver - seria, powt.		21.45 Wiadomości sportowe	21.30 Wycieczki samochodowe: Mistrzostwa Hiszpanii w Albacete		19.00 Wiadomości
14.00 Świat sportu - magazyn sportowy		21.55 Piłka nożna: Bundesliga - 8 kolejka (najważniejsze wydarzenia)	22.00 Formuła 1: Grand Prix Europy na torze Nürburgring Superbike		19.30 „Bez prądu”: Lenny Kravitz
14.30 Teleshop		22.55 „Magic Sports”			20.30 „Soul w MTV”
15.00 Film fabularny					21.30 „The State” - show
16.50 Filmy animowane dla dzieci					22.00 „Maxx” - serial
17.00 Film dokumentalny					22.30 „Europejska muzyka alternatywna”
19.05 Magnum - serial					0.00 „Heavy metal i hard rock” (Vanessa Warwick)
20.20 Film dokumentalny					1.30 „W czeluściach piekła” - heavy metal
21.50 McGyver - serial					
22.45 Film fabularny					
0.20 Film dokumentalny					
1.10 Magnum - serial, powt.					
3.00 Film fabularny					
4.40 Film dokumentalny					

RTL

8.05	„Łezowaty lew Clarence” („Clarence, The Cross-Eyed Lion”) - film przygodowy, USA 1965 (powt.)	7.00 -07.55 „Disney & Co.”	9.25 „Animaniacs”	6.00-20.00 CARTOON NETWORK - serial animowane	9.15 „Paul Badura-Skoda - czarodziej klawiatury”	10.00 „Dwudziesty wiek” - serial dokumentalny
9.40	„Hudson Hawk” („Hudson Hawk”) - film kryminalny, USA 1991 (powt.)	7.05 „Classic Cartoon”	9.50 „Krolik Bugs”	20.00 Wieczór filmowy TNT: „Filmowe perełki”: „The Women” - film obyczajowy, USA 1939, reż. George Cukor, wyst.: Norma Shearer, Joan Crawford, Miłość i życie, rozwody i ciche współżyciowstwo między kobietami z wyższych sfer...	10.15 „Wielcy soliści”	11.00 Supersklep
11.40	„James Dean” („James Dean Story”) - film biograficzny, USA 1987, reż. Robert Butler, wyst.: Stephen McHattie, Michael Brandon, Dane Clark, Meg Foster i in. (115 min) Historia życia i kariery filmowej gwiazdy kina lat pięćdziesiątych Jamesa Deana...	7.10 „Cudowny worek”	10.20 „Batman”	0.30 Noc w TNT: „Wszyscy za burzę!”, „Ship Ahoy” - film muzyczny, USA 1942, reż. Edward Buzzell, wyst.: Eleanor Powell, Red Skelton, Virginia O'Brien, Bert Lahr i in. (95 min) Tancerz pracujący na statku podejrzany jest o szpiegostwo... (A/F/S)	12.15 „Gość TV5” - magazyn	12.00 „Grupa pana McLaughlina”
13.35	„Bravo TV” - magazyn muzyczny	7.15 „Supergwiazdy Disneya”	10.45 „Garfield i jego przyjaciele”	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	12.40 Pogoda dla pięciu kontynentów	12.30 „Europa 2000”
15.45	„California Highschool 2”	7.35 „Podróż odkryć”	11.15 „Simpsonów”	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	12.45 Dziennik France 3	13.00 „Styl życia”
16.10	Wrestling WWF	7.45 „Bio-Top”	11.45 „Podróż na dno morza”	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	13.05 „Wszystko zobaczymy” - magazyn	13.30 Magazyn jazzowy
18.05	„Rewolwer i melonik” - serial	7.50 „Teleturniej”	12.45 „Daleki świat” (1) - niemiecki serial dokumentalny „Class Act” („Class Act”) - komedia, USA 1992, r	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	13.30 „Ostatnie połączenie” („Le dernier lien”) - francuski film kryminalny	14.00 Magazyn sportowy
19.00	Wiadomości	7.55 „Goofy i Max”	13.40 „Class Act” („Class Act”) - komedia, USA 1992, r	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	15.00 „Les Francophiles”	15.00 „Tydzień w baseballu” - magazyn sportowy
19.15	„Proszę o uśmiech” - show	8.25 „Małpaćciatka”	15.25 „Piramida strachu” - film kryminalny, USA 1985	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	15.30 „Kraje zamorskie”	16.00 Studio sport: zawody lekkoatletyczne - otwarcie stadionu lekkoatletycznego w Johannesburgu
20.15	„Dr Quinn” - serial	8.55 „V.R Troopers” - serial	17.25 „Diagnoza: morderstwo”	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	16.00 Dziennik TV5	17.00 „Oko w oko z mediami”
21.10	„Strażnik Teksasu” - serial	9.20 „Dzień dobry, niedziela!” - talkshow	19.20 „HYPNO” - show	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	16.15 „Claire Lamarche” - wywiady	17.00 Studio sport
22.15	„Peep!” - show Amandy Lear	9.25 -11.00 „Team Disney”: „Aladyn”	19.55 Wiadomości	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	17.00 „Szkola fanów”	20.30 Wiadomości NBC
23.20	„A Kiss Goodnight” („Tédliche Gelüste”) - thriller, USA 1993, reż. Daniel Raskov, wyst.: Paula Trickey, Mark Moses, Al Corley, Brett Cullen i in. (85 min) Młoda i piękna kobieta jest terroryzowana przez nieznanego mężczyznę, który nie cofa się nawet przed morderstwem ludzi z otoczenia Natalii...	10.00 „Genialny pomysł”	20.15 „Bodyguard” - dramat sensacyjny, USA 1992, reż. Mick Jackson	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	17.45 „Bon Week-End”	21.30 Wiadomości ITN
		10.05 „Emerald Cove” - serial	22.40 „Rewir palmowej plaży” - serial	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	18.15 Listy od widzów (powt.)	22.00 „Wieczór z Jay Leno”
		10.10 „Splatterdome” - teleturniej	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	18.30 Dziennik TV5	23.00 Studio sport
		10.20 „Bubbles”	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	19.00 „30 milionów przyjaciół”	
		10.30 „Quiz”	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	19.25 Pogoda dla pięciu kontynentów	
		10.35 „Bonkers”	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	19.30 Dziennik belgijski	
		11.00 „Z powrotem w przeszłość” - serial	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	20.00 „7 na 7”	
		11.55 „Potwór z bagien” - serial	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	21.00 „Pociąg nie taki jak inne”	
		12.20 „Potwór z bagien” - serial	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	21.55 Pogoda dla pięciu kontynentów	
		12.45 „Kto tu jest szefem?” - serial	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	22.00 Dziennik France 2	
		13.15 Studio sport: Formuła 1 - Grand Prix Europy na torze Nürburgring	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	22.40 „Drzwi na niebie” - marokański dramat obyczajowy, 1987, reż. Farida Belayid, wyst.: Zakia Tahiri, Chabab i in. (100 min) Historia młodej dziewczyny, która po utracie ojca znajduje pocieszenie w religijnych pieśniach Koranu...	
		16.20 „Niezwykłe miła rodzinna” - serial	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	22.40 „Drzwi na niebie” - marokański dramat obyczajowy, 1987, reż. Farida Belayid, wyst.: Zakia Tahiri, Chabab i in. (100 min) Historia młodej dziewczyny, która po utracie ojca znajduje pocieszenie w religijnych pieśniach Koranu...	
		16.50 „Drużyna A” - serial	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	23.00 „Wszystko zobaczymy” - magazyn	
		17.45 „Orły” - serial	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	23.00 „Wszystko zobaczymy” - magazyn	
		18.45 Wiadomości	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	23.00 „Wszystko zobaczymy” - magazyn	
		19.10 „Highlander” - serial	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	23.00 „Wszystko zobaczymy” - magazyn	
		20.15 Wybory Miss Niemiec 1995	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	23.00 „Wszystko zobaczymy” - magazyn	
		22.00 „Spiegel TV” - magazyn	23.40 „Dom 3: Idź do piekła” - horror, USA 1989, reż. James Isaac, wyst.: Lance Henriksen, Rita Taggart, Dedee Pfeiffer, Aron Eisenberg i in. (82 min) Wielokrotny morderca powraca po śmierci pomiędzy żywych, aby zemścić się na policjancie, który go aresztował...	2.15 „Luxury Liner” - film muzyczny, USA 1948, reż. Richard Whorf, wyst.: Jane Powell, George Brent, Lauritz Melchior, Frances Gifford i in. (94 min) Dziewczyna okrętuje się „na gape”	23.00 „Wszystko zobaczymy” - magazyn	
		22.45 „J				

